

Raketni ščiti in bojne konice

DUŠAN UDOVIČ

Včerašnje uspešno srečanje kontaktne skupine za Ukrajino v Minsku daje upati, da bo prekinitev ognja v vzhodni Ukrajini trajala. Izmučenemu prebivalstvu je nekoliko odleglo, čeprav je mir krhek in ozračje medsebojnega nezaupanja vpletenih strani veliko. Če se bo umiritev sovražnosti na bojišču, kot je upati, obdržala, bo to šele uvod v dolgotrajna in kompleksna pogajanja o tem, kakšen bo status konsistentnega števila ruskega prebivalstva v vzhodni Ukrajini in kolikšno avtonomijo bodo uživale te regije. Kajti skoraj ni dvoma o tem, da bo morala vlada v Kijevu to sprejeti, če bo hotela pomiriti konflikt in ohraniti celovitost državnega ozemlja. Brez Krima, seveda, ki je očitno odpisan, a ne samo zaradi pretkanosti Putinove politike moči, temveč tudi zaradi nespametne politike ukrajinskih oblasti.

Prav o Krimu opazovalci govorijo, da je bil jasen opozorilni signal, saj kijevske oblasti o zahtevah večinskega ruskega prebivalstva po kakšnih pravicah in avtonomnem statusu dolga leta niso hotele nič slišati. Problem pa je bolj ali manj izrazito prisoten v skoro vseh državah nekdanje Sovjetske zveze, kjer živijo ruske manjšine, ki lahko postanejo detonator novih konfliktov. Ni slučaj, da je Obama pred dnevi obiskal ravno Estonijo, kjer so mu odkrito povedali, da se tudi pri njih bojijo morebitnega ukrajinskega scenarija.

O kompleksnosti položaja na vzhodnih mejah pa bo morala voditi račun zlasti Evropska unija, ki je Rusijo po padcu Berlinskega zidu in nekdanje Sovjetske zveze, podobno kot Balkan, začela obravnavati kot teren za velikanske posle, o političnih, zgodovinskih etničnih in kulturnih razmerah tega prostora pa se ni potrudila razumeti veliko.

Tu mora Evropska unija veliko nadoknaditi, kajti samo grožnje z orožjem, kot to dela Nato zlasti po očitnem navdihu Obame in Camerona, s Putinovo Rusijo ne bodo veliko zalegle. Rad bi videl, kako bi reagiral Obama, če bi mu kdo načrtoval reketne ščite in »bojne konice« na pragu države. Najbrž ni pretirano reči, da je tudi globalna usmeritev Nata potrebna osvežitve in posodobitve.

MINSK - Uspešno srečanje kontaktne skupine za Ukrajino

Dosežen dogovor o prekinitvi ognja

INTERVJU
Živa Gruden
o svoji dolgi
poklicni poti

ŠPETER - Trideset let je minilo od septembra 1984. leta, ko je v Špetru začela dvojezično šola in v tem obdobju stalno rasla. Začeli so z vrtcem, nadaljevali takoj zatem z osnovno šolo, v zadnjih letih pa dvojezično izobraževalno ponudbo dopolnili še z nižjo srednjo šolo, število učencev pa se od začetnih petih približuje številki 300. V tem dolgem kljub težavam uspešnem obdobju je dvojezično šolo od vsega začetka do letošnjega šolskega leta vodila ravnateljica Živa Gruden (na posnetku), ki je v intervjuju za Novi Matajur obujala spomine na svojo dolgo poklicno pot v Špetru.

Na 3. strani

BAZOVICA - Pred jutrišnjo svečanostjo
Padle junake počastili
tudi v Ljubljani in Kranju

Dolina: 1.223 družin ne bo plačalo davka Tasi

Na 4. strani

Manifestacije in šagra ob obletnici STO

Na 8. strani

Na Deželi odločen »ne« odprtju centra CIE

Na 12. strani

Neprecenljivo delo goriške civilne zaštite

Na 13. strani

V Mahničih je besnel tornado

Na 15. strani

MINSK - Predstavniki vlade v Kijevu in proruski separatisti so na pogajanjih v Minsku dosegli dogovor o prekinitvi ognja na jugovzhodu Ukrajine, ki naj bi končal skoraj pet mesecev trajajoči konflikt, ki je zahteval več kot 2600 življenj. Zveza Nato ostaja previdna in opozarja, da bo spremljala dogajanje na terenu. Ukrajinski predsednik Petro Porošenko je po sklenitvi dogovora dejal, da si z ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom delita odgovornost, da bo prekinitev ognja trajala dolgo, saj je dogovor nastal na podlagi njunega dogovora.

Putinov tiskovni predstavnik Dmitrij Peskov pa je izrazil upanje, da bo dogovor v celoti uresničen in da bosta obe strani nadaljevali pogovore, dokler ne bo dosežen »dokončen dogovor« o rešitvi ukrajinske krize.

Na 11. strani

GORICA - Župani pred mešano komisijo
Evropsko združenje
želi strateško vlogo

ELISABETTA MINIUSSI
ŠOLA ZA MODNO KROJENJE ORGANIZIRA TEČAJE ZA
risanje krojev, krojenje in šivanje,
modno skico, pletenje

NOVO!
www.scuolaminiussi.it

**v ponedeljek,
22. SEPTEMBRA
začetek tečajev**

INFORMACIJE IN PRIJAVE:
PRIJAVE SPREJEMAMO OD 1. SEPTEMBRA DALJE,
OD PONEDELJKA DO PETKA
OD 10.00 DO 12.00 IN OD 17.00 DO 19.00

Ulica De Jenner, 12/4 - Trst - tel. 040 281366 - info@scuolaminiussi.it

GIOMA DOBAVA IN MONTAŽA

Leseni podi
Okna in okvirji
Notranja vrata
Blindirana vhodna vrata

leseni podi blindirana vhodna vrata notranja vrata pvc okna in okvirji

GIOMA - Ulica Remis 50 - San Vito al Torre (UD)
Tel. in faks **0432 997154**
info@giomapavimenti.it - www.giomapavimenti.it

EVROPSKA UNIJA - Alenka Bratušek zdaj tudi uradno potrjena kot kandidatka za komisarko

Juncker predstavil svojo ekipo z devetimi ženskami

Evropska poslanka iz vrst SD Tanja Fajon v zvezi z objavljenim seznamom pozvala k umiritvi strasti v Sloveniji

BRUSELJ - Prihodnji predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker je včeraj predstavil seznam kandidatov za svojo komisarsko ekipo. Na seznamu je tudi slovenska premierka v odhodu Alenka Bratušek. Juncker je seznam poslal Svetu EU, ki ga mora zdaj formalno potrditi in dokler tega ne stori, seznam ni dokončen. Porazdelitev resorjev in to kako namerala organizirati delo v komisiji bo Juncker predstavil sredi prihodnjega tedna. Po razdelitvi resorjev kandidate čakajo zaslišanja v pristojnih odborih Evropskega parlamenta. Evropski parlament naj bi o komisarski ekipi, vključno s predsednikom in visoko zunanjepolitično predstavnico, odločal med 20. in 23. oktobrom, komisija pa naj bi nov mandat začela 1. novembra.

Obstajajo različni neuradni organizmi nove komisije. Bratuškova se omenja kot možna podpredsednica Evropske komisije, pristojna za digitalno agendo in inovacije, po drugih scenarijih pa naj bi bila pristojna za energetske unije. Preostali člani Junckerjeve ekipe so Litovec Vytenis Andriukaitis, Estonec Andrus Ansis, Španec Miguel Arias Canete, Grk Dimitris Avramopoulos, Poljakinja Elzbieta Bienkowska, Romunka Corina Cretu, Latvijec Valdis Dombrovskis, Bolgarka Kristalina Georgieva, Avstrijec Johannes Hahn, Britanec Jonathan Hill, Irek Phil Hogan, Čehinja Vera Jourova, Fincec Jyrki Katainen, Švedinja Cecilia Malmström, Hrvat Neven Mimica, Portugalec Carlos Moedas, Francoz Pierre Moscovici, Madžar Tibor Navracsics, Nemec Günther Oettinger, Slovak Maroš Šefčovič, Ciprčan Hri-

Junckerjeve komisarke od leve: zgoraj Margrethe Vestager (Danska), Corina Cretu (Romunija), Cecilia Malmström (Švedska); v sredini Elzbieta Bienkowska (Poljska), Federica Mogherini (Italija), Alenka Bratušek (Slovenija); spodaj Marianne Thyssen (Belgija), Vera Jurova (Češka) in Kristalina Georgieva (Bolgarija)

ANSA

stos Stilianides, Belgijka Marianne Thyssen, Nizozemec Frans Timmermans, Maltežanka Karmenu Vella in Danka Margrethe Vestager.

Tiskovna predstavnica Evropske komisije Mina Andreeva je včeraj na novinarski konferenci v Bruslju potrdila, da ni Juncker zavrnil nobenega od kandidatov, ki so jih predlagale države članice. Na novinarsko vprašanje, ali meni, da bi nasprotovanje Bratuškovi v Sloveniji lahko

povzročilo težave v naslednjih korakih oblikovanja komisije, je odvrnila, da je Juncker seznam oblikoval na podlagi pogovorov, ki jih je opravil s kandidati in v katerih je preverjal njihovo »integriteto, neodvisnost, izkušnje in kompetence«. Zdaj je na Svetu EU, da seznam potrdi, nakar bo moral vsak kandidat še prek zaslišanja v parlamentu, je dejala.

Evropska poslanka iz vrst SD Tanja Fajon je v odgovoru na objavljeni se-

znam kandidatov za prihodnje evropske komisarje pod vodstvom Jean-Clauda Junckerja izrazila željo, da bi se glede komisarske zgodbe v Sloveniji umirile strasti. Nad dejstvom, da sama ni na seznamu, pa ni razočarana. Kot je še dejala, je zdaj jasno, da je bila Bratuškova Junckerjeva izbira. »Informacije iz Bruslja so bile dovolj jasne in ne pričakujem, da bi se v naslednjih dneh kaj spremenilo,« je še dejala. (STA)

LJUBLJANA - Razžalitev Jože Pirjevec dobil tožbo proti Turku

LJUBLJANA - Na dva mesece zapora, pogojno za dve leti, je ljubljansko sodišče obsodilo univerzitetnega profesorja in kolumnista Boštjana M. Turka. Zaradi navedb v članku Referenti in renegati ga je zasebno tožil zgodovinar Jože Pirjevec, ki ga je Turk omenjal kot Giuseppeja Pierazzija. Obramba je zoper sodbo napovedala pritožbo. Naj spomnimo, da je Pirjevec Turku očital kaznivo dejanje razžalitve oziroma kot zaničevalne ocenil Turkove zapise v reviji Reporter. V kolumni junija 2011 v Reporterju je Turk zapisal naslednje: »Pirjevec je stopil v nenavaden tip renegatstva. Svoje ime je poitalijančil, četudi za to niso obstajali nobeni zunanji razlogi ali pritiski. Storil je nasprotno od tega, kar je s primorskimi Slovenci počel fašizem«. Sodišču se zdi nenavadno, da Turk, če se ljubiteljsko ukvarja s problemom zamejcev, ne pozna zakona, ki ureja spremembe imena. »Poleg tega je zasebnemu tožilcu nemogoče očitati, da je poitalijančil svoje ime, če je bil leta 1947 star sedem let,« je dodalo sodišče. Turkov odvetnik Radovan Cerjak je sodnici, ki je obsodila njegovega klienta, očital, da ga je narobe razumela. Kot je pojasnila sodnica, ni mogla slediti Turkovemu zagovoru, da Pirjevca ni imel namena zaničevati in da je v kolumni pisal o problemu zamejskih Slovencev in Pirjevčevi knjigi Tito in tovariši. »Kot ste povedali, bi lahko za Mohorjevo družbo o tej knjigi napisali recenzijo, a ste napisali kolumno, ki vam je ni bilo treba podpreti z dokazi,« je glede Turka še povedala sodnica.

URBANISTIČNA PRENOVA - Kakšno podobo želi imeti Sežana?

Prenova javnih površin in zgradb ima svoje svetle in senčne strani

SEŽANA - Ob nedavnem prazniku občine so v Sežani odprli prenovljeni Trg osvoboditve. Tako je občina poleg sejmišča, parka pri zdravstvenem domu, okolice bolnišnice, enosmernega prometa, krožišč in še česa v preteklih letih obnovila oziroma uredila še eno javno površino v mestu. Trg so tlakovali s kamnitimi ploščami in tako poudarili kraško identiteto mesta. Le sto metrov prej pa zasebni investitor z obnovo nekdanjega hotela Triglav ob vstopu v mesto vnaša v kraj kulturo, ki prostoru ni dopadljiva.

Koliko takih posegov prenese Sežana oziroma kakšna naj bo nova podoba kraške prestolnice. »Hotel je po desetletju propadanja obnovljen, je pa to navaden kič,« je prenovno komentiral predsednik občinskega odbora za urbanizem Črt Pečar. »Če bi varuhi kulturne dediščine popustili pri toгих pogojih, se hotel ne bi obnavljal tako.« Lastnik je sicer stavbo ohranil v celoti, a namesto lesenih pritrdil plastične okna, vrt pa opremil s kipi in poslikavami, ki delujejo vsiljeno. »Dejstvo je, da je občina tista, ki sprejema določene planske in izvedbene akte po določenih postopkih, nadzor nad tem pa opravljajo druge službe,« pa je dodal župan Davorin Terčon.

Za nepremično dediščino je zakonodaja manj stroga kot za kulturne spomenike, izvemmo na novogoriškem zavodu za varstvo kulturne dediščine. Plastična okna so kompromis, za urejanje vrtov pa pri nas nimamo ustrezne zakonodaje. »Hotel stoji ob vstopu v mesto, zato je pomemben za ohranjanje zgodovinskega videza naselja,« je pojasnila vodja zavoda Ernesta Drole. »Uso da je dolgo visela na nitki, želje bi bile ce-

lo, da se poruši. Sedanji investitor je stavbo ohranil in obnovil, torej stoji in ne propada. Droletova je še dodala, da »je varovanje dediščine družben proces, nismo samo mi, tu so tudi drugi vplivi in v teh razmerjih moramo plavati; zato to ni črnobel odnos,« in ob tem navedla Zakon o varstvu kulturne dediščine, ki v 28. členu pravi, da je »v prid odobritve posega posebej treba šteti okoliščino, če predlagani poseg omogoča vzpostavitev trajnih, gospodarskih temeljev za ohranitev dediščine.«

Za stališče smo povprašali tudi arhitekta Mateja Mlajača, ki je projektiral prenovno Trga osvoboditve. »Razvoj mesta morata kontrolirati župan in njegov urbanist, ne pa da je to stihijno prepuščeno interesom kapitala. S prenovno hotela je lastnik v Sežano prinesel novo kulturo. To sicer ni težava, ker so mesta narajena za to, da se v njih trguje oziroma se kulture prenašajo iz kraja v kraj, mene pa zanima, kakšno tip ljudi bo ta nova kultura pritegnila.«

V želji, da bi ohranili izvirno podobo pročelij, so v Sežani pred štirimi leti sprejeli odlok o obnovi propadajočih stavb. Do danes so lastniki obnovili Mahorčičevo domačijo, obnavlja se hiša v Prečni ulici št. 2, v načrtu je prenova hiše št. 11 na Partizanski cesti. Nekatere stavbe pa še naprej čakajo, tudi ob osrednji mestni ulici. Med njimi je tudi hiša nekdanjega ministra za finance Franca Križaniča, ki je naprodaj. Je občina morda sprejela premalo stroga pravila. »Na občino dobivamo pripombe, da je odlok še preveč strog, sem pa zadovoljen, da ni bilo treba v obnovo in zaščito vlagati občinskega denarja,« je po-

Gradbišče stoji že dve leti FOTODAMJ@N

vedal župan Terčon. »Vsekakor bomo v prihodnje z obnovami še nadaljevali, da bo Sežana dobila kakovostno bivalno podobo.« Župana opozorimo še na reklamne panoje v starem mestnem jedru, ki sodijo v naselbinsko dediščino. Gre za hišo na Trgu 28. avgusta št. 6, v lasti tržaškega zgodovinarja Jožeta Pirjevca, na katero so pritrdili reklamo za veletrgovino. »Ta način oglaševanja ni primeren za mestna jedra, čeprav se to v še veliko večjem obsegu dogaja tudi drugod po državi. Bomo pa z ustreznimi predpisi v prihodnje to omejili.« Na novogoriškem zavodu pa izvemo, da jih investitor ni zaprosil za kulturnovarstveno soglasje, »čeprav bi to moral«, je povedala Ernesta Drole.

Na drugi strani pa staro sežansko mestno jedro kazi nepozidana gradbena parcela Kraškega zidarja, ki je že dve leti v stečaju. »Glede na razmere, je vprašljivo, kdaj bo mogoče tam zidati oziro-

Prenovljeni Trg svobode se lepo vklaplja v podobo Sežane...

FOTODAMJ@N

... česar pa ni mogoče trditi za Hotel Triglav

FOTODAMJ@N

ma kdo bo parcelo kupil,« je povedal Črt Pečar. Po načrtu naj bi tam postavili večstanovanjsko stavbo, čemur so bližnji stanovalci nasprotovali (zmotila jih je višina). »Sežana je zanimiva za bivanje, ven-

dar so vsa potencialna zemljišča za gradnjo v lasti Kraškega zidarja,« je še dodal Pečar. Njihove prodaje na dražbah pa zaenkrat niso bile uspešne.

Irena Cunja (TV Koper)

INTERVJU - Po 30 letih na čelu špeterske dvojezične šole Živa Gruden odhaja v pokoj

»Če se ozrem nazaj, vidim, kako dolgo pot smo prehodili«

ŠPETER - Trideset let je minilo od septembra 1984. leta, ko je v Špetru začela dvojezična šola in v tem obdobju stalno rasla. Začeli so z vrtcem, nadaljevali takoj zatem z osnovno šolo, v zadnjih letih pa dvojezično izobraževalno ponudbo dopolnili še z nižjo srednjo šolo, število učencev pa se od začetnih petih približuje številki 300. V tem dolgem kljub težavam uspešnem obdobju je dvojezično šolo od vsega začetka do letošnjega šolskega leta vodila ravnateljica Živa Gruden, ki jo je zdaj zamenjala Sonja Klanjšček, ravnateljica večstopenjskega zavoda v Doberdolu. Klanjščkova se je v Špetru že sestala tudi s starši otrok, ki obiskujejo dvojezični vrtec oziroma šolo. Na srečanju s starši, ki sta se ga udeležila tudi špeterski župan Mariano Zuffeferli in podžupanja ter odbornica za šolstvo Claudia Cantoni, je povedala, da jo nova zadolžitev veseli in da dobro pozna Nadiške doline, nekateri izmed učiteljev, ki poučujejo na špeterski dvojezični šoli, pa so bili njeni učenci.

Zdaj že bivša ravnateljica dvojezične šole pa je pred sestankom v intervjuju za Novi Matajur sicer s pogledom uprtim v prihodnost obujala spomine na svojo dolgo poklicno pot v Špetru.

S kakšnimi občutki odhajate v pokoj?

Občutki so mešani. Po eni strani se oziram v preteklost: vidim, kako dolgo pot smo prehodili od tistih prvih let, potem ko se je Pavlu Petričiču porodila zamisel, da bi lahko imeli svojo šolo. Takrat pravzaprav še sami nismo povsem verjeli, da nam bo uspelo. Zavedali smo se tveganja, takrat ni bilo lahko in tudi s pravnega vidika je bil začetek zelo negotov. Po drugi strani pa me seveda skrbi prihodnost naše šole, čeprav popolnoma zaupam kolegici, ki me je zamenjala. Zelo me veseli, da je na moje mesto prišla prav Sonja Klanjšček, in to ne zaradi prijateljstva, ki me veže nanjo, temveč predvsem zaradi izkušenj, ki si jih je nabrala kot ravnateljica v Doberdolu. V okviru tega zavoda deluje namreč tudi šola v Romljanu, kjer je jezikovni položaj v marsičem podoben našemu. Poleg tega pa so tudi tam na žalost imeli celo vrsto prostorskih težav, tako da je Klanjščkova tudi s tega vidika pripravljena. Ostaja pa še odprto vprašanje, če bo lahko kdo od učiteljev delno oproščen pouka, da bo pomagal novi ravnateljici, ki bo na naši šoli med letom prisotna nekaj dni na teden. Vsekakor, kot sem napisala tudi svojim kolegom, sem še vedno pripravljena pomagati, če je treba, še zlasti v tem prehodnem obdobju.

Omenili ste prostorske težave. Špeterska šola se z njimi ubada že od leta 2010, odkar je morala iz varnostnih razlogov zapustiti svoj stari sedež. Vam je žal, da odhajate, ko to vprašanje še ni rešeno?

Zelo. Želela sem si, da bi dvojezično šolo zapustila, ko bi bile te zadeve urejene. Zaposlila sem tudi za podeljevanje delovne dobe, a je bila prošnja zavrnjena. Sicer se zdaj stvari, kot kaže, premikajo in zdi se, da je videti neko luč na koncu tunela. Tudi Občina Špeter je sprejela dejstvo, da na starem sedežu ni dovolj prostora za vse naše učence, tako da že računa tudi na gradnjo prizidka, ki bi bil s prostorskega vidika lahko ustrezna rešitev, čeprav še vedno ne bomo imeli telovadnice in tudi z vidika prometa tisto območje ni najboljše. Baj je pa namerava občinska uprava tudi ta problem rešiti in načrtuje ureditev parkirišča in krožišča.

Kateri trenutki so se vam najbolj vtisnili v spomin v tem tridesetletnem obdobju vodenja šole?

Živa Gruden je po treh desetletjih na čelu špeterske dvojezične šole odšla v pokoj

NM

Ne morem pozabiti na začetek, ko nas je bilo malo in je bilo vzdušje na šoli pravzaprav družinsko, saj smo se vsi dobro poznali. Za nas je bil zelo pomemben tudi trenutek, ko je bila šola podpržavljena, čeprav razmere niso bile enostavne. Veliko zaslug, da je vse hitro steklo, ima tedanji deželni ravnatelj

Bruno Forte. V nekaj tednih je poskrbel, da je bilo vse rešeno, prevzel je veliko odgovornost in tudi osebno tvegalo. Upam si trditi, da če zadeve ne bi bile rešene takrat, bi verjetno še dolgo čakali, da dejansko postanemo državna šola, zato moramo biti Forteju res hvaležni. Zadnja pridobitev je bila seveda na-

to še nižja srednja šola. Imeli smo srečo, da je bila takrat pri nas zelo zavzeta skupina staršev in da smo lahko računali na naklonjenost deželnega odbornika Roberta Antonaza in samega ministrstva.

Da bi bila šolska ponudba v slovenskem jeziku popolna, manjka še višja srednja šola. Je to za videmsko pokrajino realen cilj?

Zdi se mi, da je naša šolska populacija še vedno premajhna, da bi imeli lahko primerno ponudbo na višješolski ravni. Bolj uresničljiva rešitev bi lahko bila, da bi slovenščina postala kurikularni predmet na jezikovnem liceju. Tako bi lahko naši dijaki tudi po nižji srednji šoli nadaljevali z učenjem slovenščine.

Bi ob koncu še kaj dodali?

Rada bi se zahvalila vsem svojim sodelavkam in sodelavcem. V vseh teh letih se je ustvarila lepa skupina ljudi, ki se zaveda pomena naše šole in ki je znala tudi v kritičnih trenutkih nastopiti složno.

T.G./NM

LJUBLJANA - Fraport kupil Aerodrom Ljubljana

Novi lastnik obljublja dolgoročni razvoj, prodajalci zadovoljni s ceno

BRNIK - Predsednik uprave Fraporta Stefan Schulte, ki je včeraj s prodajalci podpisal pogodbo o nakupu 75,5-odstotnega deleža Aerodroma Ljubljana, obljublja dolgoročni razvoj letališča. Predsednik uprave SDH Matej Pirc je zadovoljen s kupnino, ki so jo iztržili s prodajo, in pravi, da je bil postopek pregleden. Poleg predstavnikov Slovenskega državnega holdinga (SDH) in Fraporta, ki upravlja letališče v Frankfurtu, so pogodbo o prodaji 2.868.116 delnic oziroma 75,5-odstotnega deleža Aerodroma Ljubljana na Brniku podpisali še predstavniki Kapitalne družbe, Zavarovalnice Triglav, KD Skladov, družbe Alpen Invest, Modre zavarovalnice in Abanke Vipa.

Schulte je na novinarski konferenci po podpisu pogodbe dejal, da ljubljansko letališče ne odpira le vrat do Slovenije, ampak precej širše. "Verjamemo v prihodnost Slovenije, verjamemo v prihodnost Ljubljane," je dejal in ocenil, da gre za enega najbolj profesionalnih in transparentnih procesov privatizacije. S tem se je strinjal tudi Pirc. Zagotovil je, da so postopek prodaje vodili pregledno in enakopravno do vseh investorjev ter v skladu z mednarodno prakso na tem področju. Fraport je za delnico odštél 61,75 evra, kar pomeni, da je za 75,5-odstotni de-

lež plačal 177,1 milijona evrov, za celotno družbo pa bo moral odšteti 234,4 milijona evrov.

Schulte je izpostavil, da je Fraport dolgoročni investitor in ne išče kratkoročnih koristi, temveč dolgoročni razvoj ljubljanskega letališča. Podobna je vloga Fraporta tudi na drugih letališčih po svetu, katerih lastnik je. Na ljubljanskem letališču namerava razvijati tako področje potniškega kot tudi tovornega prometa. Schulte pričakuje, da bo Aerodrom Ljubljana, ki je v dobri kondiciji, nadaljeval po dobro zastavljeni poti in bo beležil nadaljnjo rast na obeh segmentih. Prva naloga bo zagotavljanje še boljših storitev za potnike in investirati v modernizacijo terminala. V petih letih Schulte pričakuje večje zmogljivosti tako za oskrbo potnikov kot za oskrbo tovora. Rast načrtuje tudi pri številu zaposlenih in pri poslovnih rezultatih.

Kot je povedal predsednik uprave Aerodroma Ljubljana Zmago Skobir, je včerajšnji podpis pogodbe velik mejnik v prihodnosti razvoja letališča. S prihodom novega lastnika za letališče pričakuje še boljše čase in še hitrejši razvoj. Pričakuje tudi, da bi lahko uresničili projekt drugega terminala, kar bo po Schultevih besedah odvisno od doseganja zadostnega števila potnikov.

DEŽELNI ODBOR FJK Za izobraževalno ponudbo šol 3,7 milijona evrov

TRST - Na predlog deželne odbornice za izobraževanje, Loredane Panariti je deželni odbor na včerajšnji seji razdelil 3 milijone in 685 tisoč evrov za izvajanje posegov, ki jih do- loča Načrt za razvoj izobraževalne ponudbe državnih in enakovrednih šolskih institucij Furlanije-Juljske krajine v šolskem letu 2014-2015. Deželni odbor je tako za projekte za obogatitev izobraževalne ponudbe šolskih institucij namenil 2 milijona evrov, za posege, ki zadevajo razpis za poučevanje jezikov in kultur zgodovinskih jezikovnih manjšin odobril 150 tisoč evrov. Za posebne projekte, ki imajo poseben deželni pomen, je deželni odbor namenil 750 tisoč evrov, za pobude iz razpisa z naslovom Odseki pomladi pa je bilo dodeljenih 785 tisoč evrov. Za udejanjenje omenjenih posegov bodo razpisi objavljeni vsako leto. (ARC/MCH)

Pozdrave iz Sv. Duha na Ostrm Vrh

FABIO VIZINTIN

Delo: Kulturni društvi z radikalnimi islamisti

LJUBLJANA - Islamska skupnost v Sloveniji je po njihovih zagotovilih popolnoma ločena od dveh društev, v katerih naj bi se po poročanju Dela združevali domnevni zagovorniki radikalnega islama. Slovenska obveščevalno-varnostna agencija (Sova) je namreč je po neuradnih informacijah Dela že pred leti zaznala, da kulturni društvi El-Iman in Ensarud-Din obiskujejo tudi pridigarji, ki imajo osebne stike z osebami na Balkanu in v delu Evrope, ki promovirajo nasilje proti Zahodu.

Umik tovornjakov iz središča mesta

KOPER - V četrtek so bili na obisku pri koprskem županu predsednik uprave Luke Koper Dragomir Matić, član uprave Andraž Novak in vodja investicijske službe Robert Rožac. Govor je bil tudi o sodelovanju Mestne občine Koper in koprške Luke, pri tem pa se niso mogli izogniti niti dejstvu, da bo Luka po 5. oktobru v dveh lokalnih skupnostih. Ob tem je vodstvo Luke koprškega župana seznanilo z nekaterimi naložbami, med katerimi je za krajane in obiskovalce Kopra med pomembnejšimi prav gotovo skorajšnji umik tovornega prometa iz mesta. Že v kratkem naj bi namreč uredili nov začasni vhod v Luko Koper. Na krožišču ob koncu Bertoške vpadnice in severnega dela Ankaranske vpadnice bodo uredili četrti krak z neposrednim dostopom na območje Luke.

V Kopr v četrtek umrl motorist

KOPER - V četrtek okrog 21. ure je na cesti od izolske bolnišnice proti Markovcu umrl 36-letni Koprčan. Policisti so na kraju ugotovili, da je nesrečo povzročil voznik skuterja piaggio runner 50, 36-letni domačin, ki ga je v blagem desnem ovinku ga je zaneslo in je padel na bok, nato pa drsel preko sredine na nasprotni vozni pas. Tu je zapeljal preko njega osebni avto, katerega je vozil 44-letni Izolan. Koprčan je na kraju umrl. Promet je bil ponovno sproščen ob 23.30. Letos je na območju Policijske uprave Koper v prometnih nesrečah umrlo 11 oseb v 10 prometnih nesrečah (lani štirje). Od tega so bili štirje vozniki motornih koles oziroma mopedov ter ena sopotnica na motornem kolesu, navaja PU Koper.

Poslajte svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

DOLINSKA OBČINA - Po prejemu deželnega prispevka hvalevredna poteza uprave župana Sandyja Kluna

Dolina: 1.223 davkoplačevalcev ne bo plačalo davka na storitve Tasi

Lepa novica za dolinske občane: skoraj tretjina davkoplačevalcev iz dolinske občine ne bo plačala davka na nedeljive storitve Tasi. V številkah: 1.223 davkoplačevalcev od skupnih 3.764.

Tako je odločil dolinski občinski svet z odobritvijo sklepa, s katerim je levosredinska občinska uprava podvojila višino odbitka k temu davku.

Župan Sandy Klun je v svojem posegu podrobno pojasnil, kako je bilo to mogoče.

Občinski svet je 14. julija letos odobril količnik davka na nedeljive storitve Tasi (0,1 odstotka) in tudi odbitek (50 evrov), ki ga lahko po zakonu koristijo družine. Že takrat je župan omenil, da bo mogoče omiliti davčni pritisk, če bo deželna uprava dodelila občini ustrezna finančna sredstva. »Računali smo na prispevek kakih 70 tisoč evrov, v začetku avgusta pa so deželni uradi sporočili vodji občinskega finančnega urada Martini Kosmina, da znaša deželni prispevek 231.558 evrov. Na podlagi tolikšnega prihodka se je uprava odločila, da podvoji odbitek od prvotnih 50 na 100 evrov.«

To dejansko pomeni, da lastniki glavnih stanovanj s katastrsko rento nižjo od 666 evrov ne bodo (zaradi povečanega odbitka) plačali davka na nedeljive storitve Tasi.

Občinski uradi so izračunali, da bo to olajšavo koristilo skupno 1.223 davkoplačevalcev. S prvotnim odbitkom (50 evrov) bi se okoristilo le približno 700 davkoplačevalcev.

Občina Dolina predvideva, da bo od davka Tasi »iztržila 402.437 evrov, od katerih bo približno 62 tisoč evrov od glavnih stanovanj.

V razpravo je posegel le svetnik Občanske liste ozemlje okolje Roberto Drožina, ki je pohvalil odločitev uprave, čeprav bo, verjetno, obveljala le za letošnje leto.

Sklep so podprli vsi svetniki, razen svetnikov Liste Gombač in Forza San Dorligo, ki so se vzdržali.

Zatem je bil odobren še sklep o uravnovešenju finančnega poslovanja. Ta je bil potreben po prejemu avgustovskega deželnega prispevka.

S slednjim (231.558 evrov) bo uprava krila ne le »primanjkljaj« zaradi podvojitve odbitka davka Tasi (občina bo zaradi tega ob 117.698 evrov), temveč tudi nekaterih drugih nižjih prihodkov. Tako bo letos dodatek davka Irpef navrgel skoraj 55 tisoč evrov manj (»Občani imajo zaradi gospodarske krize nižje prihodke, in s tem plačujejo manj davkov,« je pojasnil Klun); prihodki od poletnega centra so bili za 6.380 evrov nižji od predvidenega; 8.777 evrov najemnin je bil nižji (za 4.877 evrov), prav tako pa so se znižale aktivne obresti (7.800 evrov); nadalje so se znižale tajniške pristojbine (8.500 evrov) in tehnične pristojbine (5 tisoč evrov). Uprava se je nadalje odločila, da bo kakih 12 tisoč evrov iz deželnega prispevka koristila za prilagoditev naprav za ogrevanje v občinskih poslopih.

Sklep so podprli svetniki levosredinske večine in predstavniki Independentistične fronte Giorgio Gherlanz; Drožina se je vzdržal, predstavniki Liste Gombač in Forza San Dorligo pa so glasovali proti.

Župan Klun je na skrito upal, da bo sklep odobren soglasno, kar pa se ni zgodilo.

Prispevki za posege proti potresom

Na začetku četrtkove seje je župan Klun poročal o prispevkih za posege proti potresni nevarnosti na zasebnih poslopih, ki jih je predvidela italijanska vlada. Te prispevke lahko koristijo tudi zasebniki, ki se odločijo za utrditev poslopja s protipotresnimi prijemi, ali pa porušeno poslopje na novo zgradijo s protipotresno tehniko.

Prispevke lahko koristijo lastniki zasebnih poslopij in lastniki poslopij, ki so namenjena poklicnim in proizvodnim dejavnostim. Rok za predstavitev prošnje zapade 10. oktobra 2014. Prošnje sprejema urbanistični oddelek dolinske občine, vse potrebne informacije pa posreduje občinska spletna stran.

M.K.

ODBORNICA FRANKA ŽERJAL - Poročilo

Pozornost šolam

V poletnih mesecih je občina prepleškala dva otroška vrtca, eno osnovno šolo in jasli

Na začetku četrtkove občinske seje je dolinska odbornica za šolstvo Franka Žerjal poročala o posegih, ki jih je levosredinska uprava opravila na šolskem področju pred začetkom šolskega leta.

Že po koncu prejšnjega šolskega leta si je z županom Sandyjem Klunom in odbornikom za premoženje Francom Crevatinom ogledala vsa šolska poslopja. Po ogledu in na podlagi poročil, ki jih občini redno pošiljajo učitelji posameznih šol je nato

FRANKA ŽERJAL

FOTODAMI@N

uprava pripravila seznam nujnih posegov. Čez poletje so bili tako prepleškani dva vrtca, ena osnovna šola in

jasli, prejšnji teden pa je steklo preurejanje šolskih dvorišč in vrtov.

Uprava je imela nekaj težav pri ureditvi službe šolskega avtobusa. Na nižji srednji šoli Tomizza so namreč pod prisilo ministrskih določil spremenili šolski urnik. Odbornica Žerjal se je kar nekajkrat srečala z ravnateljico Napolitano, dobro sodelovanje pa se je obrestovalo, saj je bil sestavljen urnik, s katerim občina jamči prevoz otrok vseh družin, ki so predstavile prošnjo za koriščenje te službe.

DOLINA - Predstavitev rezultatov projekta SiiT o biotski raznovrstnosti

Razmišljajo že o nadgradnji

Prenovljeni Sprejemni center Naravnega rezervata doline Glinščice od danes znova odprt - Rezultati presegli pričakovanja partnerjev

Na sliki levo: župan Klun, prof. Nimis in koordinator Sardoč na predstavitvi rezultatov projekta SiiT. Na sliki desno: notranost prenovljenega sprejemnega centra v Boljuncu

FOTODAMI@N

Preurejeni Sprejemni center Naravnega rezervata doline Glinščice bo od danes ob vikendih ponovno na voljo obiskovalcem, ki bodo imeli na razpolago tudi visoko tehnološke pripomočke - interaktivno tablo in osem tabličnih računalnikov - ki bodo namenjeni predvsem didaktičnim dejavnostim za šole. Po zanimivosti flore v dolini Glinščice pa nas bo poleg tega lahko vodil novi interaktivni vodnik, ki je nastal v okviru čezmejnega projekta SiiT o spoznavanju in vrednotenju biotske raznovrstnosti. Projekt, katerega nosilec je Univerza v Trstu in pri katerem sodeluje tudi Občina Dolina (ostali partnerji so Prirodoslovni muzej Slovenije, Univerza na Primorskem, Triglavski narodni park, Univerza v Padovi, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Naravni rezervat doline Glinščice, Univerza v Novi Gorici, Park delte reke Pad, Lokalna akcijska skupina Venezia Orientale in deželna agencija za okolje Furlanije Julijske krajine ARPA), se po treh letih začenja, čeprav partnerji že razmišljajo o nadgradnji.

Presežena pričakovanja

Rezultate projekta so včeraj dopoldne na dolinskem županstvu predstavili župan Sandy Klun, podžupan Go-

ran Čuk, odbornik za okolje Franco Crevatin, koordinator dejavnosti projekta SiiT za Občino Dolina Alen Sardoč, predstavnik deželne službe za koordinacijo evropskega sodelovanja David Glavina in koordinator celotnega projekta Pier Luigi Nimis, profesor na oddelku za vede o življenju Univerze v Trstu, ki so izrazili veliko zadovoljstvo nad rezultati projekta, ki je, sodeč po tem, kar je bilo rečeno, presegel pričakovanja sodelujočih partnerjev.

Cilj projekta je bil izdelava inovativnih uporabnih pripomočkov za spoznavanje biotske raznovrstnosti, ki jo predstavljata rastlinstvo in živalstvo na območju izvajanja projekta, ter njihova prilagoditev in uporaba v izobraževalne namene s strani šol, dalje tudi promocija naravoslovnega turizma ter uporabnost omenjenih sredstev npr. za nadzorovanje kakovosti zraka in voda, vse v prepričanju, da se biotska raznovrstnost najbolje zaščiti tako, da jo spoznamo, pri čemer dolina Glinščice glede tega zavzema pomembno mesto, saj je na njenem območju več kot tisoč različnih vrst rastlin, skoraj toliko kot na celotnem ozemlju Finske, kjer je vrst rastlin 1100.

Tako je npr. nastala spletna stran projekta www.siiit.eu v italijanščini, slovenščini in angleščini, ki jo je doslej obiskalo 737.733 posameznikov, kar krepko

presega predvideno število, saj so partnerji sprva računali, da bo imela spletna stran v treh letih največ 150.000 obiskovalcev.

Uporabniki novih interaktivnih pripomočkov imajo na voljo med drugim tudi okoli 400.000 fotografij v visoki resoluciji (od teh več kot 136.000 posnetkov rastlin) ter več kot 640 različnih vodnikov o flori in favni. Na voljo so tudi vmesniki v italijanščini, slovenščini, nemščini in angleščini za poimenovanje rastlin, pri čemer so doslej zbrali več kot 75.000 italijanskih narečnih izrazov, v pripravi je tudi seznam slovenskih poimenovanj, prav tako so na voljo določevalni ključi in aplikacije za splet in pametne telefone ter tudi taki, ki omogočajo tisk gradiva.

Kot že rečeno, bodo novi interaktivni pripomočki na voljo predvsem šolam. Glede tega je treba omeniti, da je v okviru projekta med aprilom in majem letos na območju dolinske občine pri dejavnostih sodelovalo 13 šol s 366 učenci in dijaki, ki se lahko zdaj preko najnovejših tehnoloških pripomočkov seznanijo s podatki in podobami slik ter živali (pri le-teh je mogoče spoznati tudi zvok). Projekt je postal znan tudi preko uradnega čezmejnega okvira, saj so se za podatke že pozanimali v drugih evropskih državah ter v Združenih državah Amerike.

Konec ali nadaljevanje?

Projekt se bo uradno zaključil 19. septembra, ko bo na sporedu t.i. dan biodiverzitete: dopoldne bo v Sprejemnem centru Naravnega rezervata doline Glinščice v Boljuncu Sejem biodiverzitete z ustvarjalnimi delavnicami, igrami in drugimi didaktičnimi aktivnostmi, dalje bodo predvajali dokumentarni film o projektu SiiT Narava na dlani, na voljo bodo tudi vodeni ogledi po dolini Glinščice, raba interaktivnih pripomočkov ter obtačni lov na zaklad. Popoldne se bo dogajanje preselilo v avditorij Muzeja Revoltella v Trstu, kjer bodo predstavili rezultate projekta SiiT, dalje novi portal o rastlinstvu mesta Trst ter nagradili šole, ki so bile izbrane na mednarodnem natečaju na temo biotske raznovrstnosti v okviru projekta. Kljub uradnemu zaključku pa želijo partnerji nadaljevati s to izkušnjo ter jo prenoviti in nadgraditi oz. razširiti, saj se tehnologija stalno razvija.

Če se za konec povrnemo k prenovljenemu sprejemnemu centru v Boljuncu, naj omenimo, da bo le-ta odprt ob sobotah in nedeljah: do začetka jeseni s poletnim urnikom, se pravi od 9. do 12. ure ter od 14.30 do 17.30, z jesenjo pa bo začel veljati zimski urnik, ko bo center odprt le od 9. do 13. ure. (iž)

LJUBLJANA IN KRANJ - Na včerajšnji spominski svečanosti

Počastili padle bazoviške junake

Med govorniki sta bila Milan Pahor in Germano Cendou

Pred jutrišnjo osrednjo slovesnostjo v Bazovici so se bazoviških junakov spomnili v Ljubljani in Kranju. Spomin nanje so včeraj počastili ob pročelju ljubljanske univerze na Kongresnem trgu in pri spomeniku v Prešernovem gaju, obeh spominskih dogodkov pa se je udeležilo lepo število ljudi.

V Ljubljani bi moral govoriti rektor Ivan Svetlik, vendar je bil zaradi službenih obveznosti odsoten. Navzoče je pozdravil Milan Pahor, ki je opozoril, kako so bazoviški junaki priča odpora fašističnemu režimu, pa tudi skupne zavesti vrednot proti fašizmu. Bazovica je simbol upanja in miru, je dejal Pahor, ki je med fašističnimi dejanji izpostavil tudi požig Narodnega doma v Trstu. Tu so nastopili tudi recitatorji Kluba mladih TIGR, k plošči pa so položili skupni venec predstavniki Odbora za proslavo bazoviških junakov pri NSK ter krovnih organizacij SKGZ in SSO.

Del delegacije se je nato preselil v Kranj, kjer je navzoče nagovoril župan Mestne občine Kranj Mohor Bogataj. Pozdravil je rojake iz zamejskih organizacij in opisal zgodovinske izkušnje Slovencev. Osrednji govor je nato imel župan občine Sovodnja v Benečiji Germano Cendou, ki je med drugim poudaril, kaj je pomenil fašizem za primorske ljudi. Spomnil je tudi, kakšno je bilo življenje v Beneški Sloveniji, kjer se nasilje nad drugačnostjo, nasilje nad slovenskim jezikom in kulturo ni končalo s padcem fašizma in koncem druge svetovne vojne. To se je nadaljevalo v drugačnih, prefinjenih oblikah še več desetletij, je poudaril govornik, ki je spomnil tudi, da se je kulturna obnova teh krajev začela po potresu leta 1976. Navzoče je opozoril tudi na pomen dvojezične šole, ki je v Špetru nastala pred tridesetimi leti. Na koncu svojega govora se je še enkrat spomnil bazoviških junakov in se ustavil tudi pri vzajemnem sodelovanju, ki smo mu priča v zadnjih letih. Za posebno vzdušje v Kranju sta poskrbela Mestna godba, ki je zaigrala slovensko himno, in Moški zbor iz Barda v Benečiji. Omeniti pa moramo še stražo tabornikov Rodu modrega vala in skavtov Slovenske zamejske skavtske organizacije. (sč)

Milan Pahor je govoril na svečanosti pred univerzo na Kongresnem trgu v Ljubljani

BAZOVICA, SVETA ANA - Danes obletnica usmrtitev

Pred 84 leti odjeknili streli

Slovesnost pri Sv. Ani, maša in taborni ogenj - Jutri pohod ter svečanost z govoroma Furia Honslla in Marija Čuka

Danes mineva 84 let od usmrtitve štirih bazoviških junakov. Navsezgodaj, ob 6.43, so ta dogodek obeležili recitatorji Kluba mladih TIGR, ob 11. uri pa bo na vrsti svečanost pri Sv. Ani (zbiranje pred vhodom pokopališča ob 10.45), kjer bo govoril starosta tabornikov Rodu modrega vala Andrej Marušič, pel pa bo zbor Fran Venturini. Drevi ob 20. uri bo v Bazovici maša za dušnico, ki jo bo daroval župnik Žarko Škrli (pel bo zbor Lipa), govoril pa bo duhovnik in urednik Ognjišča Božo Rustja.

Taborniki RMV se bodo tudi letos spomnili na bazoviške junake ob tabornem ognju, ki bo ob 21. uri na bazovski gmajni. Vabljeni so vsi člani, starši, skavti, prijatelji ter vsi, ki bi se ob proslavah želeli na mlade junake spomniti tudi na poseben način.

Jutri bo dan osrednje slovesnosti na gmajni (ob 15. uri), kjer bosta slavnostna

govornika videmski župan Furio Honsell in tržaški pesnik ter novinar Marij Čuk. Nastopila bosta Godbeno društvo Prosek in TPPZ Pinko Tomažič. Spomin na žrtve pa bodo počastili tudi športniki z dopoldanskim spominskim pohodom Bazoviški junaki in mednarodnim moškim in ženskim odbojgarskim turnirjem za Pokal bazoviških žrtev, ki bosta na sporedu v prihodnjih tednih. Obe pobudi potekata v sodelovanju z ZSSDI, glavni organizator pa je AŠZ Sloga.

Pohod je na sporedu neprekinjeno od leta 1980. Glavni pobudnik zanj je bil planinski odsek Sloge, točneje njegov dolgoletni načelnik in sedanjí predsednik društva Viktor Stopar, v zadnjih letih pa je sad sodelovanja med Slogo, SPDT in SK Devin. Pohod bo jutri, zbiranje bo ob 9.30 pri bazovskem kalu, od koder bodo pohodniki ob 10. uri krenili po ustaljeni progi proti Jezeru, ob robu doline Glin-

PROSEK - Ponatis knjige V. Špangerja

Protifašizem je bil odločitev za življenje

Miran Dolhar, Milan Pahor in Lucijan Pelicon na predstavitvi

FOTODAMI@N

»Naša vas ima skupaj s Kontovelom častljivo polpreteklo zgodovino. Dala je prve antifašiste, ki so si želeli z organiziranim delovanjem izničiti fašistično diktaturo že takoj v dvajsetih letih. Predvsem takrat, ko je režim prepovedal in zaprl slovenska društva, je nekaterim vaščanom prekipelo in nastala je tajna organizacija BORBA. Eden od glavnih pobudnikov je bil Vekoslav Španger s Proseka.«

V četrtek zvečer so v Kulturnem domu na Proseku predstavili tretji ponatis knjige Vekoslava Špangerja Bazoviški spomenik, ki je letos izšel ob 20-letnici ustanovitve Društva za negovanje rodoljubnih tradicij TIGR Primorske v sodelovanju z Odborom za proslavo bazoviških junakov pri NSK v Trstu. Knjiga, ki je izšla leta 1965, je doživela prvi ponatis leta 1986.

Večer je uvedla flavtistka prof. Iri-na Perosa, nakar je Petra Sossi, ki je povezovala večer, povabila pred mikrofonsko Saro Ferluga, podpredsednico proseške sekcije VZPI – ANPI, ki je skupaj s krovnima organizacijama SKGZ in SSO ter Zadružno kraško banko podprla izid knjige.

Gostje večera so bili pevci zbora iz Izole ob spremljavi Iztoka Cergola, pod vodstvom prof. Andreje Štucin. Sledila je predstavitev ponatisa Bazoviškega spomenika, ki ga je predstavil zgodovinar in predsednik Odbora za proslavo bazoviških junakov Milan Pahor, ob katerem sta sedela še Miran Dolhar in Lucijan Pelicon. Milan Pahor je poudaril dejstvo, da je knjiga izšla kljub kriznemu obdobju, ki ni naklonjeno tiskanju novih knjig, kar je gotovo zelo pomembno za ohranjanje zgodovinskega spomina na dogodke, ki so zaznamovali našo stvarnost. Naš protifašističen upor je bil svojstven, to bila je odločitev o smrti za življenje. Lucijan Pelicon se je spomnil na Trst, pred stoletjem, ko je bilo mesto polno mladih in naprednih gibanj, v katere je leta 1919 vdrl fašizem, ki so se mu Tržačani in Kraftevci uprli. Ne pozabimo, da je bil protifašizem, ki se je med dvema svetovnima vojnima razvil na Primorskem in v Istri, prvi protifašizem v takratni Evropi.

Mladi člani proseške dramske skupine Jaka Štoka Petra Sossi, Nicole Starc, Meta Starc in Jan Sossi so prebrali tri odlomke, ki pričajo o 6. septembru 1930, ko so štiri mladeniče na bazovski gmajni obsodili na smrt in jih ob 6. uri in 43 minut ustrelili.

Dejan Kozina je na koncu predstavil nov DVD-posnetek preslikanih dokumentov iz arhivov, ki pričajo o drugem tržaškem procesu, ki ga je pred kratkim izdala tržaška območna enota TIGR. Večer se je zaključil z občutenim zborovskim petjem. (bf)

MILJE - Občina in Zdravstveno podjetje vodita projekt reintegracije

Učijo se soočenja z izzivi in težavami v življenju

V Miljah že skoraj pet mesecev poteka projekt, ki skuša osebam, ki imajo določene duševne težave, omogočiti socialno in delovno vključevanje. Projekt je plod sodelovanja med oddelkom za duševno zdravje Zdravstvenega podjetja in Občino Milje, uokvirjen pa je v Območni načrt 2013/2015 (Socialno) sodelovanje in boj proti izključevanju. Pred zaključkom projekta, ki se bo končal konec decembra, so se snovatelji ozrli po njegovih rezultatih.

Roberto Rosca, mentor treh mladih udeležencev pilotnega projekta, je dejal, da je njegov glavni cilj vključevanje "izključenih". Ti so dobili možnost opravljanja delovne prakse, s katero jim želijo pomagati poiskati pot k odgovornemu in družabnemu življenju. Alex, Guido in Max, moški stari med 31 in 43 let, ki so na slabšem v primerjavi s svojimi sovrstniki, po štiri ure na dan delajo na miljskem območju, skrbijo pa za red, čistočo in urejenost javnih površin. V teh poletnih mesecih so skrbeli tudi za zelenice, v jesenskih mesecih bodo skrbeli tudi za urbano opremo, so pojasnili na predstavitvi projekta.

Koristniki načrta med čiščenjem na miljskem nabrežju

Mentor Roberto Rosca je izrazil tudi željo, da bi projekt v prihodnosti postal stalen in da bi vanj lahko vključili še druge marginalizirane skupine.

Da ta projekt omogoča dobro socialno vključevanje in zavrača odiranje ljudi s posebnimi potrebami na

rob družbe, je prepričan miljski župan Nerio Nesladek, ki projektu priznava tudi zasluge, da imajo Milje na razpolago zelo dragoceno delovno silo. Udeležencem projekta pa želi, da bi se čim prej lahko vključili na trg delovne sile. (sč)

SESLJAN - Nagec Oblekel si je samo usnjeno ovratnico

Pred dnevi smo poročali o hrvaškem državljanu, ki je »spodaj brez« stal na robu Obalne ceste pri Sosljanu. V četrtek zvečer so policisti na istem območju prisostvovali podobnemu, malenkost bolj začinjenemu prizoru. Nekdo je poklical na telefonsko številko 113 in sporočil, da je v parkirišču nad plažo v Botanjku ob Obalni cesti avtomobil, ob katerem stoji popolnoma gol moški. Botanjek je priljubljen predvsem med nudisti, na Obalni cesti pa naj bi bili ljudje oblečeni. Ko je iz sesljskega komisariata prispele policijska patrulja, je 51-letni italijanski državljan sedel za volanom svojega avtomobila. Bil je še vedno nag, vendar ne povsem: okoli vratu je imel črno usnjeno ovratnico z okrasnimi kovinskimi konicami. Zaradi nespodobnega vedenja ga je dotelela kazenska ovadba.

Drevo padlo na cesto, zaprli Ul. Commerciale

Sinoči nekaj po 22. uri so policisti zaprli Ul. Commerciale, ker se je veliko drevo nenadoma zrušilo na cesto pri ovinku nad Kolonjo. Drevo je poškodovalo električno napeljavo in onemogočilo promet, ogrozalo pa je tudi napeljavo openskega trmvaja. Gasilci so s posebnimi žerjavimi imeli več ur dela, da so sredi noči odstranili oviro. Po prvih vesteh naj bi danes openski tramvaj vozil normalno.

Uplinjevalniku nasprotuje tudi SEL

Sabrina Morena, koordinatorica tržškega odbora stranke SEL, je v tiskovni noti izrazila nasprotovanje predlaganemu načrtu za uplinjevalnik pri Moščenicah ob izlivu Timave. Svoje nasprotovanje so strankarski kolegi utemeljili z argumentom, da uplinjevalnik nikakor ni kompatibilen s turističnim razvojem devinsko-nabrežinske občine in celotne tržške pokrajine.

Psihijatrija in vojna v muzeju Revoltella

Danes ob 9. uri se bo v avditoriju muzeja Revoltella začel zanimiv posvet o prvi svetovni vojni, psihoanalizi in kulturi v Trstu. Poleg psihoanalitičarke Rite Corsa bodo predavali še psihoanalitika Pavel Fonda (uvod) in Vlasta Polojaz (opisala bo tržško medvojno izkušnjo Vladimirja Bartola), kriminolog Pierpaolo Martucci in drugi. Srečanje bo trajalo do 13. ure.

S knjigo za Palestine

Na Trgu Pontero se bo nocoj ob 19.30 na pobudo združenja Druga Evropa s Tisprasom začelo srečanje Un ponte di libri per Gaza (Most knjig za Gazo). Ker so most in knjige simboli enotnosti in človeškosti, so si organizatorji s skupino La Voce contro la guerra in združenjem Libra 2.0., zamislili ta slogan. Občane vabijo, naj s seboj prinesejo knjigo in jo položijo na most v spomin na nedolžne žrtve v Gazi.

Stu ledi nastopa v Ribiškem naselju

V Ribiškem naselju se danes nadaljuje prireditvev Bela jadra & Modra riba. Današnji program je pester in raznolik, zelo zanimiv pa bo večerni nastop folklorne skupine Stu ledi (ob 20.30).

Jazz festival v Miljah

Za ljubitelje jazz glasbe bo ravno pravšnji nocojšnji koncert jazz glasbenice Chine Moses. Ta bo v Miljah nastopila v okviru Miljskega jazz festivala, ki bo ta konec tedna doživel osmo izdajo. Poleg Mosesove se bo na odru predstavil tudi Daniele Raimondi, ki bo nastopil s svojim bendom New Organ Trio. Vstop na jazz festival, ta bo potekal na Trgu Marconi, je prost.

Pogostejši avtobusi za koncert Ligabueja

Na stadionu Nereo Rocco bo drevi nastopil sloviti rock pevec Luciano Ligabue. Do prizorišča bo mogoče priti tudi z avtobusi mestnega prometa. Podjetje Trieste Trasporti bo uvedlo pogostejše vožnje avtobusov, še posebej avtobusa na progi št. 20 (smer Montedoro FreeTime - stadion) in št. 21 (smer Glavna postaja - Valmaura). Avtobusni prevoz bo pogostejši na obeh omenjenih progah tudi po koncu koncerta. Naj spomnimo, da je danes napovedana tudi stavka voznikov avtobusov sindikata USB. Vozniki bodo stavkali med 18. in 22. uro.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 6. septembra 2014

ZAHARIJA

Sonce vzide ob 6.32 in zatone ob 19.35 - Dolžina dneva 13.03 - Luna vzide ob 17.41 in zatone ob 4.22.

Jutri, NEDELJA, 7. septembra 2014

MARKO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23,8 stopinje C, zračni tlak 1010,9 mb ustaljen, vlaga 63-odstotna, veter 12 km na uro severovzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22,1 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 1., do sobote, 6. septembra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Oširek Piave 2 - 040 361655, Ul. Felluga 46 - 040 390280, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Proseška ulica 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Oširek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseška ulica 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Bernini 4 - 040 309114.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Colpa delle stelle«.
ARISTON - 16.30, 18.45, 21.15 »Bel-luscone - Una storia siciliana«.
CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 18.45, 21.15 »Only Lovers Left Alive«.
FELLINI - 17.50, 20.00 »Mud«; 16.00, 22.15 »Quel momento imbarazzante«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10 »La ragazza del dipinto«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 18.20, 22.00 »Under the Skin«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »I nostri ragazzi«; 16.30, 20.10, 22.00 »Arance e martello«.
KOPER - PLANET TUŠ - 15.00 »Avioni 2: V akciji«; 16.20, 20.30, 22.30 »Bog, le kaj smo zagrešili?«; 14.50, 16.00 »Hrabri avtek Plodi«; 14.30, 16.40 »Kako izuriti svojega majaja 2 3D«; 19.00, 21.00, 22.15 »Kakor zgoraj, tako spodaj«; 18.50, 20.50, 22.45 »Lucy«; 14.15, 16.50 »Nikec na počitnicah«; 18.15 »Ninja želve«; 14.00, 16.15, 18.30, 20.40 »Odplesi svoje sanje: Združene moči«; 17.30, 20.00, 22.25 »Plačanci 3«; 14.10 »V osrčju viharja«; 16.10 »Varuhi galaksije«; 18.35, 20.15 »Vroči posnetki«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.10 »Dragon Trainer 2«; 18.30, 22.10 »Comportamenti molto... cattivi!«; Dvorana 2: 15.30, 17.10 »Winx Club - Il mistero degli abissi«; 15.30, 18.50, 20.30 »Walking on Sunshine«; Dvorana 3: 15.30, 16.50, 17.40, 19.50, 21.00, 22.00 »I Mercenari

3«; Dvorana 4: 18.30, 20.15, 22.15 »Into the Storm«; 15.30, 17.00 »Planes 2 - Missione antincendio«.

SUPER - 17.00, 19.00, 21.00 »Il fuoco della vendetta«.

THE SPACE CINEMA - 15.20, 17.30, 19.40 »Dragon Trainer 2«; 21.20 »Step up all in«; 15.10, 17.30, 19.20 »Planes 2 - Missione antincendio«; 15.40, 17.50, 20.00, 22.00 »Into the Storm«; 15.30, 17.20, 19.10 »Winx Club - Il mistero degli abissi«; 15.20, 17.30, 19.40, 21.50 »Walking on Sunshine«; 16.10, 18.45, 21.20 »Colpa delle stelle«; 15.00, 17.00, 19.35, 22.10 »I Mercenari 3«; 21.00, 22.15 »Comportamenti molto... cattivi!«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.10, 19.50, 22.10 »Colpa delle stelle«; Dvorana 2: 16.40 »Planes 2 - Missione antincendio«; 18.15, 20.10 »Dragon Trainer 2«; 22.15 »Into the Storm«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.15 »I Mercenari 3«; Dvorana 4: 16.30, 18.15 »Winx Club - Il mistero degli abissi«; 20.10, 22.00 »Under the Skin«; Dvorana 5: 17.50, 20.15, 22.10 »I nostri ragazzi«.

Šolske vesti

DVOJEZIČNE OTROŠKE JASLI »MAJA«, Repen 130, vabijo malčke do 3. leta v prijetno naravno okolje. Tel. št. 040-327522 ali 340-4022209 (Martina), www.asilonidomaja.it.

V MATEMATIKO s sošolci... skupaj je lepše za osnovnošolce in srednješolce, pri Skladu Mitja Čuk na Opčinah. Utrjevanje snovi 1x tedensko. Vpisi in dodatne info na tel. št.: 040-212289.

V PONEDELJEK, 8. SEPTEMBRA, ob 18.00, bo v konferenčni dvorani Zadržne kraške banke na Opčinah, srečanje s predstavniki tržške občine v zvezi s preureditvenimi deli na Nš S. Kosovela na Opčinah. Na srečanju bodo prisotni odbornica za šolstvo Antonella Grim in tehniki tržške občine.

DIZ JOŽEFA STEFANA obvešča, da se bo pouk začel v sredo, 10. septembra, ob 8. uri.

NA DTZ ŽIGE ZOISA se bo pouk začel v sredo, 10. septembra, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO liceja A.M. Slomška sporoča, da se pouk začne 10. septembra, ob 8. uri.

SKLAD MITJA ČUK pomaga v š.l. 2014/15 pri vsakodnevnem pisanju nalog srednješolcem, od ponedeljka do petka (september-maj), od 14.30 do 17.00 na Proseku in na Opčinah. Možnost kosila. Zaradi organizacijskih razlogov sprejemamo prijave do 10. septembra. Vpisi in dodatne info na tel. 040-212289.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da so na spletni strani Deželnega šolskega ravnateljstva (www.scuola.fvg.it) objavljenečasne pokrajinske lestvice za habilitirano učno oseboje slovenskih šol v tržški pokrajini za šolska leta 2014/2017. Morebitne ugovore smejo kandidati nasloviti na Urad za slovenske šole v roku 5 dni po objavi.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA obvešča, da se bo pouk začel v četrtek, 11. septembra, ob 10. uri v šolskih prostorih. Veroučiteljski sporoča, da bo začetna šolska maša isti dan ob 9. uri v svetoivanski cerkvi.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA PRI SV. JAKOBU sporoča, da se bo pouk v vseh šolah in vrtcih začel 11. septembra.

VZGOJITELJICE zbrane na rednem načrtovanju v Nabrežini, 4. septembra, vas seznanjamo, da bodo potekali roditeljski sestanki po posameznih vrtcih (OV Devin, OV Mavhinje, OV Nabrežina, OV Gabrovec) v petek 12. septembra, s pričetkom ob 11.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »VLADIMIR BARTOL« sporoča, da se v novem šolskem letu pouk začne v ponedeljek, 15. septembra. Prvi teden pouka bo potekal po naslednjem urniku: otroška vrtca v Barkovljah in Lonjerju od 7.45 do 13.00 (brez kosila), osnovne šole na Katinari, v Barkovljah in pri Sv. Ivanu od 8.00 do 13.00, nižja srednja šola pri Sv. Ivanu in na Katinari od 8.00 do 12.35. V drugem tednu bo v vrtcih po-

uk trajal od 7.45 do 14.00 (vključno s kosilom), na osnovnih in na nižji srednji šoli bo od 22. septembra pouk stekel po rednem urniku.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA sporoča, da se v novem šolskem letu pouk začne v ponedeljek, 15. septembra. V prvem tednu bo pouk potekal po naslednjem razporedu: otroški vrtci prvi in drugi dan do 12.00 brez kosila; ostale dneve do 13.00 s kosilom (začetek: OV Nabrežina, Mavhinje in Gabrovec ob 7.30; OV Devin ob 7.45). COŠ v Zgoniku od 8.00 do 13.00 s kosilom, COŠ v Šempolaju od 7.50 do 13.00 s kosilom. OŠ v Nabrežini in Devinu od 8.00 do 13.00 brez kosila. Srednja šola Igo Gruden v Nabrežini redno od 7.45 do 14.13. Na podružnici v OŠ v Nabrežini oba prva razreda srednje šole od 7.45 do 14.13. Šolabusna služba bo redno zagotovljena s prvim dnevom.

Izleti

KRU.T vabi na izlet v glavno toskansko mesto Firenze, globoko zaznamovano z renesančno umetnostjo, z ogle-dom Galerije degli Uffizi in v Pizo, od 2. do 4. novembra. Na razpolago še zadnja mesta v dvopostelnih sobah. Program in prijave na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SPDT vabi člane, da se udeležijo danes, 6. septembra, 4. pohoda Odprta meja Golac - Vodice, s prostim prehodom slovensko - hrvaške državne meje. Zbirališče ob 13. uri v Bazovici pri Kalu. Na razpolago bo društveni kombi. Za informacije in rezervacijo mesta v kombiju lahko pokličete na tel. št. 040-413025.

AMATERSKO ŠPORTNO DRUŠTVO SLOGA, v sodelovanju s SPDT in SK Devin, vabi na Spominski pohod bazoviških junakov, ki bo v nedeljo, 7. septembra. Zbirališče ob 9.30 pri Kalu v Bazovici. Pohod se bo zaključil pri spomeniku bazoviškim junakom ob začetku osrednje proslave.

PRIJATELJI IN ZNANCI LETNIKA 1964 se bodo podali na Triglav 14. in 15. septembra. Če se želite pridružiti kličite na tel. 340-5787057 (Gabriela) ali 347-9896031 (Gabriela).

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira v nedeljo, 12. oktobra, izlet na Ptuj in v okolico. Pater Janez Ferlež nas že pričakuje. Vabljenе ženske, pa tudi moški! Tel. št. 00386-31866081 (Marija).

Prireditve

ALJAŽEV STOLP IN ZGODOVINSKA RAZSTAVA SPDT sta na ogled v Kulturnem domu Iga Grudna v Nabrežini po dogovoru. Kontaktna št.: 040-299632 ali 339-5281729.

SKD VIGRED vabi v nedeljo, 7. septembra, ob 18.30 v Šempolaj na kulturno prireditve ob 30-letnici društva in 10-letnici Štalce. Sodelujejo mladi člani društva, OPS in plesna skupina, Godbeno društvo Nabrežina, pevka Laura Budal ob spremljavi Aljoše Saksida in skupine Vigred - Kraški fenomen, Domači zvoki in Kraški muzikanti. V Škrkovi hiši in v Štalci bo do 16. septembra, od 16. do 18. ure na ogled razstava »Kulturno delovanje včeraj in danes«.

V OKVIRU PRAZNIKA BELA JADRA IN PLAVA RIBA, bo v nedeljo, 7. septembra, ob 20.30 v Ribiškem naselju na trgu gledališka predstava v tržškem narečju »Jack Calcagno - un americano a Trieste«. Predstavo, ki sta jo ustvarila avtorja Leonardo Zannier in Antonio Kozina, prireja Občina Devin Nabrežina s finančno podporo Pokrajine Trst in v sodelovanju z navtičnim društvom Laguna. Vstop je prost.

SK DEVIN prireja seminar za dobro počutje, hoje s palicami in pozitivnih učinkov na zdravje ter kakovosti življenja. V Nabrežini, v Kamnarski hiši v torek, 9. septembra, ob 20. uri. Predavatelj in teme: trener Mario Fabretto »Moda ali važna motorična de-

SKD GRAD od Banov

organizira

tradicionalni vaški praznik »Pod kostanji«

DANES, 6. in

JUTRI, 7. septembra

zabaval bo ansambel Venera

Na ogled bo razstava Roka Dolenca in Ivana Kocmana

»Zgodovinski pregled - Leto 1945 pred, med in po«.

javnost?«; dr. Vida Legiša »Hoja za dobro zdravje«; inštruktor Gianni Gruden »Oprema in tehnika«. Vabljeni! **SKD TABOR** in Knjižnica P. Tomažič in tovariši vabita sejem knjig v soboto, 13. septembra, od 15.00 do 20.00 in nedeljo, 14. septembra, od 9.00 do 13.00. Prisoten bo knjigovezec. Prijava do 9. septembra na: skdtabor@email.it bruno.krizman@tin.it (040-212145) ali fb-skdtabor.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR FRAN VENTURINI vabi na prvo pevsko vajo v sezoni 2014-2015. Pričela se bo za OPZ Miniventurini v sredo, 10. septembra, ob 16.30 in za OPZ Fran Venturini v soboto, 13. septembra, ob 14.00 v centru Anton Ukmar Miro pri Domju.

SKUPINA 35-55 SKD F. PREŠEREN iz Boljunca vabi v četrtek, 11. septembra, ob 20.30 v društveni bar n' G'rici na otvoritev fotografske razstave »Boljunčani in voda 1904-1976« ter na predstavo čarodejev društva Trieste Magica »Magični kabaret«.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 12. septembra, ob 20. uri v Kraško hišo v Repen na odprtje fotografske razstave Marka Vogriča »Vojna: Sledi, Spomini, Podobe«. Razstavo bo predstavil umetnostni zgodovinar in fotograf Andrej Furlan. Glasbeni uvod: MoPZ Kraški dom, vodi Vesna Guštin.

SKD KRASNO POLJE GROČANA, PESEK IN DRAGA toplo vabi na Septembrski vaški praznik in razstavo-sejem tipičnih pridelkov Krasa in Brega v soboto, 13., in nedeljo, 14. septembra, v Gročani. Ples s skupinama Orange juice in Zvita feltna, dobro založeni kioski in stojnice z razstavo-sejmom tipičnih pridelkov.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo ogled načrta uplinjevalnika na območju med Tržičem in Štivanom omogočen občanom v Grudnovi Kamnarski hiši v Nabrežini št. 158, do 22. septembra. Urnik: ponedeljek 9.00-13.00 in 15.00-17.00; sredo 15.00-17.00; petek 9.00-13.00.

SKD TABOR OPČINE: v Prosvetnem domu je na ogled do 30. septembra razstava »Opčine v 1. svetovni vojni«. Urnik ob delavnikih, od 16. do 19. ure. Vabljeni!

Osmice

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briščiki 18. Tel.: 339-2019144.

KOMARJEVI imajo v Logu odprto osmico. Poleg vina nudijo domač prašičji prigrizek in oljčno olje. Vabljeni!

NA KONTOVELU »Kamence« je odprta osmica.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-327104.

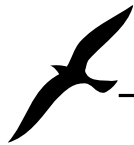
OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milič. Tel.: 040-229164.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A, odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

OSMICO sta odprla Andrej in Ivan Antonič v Cerovljah št. 34. Vabljeni! Tel.: 040-299800.

PAOLO PAROVEL IN BABI vabita na osmico v Mačkolje št. 33. Tel.: 040-231572.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel. št.: 040-229270.

Čestitke

Ob rojstvu male **LIE** iskreno čestitamo mami Nataši in očetu Martinu, novorojenki pa želimo veliko sreče v življenju. Vsi pri SKD Krasno polje Gročana, Pesek in Draga.

Asiji se je pridružil bratec IAN, mami Valentini in očku Manuelu iskreno čestitamo. Nona Lidija z Darjom, brata Ivan z Liliano ter Mirko s Sonjo. Koš poljubčkov malemu IANU pa pošiljajo Sara z Alexom, Alexander, Giada in mala Tya.

Obvestila

ANGLEŠKE URICE ZA OTROKE pri SKD Igo Gruden, enkrat tedensko, mentorica Lara Iskra, informacije na tel. 340-7663348 (Mirjam).

OTROŠKI PEVSKI ZBOR: pri SKD Igo Gruden je nova skupina, ki jo bo vodil Mirko Ferlan, vaje enkrat tedensko, vabljeni osnovnošolci iz Nabrežine in okolice. Kontaktni tel. 340-7663348 (Mirjam).

PIHALNI ORKESTER BREG obvešča, da sprejema vpise za glasbeno šolo ob četrtkih, od 20. ure dalje na sedežu godbe v Dolini. Informacije na tel. 338-6439938. Vabljeni.

CGIL TRST organizira danes, 6., in 7. septembra, praznik na Proseku (na Balancu). Razprave na teme mladi - delo - Evropa - sindikat. Dobro založeni kioski, glasba. Celoten program na spletni strani trieste.cgilfv.it

JK ČUPA organizira 2. društveno regato v nedeljo, 7. septembra, s startom ob 12. uri pred Sesijskim zalivom. Vpisi v tajništvo, po telefonu in e-pošti. Vpisovanje je možno na društvenem sedežu ob urah tajništva: 040-299858 ali e-pošta info@yccupa.org. Urnik: danes, 6. septembra: 16.00 - 19.00 in v nedeljo, 7. septembra: do 11.00. Pričakujemo številno udeležbo. Sledi družabnost.

MALI KITARISTI IZ BREGA IN MLDINSKI KROŽEK »DOLINA« vabijo nove prijatelje, da se vpišejo v glasbeno šolo. Dan odprtih vrat bo danes, 6. septembra, od 10. do 12.30 na sedežu Pihalnega orkestra Breg v Dolini (pri igrišču srednje šole S. Gregoričič). Info na tel. št.: 328-5761251 ali info.mkib@yahoo.it.

NK KRAS organizira Open day danes, 6. septembra, na nogometnem igrišču v Repnu. Prireditelj je odprta vsem otrokom, ki želijo preizkusiti nogomet in so rojeni od l. 2004 do 2009. Začetek ob 15. uri. Info na tel. 339-3853924 (Emanuela) ali nkkras@gmail.com.

SKD GRAD od Banov obvešča, da se vaški praznik »Pod kostanji« nadaljuje še danes, 6. in 7. septembra. Zabaval vas bo ansambel Venera. Na ogled bo razstava Roka Dolenca in Ivana Komana »Zgodovinski pregled - Leto 1945 pred, med in po«. V nedeljo, 7. septembra, ob 18.00 bo tradicionalni sprehod v narodnih nošah.

VAŠKA SKUPNOST LAJNARJI- Piščanci in rojanska župnija, vabita k slovesni sveti maši na prostem ob 60-letnici Marijine kapelice pri Lajnarjih, ki bo danes, 6. septembra, ob 17. uri. Bogoslužje bo daroval nadškof doktor Ivan Jurkovič, apostolski nuncij v Rusiji, ob somaševanju bivšega tržaškega škofa Eugenia Ravignanija in rojanskega duhovnika, monsinjorja Franca Vončine.

TPPZ P. TOMAŽIČ obvešča, da bo prva pevska vaja v novi sezoni na sedežu na Padričah v torek, 9. septembra, ob 20.45. Vabljeni tudi novi pevci in orkestraši. V nedeljo, 7. septembra, ob 15. uri nastop na proslavi v Bazovici.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da se bodo treningi in vpisi za nove člane začeli v ponedeljek, 8. septembra. Osnovna motorika (3-6 let) pon. in pet. 16.45 - 17.45. Otroška skupina (6-11 let) pon. 16.30 - 18.00 in pet. 17.00 - 18.30. Mladinska skupina (12-18 let) pon. 18.00 - 20.00 in pet. 18.30 - 20.30. Info na tel. št. 347-8535282 (Jasna) in 347-9227484 (Ryan) ali info@cheerdancemillemium.com.

DRUŠTVO JOGA V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU POPETRE obvešča, da se pričenjajo tečajji joge: OŠ Hrpelje ob ponedeljkih ob 17.30 (začetek 8. septembra); Območna obrtno podjetniška zbornica Sežana 1. stopnja ob ponedeljkih ob 20.00 (začetek 8. septembra). Nadaljevalna stopnja ob četrtkih ob 20.00 (začetek 11. septembra); Dom krajanov - Ajdovščina 1. stopnja ob sredah ob 18.30 (začetek 10. septembra) in nadaljevalna stopnja ob sredah ob 20.00 (začetek 10. septembra); Dom starejših občanov - Ilirska Bistrica ob torkih ob 20.00 (začetek 9. septembra). S seboj prinesite udobno oblačilo in podlogo za ležanje (armafleks).

KMEČKA ZVEZA obvešča vinogradnike, da bo v sodelovanju z Zadružno kraško banko, njena svetovalna služba opravila meritve sladkorne stopnje in skupnih kislin grozdja: v ponedeljek, 8. septembra, od 14.00 do 16.00 v kleti Parovel v Boljuncu; v četrtek, 11. septembra, od 14.30 do 16.00 na kmetiji Dušana Križmana, Kontovel 112.

KRU.T obvešča, da od ponedeljka, 8. septembra, dalje deluje društveni sedež, Ul. Cicerone 8, (2. nadstropje) z običajnim urnikom: od ponedeljka do petka 9.00-13.00 in od ponedeljka do četrta tudi 15.00-17.00. Tel. št. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

KMEČKA ZVEZA obvešča vinogradnike, da morajo prijaviti morebitne količine vina, ki so jih imeli v zalogi dne 31. julija 2014. Rok za predstavitev prijave zapade v sredo, 10. septembra. Kmečka zveza je na razpolago za izpolnjevanje prijav do ponedeljka, 8. septembra.

PRIDRUŽI SE DEKLIŠKI PEVSKI SKUPINI VESELA POMLAD! Prvo srečanje novega pevskega leta bo v torek, 9. septembra, ob 18. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah. Zborovodkinja Andreja Štucin in odborniki SOMPD Vesela pomlad bodo na voljo za informacije o delovanju skupine in o letošnji ponudbi, namenjeni pevkam od 11. leta starosti dalje.

RAJONSKI SVET se bo sestal v torek, 9. septembra, ob 20.00 na svojem sedežu v Doberdobski ulici 20/3 na Opčinah.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO IN OBLIKOVANJE TELES - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca in vaditeljica Sandra sporočajo, da se vadba prične v torek, 9. septembra, ob 9. do 10. ure v društveni dvorani občinskega gledališča. Vabljeni.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca vabi na predstavitev tečaja in brezplačno poskusno vadbo z učiteljem Goranom Korenom v sredo, 10. septembra, ob 18. do 19. ure v društveno dvorano občinskega gledališča. Pridite v udobnih oblačilih in s podlogo za ležanje. Poleg tega pa sporoča vsem, ki so tečaj joge že obiskovali, da bo vadba z učiteljem Goranom Korenom potekala ob sredah ob 19. do 20.30. Vabljeni.

SOMPD VESELA POMLAD vabi osnovnošolce in njihove starše na informativno srečanje ob začetku novega pevskega leta otroškega zbora. Zborovodja Goran Ruzzier pričakuje stare in nove pevce in bo z odborniki društva na voljo za vse informacije o delovanju v sredo, 10. septembra, ob 18. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah, Dunajska cesta 35. Za sporočila in predhodna vprašanja na tel. št. 328-3635626 ali goranruz@gmail.com.

GODBENIŠKA ŠOLA VIKTOR PAMA - Trebče, vabi k vpisu v novo šolsko leto 2014/2015 stare in nove člane v četrtek, 11. septembra, ob 19. uri v Ljudskem domu. Info tel. št. 329-0196722 (Janko) in 040-214618 (Enzo).

MEPZ IGO GRUDEN iz Nabrežine obvešča, da bo prva vaja v sezoni v četrtek, 11. septembra, ob 20.30. Vabljeni novi pevci in pevke!

GEOMETRI POZOR! V petek, 12. septembra, bo od 19. ure dalje v restavraciji v Prečniku večerja za vse bivše dijakke, učno in neučno osebje, geometrskega oddelka šole Zois. Kdor se še ni odzval na vabilo se lahko prijavi prof. Willju Mikacu na tel. št. 333-5209076 ali willj.mikac@zigazois.it.

GLASBENA MATICA vabi na dneve odprtih vrat: v petek, 12. septembra, ob 16.00 do 19.00 v Prosvetni dom na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1, ter v soboto, 13. septembra, ob 10.00 do 13.00 na sedež šole, Ul. Montorsino 2.

MOVS LIPA bo začela s prvo vajo nove sezone 12. septembra ob 20.30. Vabimo nove pevce, ki ljubilo lepo petje, naj se pridružijo.

WWF - Zaščiteno morsko območje v Miramaru, v sodelovanju z občino Trst, prireja vsak petek do 12. septembra, od 10. do 12. ure didaktične naravoslovne dejavnosti na območju Mlake na Kontovelu. Info na tel. št. 333-9339060 ali 040-6754339.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprti publiko po poletnem urniku 9.00-13.00 do petka, 12. septembra.

KAPELICA KRALJICA MIRU NA KATINARI: v nedeljo, 14. septembra, ob 9.30 ob 75-letnici postavitve, bosta darovala običajno sv. mašo pri kapelici domači župnik p. Rafko Ropret in upokojeni škof Evgen Ravignani. Vabljeni!

BREZPLAČNE MEDITACIJE V SEŽANI: ŠK Meditacije kot zdravilne seanse - zdravilne seanse kot meditacije, vabi na prvo srečanje, ki bo v ponedeljek, 15. septembra, ob 16. uri. Delo bo potekalo pod vodstvom mentorja prof. Marjana Plazarja, brezplačno, v prostorih Ljudske univerze v Sežani. Možne prijave in dodatne informacije na tel. 00386-031397878.

HATHA YOGA - SKD TABOR Prosvetni dom Opčine, z Janom Budinom: prvo srečanje bo v ponedeljek, 15. septembra, ob 20.30.

PLESNA DELAVNICA - SKD TABOR Prosvetni dom na Opčinah, z Jelko Bogatec: ob sredah 15.30 - 16.30 (srednja šola), 16.30 - 17.30 (3., 4. in 5.r OŠ). Začetek 17. septembra. Poskusna vaja za zadnji letnik vrtca in 1. in 2. r OŠ v ponedeljek, 15. septembra, ob 16.15.

SKD IGO GRUDEN - BALET sporoča, da bo vadba potekala ob ponedeljkih in sredah v društvenih prostorih v Nabrežini. Ob 16.15 za otroke stare 4 in 5 let (vrtec); ob 17.00 za otroke iz prvih dveh razredov osnovne šole in ob 18.00 za starejše. Za informacije jsimoneta@yahoo.it ali 329-4615361 (Jasna). Vaje se bodo začele v ponedeljek, 15. septembra.

MINIBASKET AKK BOR sporoča, da se treningi minibasketa začnejo v torek, 16. septembra. Letniki 2006-07-08-09 torek in petek 16.00-17.15 na Stadjonu 1. maj. Letniki 2003-04-05 torek in petek 17.30-19.00 v Lonjerju. Za info na tel. št. 340-6445370 (Karin).

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da se bo vadba pod vodstvom Mateje Šajna pričela v torek, 16. septembra, ob 18. uri. Tečaj bo potekal v 2. nadstropju Kulturnega doma ob torkih in četrtkih, od 18.00 do 19.15. Za vpis in pojasnila tel. 349-6483822 (Mileva).

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v Glasbeno šolo za otroke in mlade. Informativni sestanek za starše bo v sredo, 17. septembra, ob 19.00 v Soščevi hiši na Proseku. Vabljeni! Za informacije telefonirati na 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

PILATES - vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 sporočajo, da se vadba Pilatesa vrši ob torkih in petkih, od 19. do 20. ure v telovadnici NSŠ S. Gregorčič v Dolini. Vabljeni.

ŠOLA JAZZ BALETA: poskusne vaje bodo v četrtek, 18. in 25. septembra, ob 17. uri v prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

ŠOLA JAZZ BALETA: poskusne vaje bodo 19. in 26. septembra, ob 17. uri v prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

GLEDALIŠKI VRTILJAK vpisuje abonmaje za sezono 2014/15. Na sporedu bo 7 nedeljskih predstav od septembra do marca v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27. Prva predstava bo ob 16. uri, druga ob 17.30. Informacije in vpisovanje na tel. št.: 040-370846 ali pa na Ul. Donizetti 3, 3. nadstropje, od 9.30 do 16.30 od pon. do petka.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO IN OBLIKOVANJE TELES - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca in vaditeljica Sandra sporočajo, da se vadba vrši ob torkih od 9. do 10. ure v društveni dvorani občinskega gledališča. Vabljeni.

ŠZ BOR - GIMNASTIČNI ODSEK začena novo sezono ritmične gimnastike s sledečimi urniki: treningi na Stadionu 1. maj bodo potekali ob torkih od 16.30 do 17.30 za predšolska in osnovnošolska dekleta; ob petkih od 16.30 do 17.30 za predšolske deklice, za osnovnošolske pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 23. septembra. Treningi na Opčinah (telovadnica osnovne šole Bevk) ob sredah; za predšolska dekleta od 16.30 do 17.30 in osnovnošolke pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo, 24. septembra. Za prijave in info: 040-51377 ali 328-2733390 (Petra).

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da so vpisnine glasbenih tečajev odprte do vključno 30. septembra. Zainteresirane vabimo na informativni dan, ki bo v petek, 26. septembra, ob 16. do 19. ure v Babni hiši, v Ricmanjih. Informacije: po.ricmanje@yahoo.it ali 329-1814250

KD SLOVAN s Padrič organizira tečaj slovenščine za začetnike in nadaljevalce. Informativni sestanek bo v torek, 30. septembra, ob 20. uri v Zadružnem domu Skala v Gropadi. Informacije in vpis: jan.grgic@alice.it ali na tel. št. 349-7386823 (v večernih urah).

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'Albero Azzurro« obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16.00 do 18.00 in ob sobotah od 10.00 do 12.00. Za mesec september so predvidene delavnice oblikovanja: Igre in skulpture in Poslušajmo kako se približuje dež. Info: na tel. št. 040-299099 od pon. do sob. od 8.00 do 13.00 ure.

Poslovni oglasi

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL začasno zaposli vzgojitelje s pedagoško izobrazbo.

Kandidati naj pošljejo življenjepis na e-naslov
urad@dijski.it

HUJŠANJE IN EFT - Kako odpraviti resnične vzroke težav s telesno težo. Celodnevno delavnico v Volčjem gradu vodi Barbara Žetko. Informacije na www.eft-trieste.it, prijave na info@eft-trieste.it

ZAČETNA DELAVNICA TAPKANJA v Trstu.

Vodi Barbara Žetko.

Prijave na info@eft-trieste.it

Mali oglasi

DELAVEN FANT išče kakršnokoli občasno delo, od košnje trave in obrezovanja, do dela na kmetiji, v trgovini, v uradu. Tel. št.: 334-8301226.

IŠČEM KNJIGE za 1. letnik elektronske smeri: La nova Italia, Grammatica interattiva - Grammatica e scrittura, Lessico, 2 Poesia, teatro, scrittura e temi, Per le vacanze. Tel.: 347-0473606.

IŠČEM kakršnokoli delo, čiščenje, likanje, varuška otrok ipd. Tel.: 040-327251.

IŠČEM vinograde v najem v občini Dolina. Tel. št.: 329-8006516.

ODDAMO opremljeno stanovanje v Križu. Dnevna soba s kuhinjskim kotom, spalnica ter majhna soba, kopalnica, veranda in malo dvorišče. Kli-

cati ob urah obedov na tel. št.: 347-1057860.

PODARIMO male mucke, štiri komaj rojene, in dve pripravljeni na nov dom. Tel.: 342-8084220.

POMAGAM pri reševanju težav z angleščino, osnovne, nižje in višje stopnje. Tel. št.: 331-2405643 ali bmviolet@gmail.com.

POSOJAM na dom napravo za merjenje radona v stanovanju in kletih. Tel.: 339-8201250.

PRODAM knjige za vse tri razrede srednje šole S. Kosovel na Proseku. Iščem knjigo »Biologija 1« za 5. v.g. klasične smeri liceja Prešeren. Tel. št.: 335-7492616 ali 328-9190074.

PRODAM stanovanje v Trstu (Ul. Rivalto), 3. nadstropje, 60 kv.m., 2 spalni sobi, kuhinja in kopalnica, sončna lega, pogled na občinski vrt, cena po dogovoru. Tel. št.: 040-764682.

PRODAM 100-litrski sod na olje iz inoxa, skoraj nov. Cena: 90,00 evrov. Tel.: 040-211043.

PRODAM sledeče knjige za licej Prešeren: Od prvih zapisov do Romantike, Predsokratiki in Latinska slovnica in vadnica za prve tri razrede. Tel.: 040-214894 ob večernih urah.

PRODAMO HIŠO (165 kv.m.) z dvoriščem, vrtom velikosti 1200 kv.m. in na dvorišču z garažo, v Senadolah, na zelo lepi in vladni lokaciji, v bližini vseh cestnih povezav, le 15 minut od Opčin. Hiša je vseljiva z relativno majhnim posegom. Tel. št. 349-1784412.

RESEN FANT išče delo za trgatev. Tel. št.: 040-200882 ali 328-1740877.

RESNA GOSPA išče kakršnokoli delo. Tel.: 329-3227075.

Prispevki

Udeleženci 34. Cibiciade, ki so se zbrali na Proseku dne 31. avgusta 2014, darujejo 150,00 evrov za Kulturni dom na Proseku in 50,00 evrov za FC Primorje.

V spomin na Mirko Čok darujejo Livio, Massimo in Marisa Viller 60,00 evrov za PZ Tončka Čok.

Ob obletnici smrti nepozabnega Aleksandra Smotlaka daruje žena 50,00 evrov za SKD Primorsko.

Gospa Anica Callin Fabec daruje 35,00 evrov za Pevski zbor novega Sv. Antona.

V spomin na Marijo Perdec darujeta Maria Bagon in Gostilna da Pino 50,00 evrov za SŠKD Timava.

V spomin na pokojne vaščane Albino Škabar, Alojza Viteza, Borisa Husla, Lucijana Puriča in Ivanko Purič darujeta Egon in Romana 30,00 evrov za MoPZ Kraški dom in 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Repnu.

Ob praznovanju zlate poroke Irme in Milkota Škabar daruje Maja Bitežnik 50,00 evrov za Svetišče na Repentabru. V spomin na Albino Škabar, Alojza Viteza, Lucianota Puriča, Borisa Husla in Nino Purič darujeta Marija in Mirko (Repen 97) 50,00 evrov za VZPI - ANPI Repentabor.

Pogrebno podjetje

od leta 1999

na Opčinah, v Boljuncu,
v Nabrežini, v Miljah, v Trstu
in na Istrski ulici
nasproti pokopališču sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

**Nudimo prevoz pokojnika
24 ur na 24
Informacije: 392 7372323**

AKTUALNO - Niz srečanj

Zakaj ostati zvesti Evropi?

Prireja jih združenje Dialoghi Europei

Kam nas bodo privedli številni konflikti, nerazumevanja, žarišča sporov, ki so vedno bolj občutena naokrog po svetu? Ali sploh res vemo in razumemo, kaj se dogaja v današnjih kriznih časih? Zakaj je pri vsem tem pomembno verjeti v Evropo in njene zmožnosti? Odgovor na ta in še marsikatera vprašanja bomo lahko dobili na nizu predavanj, ki jih prireja Center ekonomskih in družbenih študij Dialoghi europei (Evropski dialogi) v sodelovanju z deželnim svetom dežele Furlanije Julijske Krajine.

Včeraj je na novinarski konferenci v kavarni San Marco pobudo podrobneje predstavil predsednik združenja Dialoghi Europei Giorgio Rossetti: »Gre za niz enajstih srečanj, ki se bodo zvrstila med septembrom in januarjem, na katerih bodo spregovorili ugledni politiki, politični izvedenci in strokovnjaki. Zamislili smo si tri različne tematske sklope. Ti se bodo med seboj prepletali in nudili različne poglede udeležencem.«

Prvi cikel je posvečen vojnām in konfliktom, ki trenutno divjajo po svetu in širijo nemir in nestrpnost. 15. septembra bo tako dolgoletni predsednik Inštituta za mednarodne zadeve (Istituto Affari Internazionali) Stefano Silvestri uvodoma nudil prikaz in opis trenutne situacije Evrope in vojn okoli nas. Teden kasneje (22. septembra) bo Roberto Iannuzzi, arabist in strokovnjak na področju Srednjega vzhoda, orisal trenutno stanje v Iranu, Siriji in drugih bližnjih državah. 6. oktobra bo v ospredju žgoča tematika konflikta v Izraelu, nemiri znotraj islamskih druž, govor pa bo tudi o vlogi, ki jo ima oz. bi jo morala imeti Evropa. Govoril bo Fabio Niculucci, izvedenec za mednarodne odnose in mednarodno varnost. Zadnje srečanje prvega ciklusa bo na vrsti 27. oktobra, ko bo politolog Stefano Pilotto skušal obrazložiti odnose med Ukrajino, Rusijo in Evropsko unijo.

Drugi tematski sklop konferenc bo posvečen italijanskemu predsedo-

vanju EU in povezanim težavam. Po mnenju predsednika Rossettija je pomembno o tem govoriti, ker se po Evropi vedno bolj uveljavlja populistični antievropeizem. Govor pa bo tudi o evru in njegovi usodi.

Giorgio Rossetti je na tiskovni konferenci še poudaril, da nikakor ne gre prezreti tretjega cikla predavanj: »Ta bo bolj "lokalne" narave. Namenjen bo spoznavanju Slovenije, naše sosedice, o kateri v bistvu ne vemo ničesar oziroma ne razumemo, kaj se tam sedaj dogaja.« Odgovor bi se lahko glasil, da tudi mnogi Slovenci nekako zaskrbljeno, zmedeno in s težavo sledimo dogajanju v matici. Predavatelji in govorniki tega sklopa sicer niso še docela določeni in potrjeni. Obeta pa se nadvse aktualna in pestra debata. (vpa)

PROSEK - Pokrajinski raznik CGIL

V znamenju krize in pomanjkanja dela

Problematika zaposlovanja v času gospodarske krize je včeraj zaznamovala prvi dan tridnevnega pokrajinskega praznika CGIL v kulturnem domu na Proseku. Po uvodu pokrajinskega tajnika Adriana Sincovicha so o življenjski negotovosti in vse težjem izterjevanju pravic spričo kriznih razmer razpravljali Gianni Bertossi (Cgil) ter odborniki za delo na deželi Loredana Panariti in na pokrajini Adele Pino.

Praznik se nadaljuje danes, ko bodo ob 16.30 predstavili poročilo o krizi v Trstu, uro kasneje pa bo okrogla miza o Evropi, človekovih pravicah in bilančnih omejitvah.

SV. IVAN - Včeraj predaja namenu

Voda odslej tudi iz »vodne hiške«

Prvi teden bo brezplačna, potem bo potrebna kartica

Pred vodno hiško so tudi nazdravili z vodo

FOTO DAMJ@N

Na Rotondi pri Sv. Ivanu deluje nov »vodomat« oz. »vodna hiška«, se pravi tehnološka javna fontana, ki občanom omogoča pitje sveže vode iz vodovoda, tako naravne kot gazirane. Prvo poskusno vodno hiško (poleg Rotonde so drugi dve postavili še v Rocolu oz. na Melari ter v Naselju sv. Sergija) so včeraj predali namenu ob prisotnosti tržaškega župana Roberta Cosolinija, odbornika za okolje Umberta Laurenija in direktorja podjetja ProAcqua Group iz Trenta, ki jo je tržaška občinska uprava izbrala, Cristiana Ferrarija, ki so poudarili prednosti takega sistema, ki občanom zagotavlja svežo vodo po sprejemljivi ceni, izboljšuje urbano okolje ter prispeva k zmanjševanju uporabe plastenk in posledično količine izpustov CO2 v zrak.

Voda iz vodnih hišk bo prvi teden brezplačna, zatem jo bo mogoče kupiti s pomočjo predhodno polnjenih kartic v znesku 3 oz. 5 evrov, ki bodo naprodaj pri časopisnih kioskih. Ko bo vsota na kartici pošla, bo dovolj, da jo izročimo pri kiosku, kjer bomo imeli na voljo novo kartico. Poleg tega gre za kartico, izdelano na podlagi nove tehnologije RFID, ki je ni mogoče ponarediti ali razmagnetiti.

V Šempolaju praznujejo 30-letnico SKD Vigred in 10 let prenovljene Štalce

SKD Vigred vabi jutri ob 18.30 v Šempolaj na kulturno prireditve in prijateljsko srečanje ob 30-letnici delovanja SKD Vigred in 10-letnici odprtja prenovljene Štalce. Društvo je bilo ustanovljeno 19. aprila 1984. SKD Vigred se trudi, od vsega začetka, da so raznolike dejavnosti povod za zблиžanje in sodelovanje med generacijami. Otvoritev obnovljene Štalce je bila 18. septembra 2004. Štalco, stavboje iz leta 1566, so s preko 7000 uradnih ur obnovili v sedmih letih člani društva, v njej se sedaj stalno nekaj dogaja. Štalco je pred desetimi leti društvo Vigred pridobilo prelep kraj združevanja in ustvarjanja, kar je okrepilo življenjskost naših vasi in bogastvo celotnega prostora. Jutri bodo v kulturnem delu programa sodelovali: mladi člani SKD Vigred z recitacijami in povezovanjem, Otroška pevska skupina Vigred, Plesna skupina Vigred, Godbeno društvo Nabrežina, Mladinska glasbena skupina Vigred - Kraški fenomeni, pevka Laura Budal ob spremljavi Aljoše Saksida, ansambel Domači zvoki in ansambel Kraški muzikanti. Sledila bo družabnost. Ob priliki bo v spodnjih prostorih Škerkove hiše in v Štalci na ogled razstava o delovanju društva, ki bo odprta do četrтка, 16. septembra, od 16. do 18. ure.

Naravoslovni center

Naravoslovni didaktični center v Bazovici bo danes odprt od 14. do 20. ure. V prostorih namenjenih občasnim razstavam so izobešene vrhunske fotografije, ki jih je posnel fotograf Michele Menegon, raziskovalec pri Naravoslovnem muzeju v Trentu, ki se že preko dvajset let ukvarja z znanstvenim raziskovanjem v Tanzaniji, Kongu, Ruandi in Etiopiji. V teh krajih posnel veliko fotografij in izbrane trenutno razstavlja v bazovskem centru.

Stalna razstava kot vedno ponuja obiskovalcem dinamični in čutni ogled kraškega okolja, delo gozdne straže ter prikaz svetovnih okoljskih problematik. Na ogled so tudi poučni filmi ter multivizijske projekcije. Na voljo je brezplačen vodnik na dlančniku. Center je odprt v ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 9. do 13. ure, v torek od 14. do 20. ure. Vstop je prost, za informacije pa lahko kličete na številko 040 3773677. Do centra vozi avtobus številka 39.

GIBANJE SVOBODNO OZEMLJE - Dve manifestaciji za STO

V Trstu in Londonu

14. septembra v sprevodu tudi gibanji za neodvisnost Veneta in Brescie - Mednarodna tožba proti tržaškim sodnikom

»Lani se je spreveda za Svobodno tržaško ozemlje udeležilo veliko ljudi. Tokrat vemo, da so težave in razprtije prejšnjih mesecev povzročile negativno spiralo, ki je marsikoga odvrnila od gibanja. Vseeno pričakujemo visoko udeležbo za nov začetek,« je na predstavitvi manifestacije za STO, ki bo 14. septembra, povedal Vito Potenza, predsednik gibanja Svobodno ozemlje (SO ali GSO). Le-to so ustanovili odpadniki gibanja Svobodni Trst, ki so po spomladanskem sporu z nekdanjim oz. sedanjim (odvisni od zornega kota) predsednikom Robertom Giurastantejem potegnili za sabo večino članov.

Na novem sedežu v Ulici Roma 28 so nastopili predsednik Potenza, podpredsednik Andrej Rupel in tajnik Marco Pizzi. Prvi je poudaril, da se bodo spreveda od Trga Venezia do do Trga Libertà udeležile »vse duše tržaškega boja za neodvisnost«. Med raznimi organizacijami bodo tudi Fronte per l'indipendenza Giorgia Marchesicha, Društvo STO s Koprškega (oz. iz »cone B«) in koordinacija pristaniških delavcev; pa še delegaciji zagovornikov neodvisnega Veneta in gibanja Brescia Patria, ki se zavzema za odcepitev Brescie od Italije (!). Edino odsotno bo prav gibanje Svobodni Trst, ki bo dan zatem samo demonstriralo na Velikem trgu. »Mi smo odprto ljudsko gibanje, povabili smo vse. Oni hočejo biti sami,« je pojasnil Pizzi. »Napadli so nas z lažmi o orožju, mamilih in krajah. Čakamo samo še obtožbo o pedofiliji in prostituciji,« je pristavil Potenza. SO opušča sodne bitke in se posveča ideji o prostotcarinskem razvoju Trsta. Potenza pravi, da cona B še obstaja, sam pa v prihodnosti ne izključuje ustanovitve stranke. Okoli teh točk se je tedaj poglobil razdor v Svobodnem Trstu.

Tožilec Federico Frezza je zaradi suma prevratništva uvedel preiskavo zoper 37 udeležencev decembrskega shoda. Solidarnost so jim izrazili poslanec G5Z Aris Prodani, neodvisni senator Lo-

Andrej Rupel, Vito Potenza in Marco Pizzi

FOTODAMJ@N

renzo Battista, tržaška sekcija Radikalne stranke in poslanec Severne lige Massimiliano Fedriga. Vsi ti so poudarili, da je svoboda izražanja mednarodno priznana pravica. Tožilec naj bi preiskovanim ponudil dogovorjeno kazen 45 dni zapora, medtem ko v primeru procesa tvegajo najmanj enoletno kazen. Potenza je napovedal mednarodno tožbo proti tržaškim sodnikom.

6. oktobra bodo člani SO demonstrirali na trgu Trafalgar v Londonu. Jutri pa prireajo motoristični izlet z zastavami s helebardo po cestah STO. Pobudo so imenovali »motomahanje«. (af)

TREBČE - Praznik Svobodnega Trsta

Veliko helebard in malo obiskovalcev

Ponudba spominkov za sicer maloštevilne odjemalce

FOTODAMJ@N

Gibanje Svobodni Trst, ki mu predseduje Roberto Giurastante v tesnem sodelovanju s Paolom G. Parovelom, bo 15. septembra na Velikem trgu samo priredilo svoj shod ob 67. obletnici ustanovitve STO. Priprave pa potekajo na prazniku, ki ga gibanje ta konec tedna organizira na prireditvenem prostoru ob športnem igrišču v Trebčah.

Eden od kamnov spotike med obema gibanjema za STO je bila spletna stran. Spomladi je Giurastante obtožil svoje nasprotnike, da so si jo prisvojili in jih prijavil. Svobodni Trst ima zdaj novo spletno stran z italijanskimi, angleškimi in nemškimi vsebinami. Slovenščine je bore malo in hrvaščine ni, čeprav naj bi bila z italijanščino uradna jezika STO. (af)

SLOVENIJA TA TEDEN

Vsi razumejo, le slovenski politiki ne

DARJA KOČBEK

Slovenska politična elita je svoje prepire, kjer prevladujejo osebne koristi nad interesi države in državljanov, spet prenesla v tujino, tokrat v Bruselj, kjer novi predsednik evropske komisije Jean-Claude Juncker sestavlja svojo komisarsko ekipo. Ta je v tem tednu s povabilom predsednici odhajajoče vlade Alenki Bratušek za pogovor v Ljubljano nedvoumno sporočil, da ga prepripi slovenskih političnih strank prav nič ne zanimajo, zato naj jih nikar ne prenašajo v Bruselj.

Odločitvi, da bi Bratuškova postala evropska komisarka iz Slovenije, iz nastajajoče nove vladne koalicije ne nasprotuje le Stranka Mira Cerarja, ki je zmagala na predčasnih parlamentarnih volitvah in je konec julija že potem, ko je bilo jasno, da Juncker nujno potrebuje ženske kandidatke, vztrajala pri dosedanem komisarju Janezu Potočniku, ampak po novem tudi socialni demokrati in DeSUS. Obe omenjeni stranki sta se kot članici odhajajoče levosredinske vlade Alenke Bratušek konec julija strinjali, da je Slovenija Junckerju poslala seznam, na katerem sta poleg Bratuškove še njuna kandidata evropska poslanka socialnih demokratov Tanja Fajon in predsednik upokojenske stranke DeSUS in zunanji minister Karl Erjavec. Socialni demokrati in DeSUS so pred dobrim mesecem dni tako skupaj s stranko Bratuškove sklenili, da odločitev o izbiri kandidata prepustijo Junckerju.

Ko so iz Bruslja ta teden sporočili, da se je Juncker odločil povabiti na pogovor Bratuškovo, so politiki na levosredinskem in desnosredinskem političnem polu v Sloveniji sprožili pravi vihar. Slovenska politična elita je s tem, ko je najprej odločitev po izbiri kandidata prepustila Junckerju, zdaj pa se nad njegovo odločitvijo zgraža in ga skuša prepričati, da je ravnal napak, dokazala svojo nezrelost in nesposobnost, saj so vse druge države članice razumele načela, ki jih je določil za sestavo svoje komisarske ekipe.

V Bruslju, kjer prerekanj slovenske politične elite uradno ne komentirajo, pozorno spremljajo tudi, kako Miro Cerar sestavlja svojo ministrsko ekipo, od katere bo odvisno, kako se bo nova levosredinska vlada lotila reševanja krize. Pri tem mandatariju ne gre gladko, saj je moral objavo imen kandidatov za ministre preložiti na ponedeljek, zadnji dan preden jih mora poslati v državni zbor. Novi predsednik vlade ima v skladu z ustavo za sestavo ministrske ekipe čas največ 15 dni po imenovanju v državnem zboru. Mira Cerarja so poslanci izvolili za novega predsednika vlade 25. avgusta, kar pomeni, da mora seznam kandidatov za

ministre poslati v državni zbor najkasneje do točka, 9. septembra.

Po neuradnih informacijah naj bi Cerarjeva stranka imela težave predvsem z iskanjem kandidatov za ministra za gospodarstvo, ki bo moral najti rešitve za problem prezadolženosti podjetij, in za ministra za zdravje, ki bo moral najti rešitve za vse hujše težave v zdravstvenem sistemu.

Problem pa ima tudi DeSUS. Pisateljski društvi sta, denimo, s pismom Miru Cerarju javno izrazili nasprotovanje neuradni kandidatki te stranke za kulturno ministrico. To naj bi namreč postala poslanka Julijana Bizjak Mlakar, ki se je do sedaj ukvarjala predvsem s problemi v zdravstvu. »Z veliko zaskrbljenostjo ugotavljamo, da nastajajoča koalicijska politika že v svojih prvih prepoznavnih korakih slovensko kulturo v strokovnem in političnem smislu marginalizira,« so pisatelji napisali v pismu, ki so ga poslali Cerarju. V četrtek je še nekdanji minister za zdravje Tomaž Gantar sporočil, da ne bo prevzel resorja za okolje in prostor. DeSUS ima tako problem z dvema od štirih ministrskih mest, kolikor jih namerava imeti v Cerarjevi vladi.

Vse bolj vre tudi v stranki socialnih demokratov, ki bo tretja stranka nove vladne koalicije. Del članstva sicer ne prav na glas meni, da bi morala ohraniti ministra za šolstvo namesto, da kot kandidata za ministra za obrambo predlaga podpredsednika državnega zbora Janka Vebra.

V besedilu koalicijskega sporazuma, ki so ga prvaki strank parafirali v sredo, je zato navedena le razdelitev resorjev po koalicijskih strankah. Miro Cerar se po parafiranju koalicijskega sporazuma ni želel opredeliti do kandidatov za ministre. »Mislim, da razumete, da je zelo pomembno, da ne izpostavljamo kandidatov javnosti v nepravem času, ker jih je v igri kdaj lahko tudi več in je potem to lahko na nek način neprimerno do njih,« je razložil. Povedal pa je, da doslej še ni zavrnil nobenega kandidata, ki mu jih predlagata najverjetnejši koalicijski partnerici. Kandidatov namreč ne izbira po »sistemu predlaganja in zavračanja, pač pa medsebojnega sporazumevanja, na podlagi zaupanja in seveda iskanja čim bolj kompetentnih ljudi«.

Zaupanje kompetentnih ljudi, da bi v Cerarjevi vladi lahko delali strokovno, ne da bi jih pri tem ovirali osebni interesi in spletke v koaliciji, pa tudi zaupanje državljanov plahni z vsakim dnem, ko se s svojimi novimi zahtevami in stališči oglasijo predstavniki socialnih demokratov in Desusa.

ODPRTA TRIBUNA

Zaskrbljenost ni odveč, strašenje s katastrofo pa ni potrebno

IGOR GIACOMINI, NAČELNIK URADA ZA SLOVENSKE ŠOLE V FJK

Dovolite da se prvič oglasim na straneh Pri-morskega dnevnika kot načelnik urada za slovenske šole. Z veseljem opažam, da ostaja manjšinska stvarnost zelo pozorna na šolo in s šolo povezano tematiko. Komentariji, ki si v teh dneh prav tako veselo sledijo in na katere gledam s tega razgledišča z velikim zanimanjem, so zato dobrodošli; obenem dopuščajo, da si posameznik lahko ustvari lasten pogled na zadevo, kar je prav tako dobro, saj spodbuja debato, ki naj bo še tako kreativna, samo da je osnovana.

Zataknje se namreč takrat, ko se v debato vrinejo bolj ali manj utemeljene informacije, ki lahko bralce zavedejo in zato dovolite, da samo na kratko pojasnim nekatere podatke, ki sem jih zasledil na slovenskih medijih, na nekaterih spletnih straneh in ne nazadnje v komentarju, ki ga je ta dnevnik objavil dne 2. septembra.

Ni treba da vnaprej opozorim, da si podpisani ne more dovoliti političnih ali neosnovanih pripomb. Kar sledi, je dejanski oris stanja slovenske šole s privilegiranega zornega kota, iz katerega - to pa dovolite - resda ne vidim nikakršnih ruševin slovenske šole, pač pa gledam naprej z zaupanjem. Zaskrbljenost ni odveč, katastrofizma pa si res ne moremo privoščiti saj, samo za primer, imajo letos na špetrskem ravnateljstvu dodatni oddelek vrtca, ki skupno premore kar sto malčkov.

Ne nameravam komentirati posameznih prispevkov, ker bi bilo predolgo in neumestno, želim pa zagotoviti, da goriška izpostava ni ukinja, ne formalno niti dejansko. Glede osebja, ki je bilo nameščeno na uradu po zakonu 932/1973, mimo tega, da bo treba počakati, da se o tem izreče državna advokatura, kar pomeni, da je ta trenutek povsem neumestno dajati pravne bolj ali manj utemeljene interpretacije, je taka namestitve do danes terjala dodatne namestitve ali po domače suplence in torej dodaten strošek, ki je z letošnjim letom nedovoljen, zaradi znanih vsedržavnih finančnih ukrepov. V nasprotnem primeru, da bi se izognili takemu strošku za dodatno osebje, bi se moral posamezni ravnatelj izrecno odpovedati prej omenjeni nadomestitvi (na posamezni šoli) tako izposojenega osebja, v škodo sami šoli, šolnikom in ne nazadnje otrokom. Goriška enota bo torej delovala v nadaljnjem s takim tedenskim urnikom, ki je - po eni strani -

usklajen z razpoložljivostjo zaposlenega osebja, obenem pa prirejen dejanskim zahtevam goriškega urada. Zagotavljati usklajeno delo urada z dvema ločenima izpostavama je zelo zapleteno, taka izbira pa temelji, med drugim, na dnevnem številu obiskovalcev, ki se dejansko poslužuje urada samega, zaradi novih delovnih razmer, ki so medtem nastale ter ne nazadnje, na podlagi dejstva, da nam informatika dopušča hitro in nemoteno delovanje s šolami in javnostjo, česar leta 1973 zakonodajalec ni mogel niti zdaleč predpostavljati. Jasno je, da ostaja ta rešitev začasna, saj kot rečeno bo treba počakati na pravna pojasnila iz Rima.

Veliko berem tudi o ravnateljih in o pomanjkanju osebja nasploh; mimo tega, da je bilo letos slovenskim šolam dodeljenih dodatnih 5 mest in povečano število neučnega osebja, verjamem, da je spoštovanja vredna požrtvovalna in hvalevredna namestitve »tržaškega« ravnatelja na goriški tehnični pol, saj so take delovne izkušnje zelo dragocene in koristne za ovrednotenje medpokrajinskega sodelovanja in pripadnosti nekemu širšemu kontekstu, ki ga označujemo s splošnim pojmom slovenske šole. Požrtvovalnost ravnateljev, katerim gre moja javna zahvala, se meri tudi na tem, da imajo v Špetru zagotovljeno vodstvo s strani ravnateljice, ki bo to zimo prevozila kar nekaj kilometrov, v lepem ali slabem vremenu, v korist ne samo tamkajšnje šole pač pa celotne šolske mreže.

Obenem se je treba zavedati, da so slovenske šole del vsedravnega šolskega sistema in sledijo splošnim zakonskim predpisom, brez izjem. Zavedam se načela, ki ga je zakoličilo ustavno sodišče o zagotavljanju minimalne ravni zaščite, za zdaj pa krčenja šolskega osebja ni bilo. V bodoče se odpirajo zanimive perspektive tudi za slovenske šole, katere je izkoristiti, v sklopu predvidenih novosti in pravkajšnjih smernic za novo šolo, dostopne na spletni strani ministrstva. Te predstavljajo popoln preustroj organiziranosti šol in načina zaposlovanja osebja, skladno z veljavno evropsko zakonodajo.

Samo na koncu, da bo debata utemeljena; neke smo zasledili kritiko t.i. preselekcije pri (vsedržavnih) razpisih za ravnatelje, to zoprno prakso pa je že odpravil zakonski odlok 104/2013 in je pripomba zatorej odveč.

ODPRTA TRIBUNA

Kljub zapletom se težave šole rešujejo

LIVIO SEMOLIČ, DEŽELNI TAJNIK SKGZ

Ne pomnim šolskega leta, ki bi začelo brez večjih ali manjših težav. To je pač negativna značilnost italijanskega šolskega sistema, v okviru katerega delujejo tudi slovenske šole v FJK.

Tudi sam zato delim zaskrbljenost vseh tistih, ki so v teh dneh izpostavili določeno kritično stanje, v katerem bodo morale delovati naše šole v novem šolskem letu. Tu gre v prvi vrsti za hudo pomanjkanje ravnateljev (tudi zaradi obvezne upokojitve, ki jo predvideva pred kratkim odobrena reforma javne uprave) in posledično uporabo metode regenc, s katero se bodo ubadale pravzaprav vse šole v naši deželi in seveda tudi druge. Ne pozabimo namreč na kar precej primerov posameznih ravnateljev, ki bodo morali istočasno upravljati številne razno razne šole z nekaj tisoč učencev, kar je seveda nedopustno! Zaradi tega bo v teku leta razpisan vsedravnih natečaj za ravnatelje in upravno osebje, ki ima nadvse pomembno vlogo pri delovanju šol. Pri tem ni torej nobenega dvoma, da moramo še naprej napeti vse možne energije in delovati usklajeno do sedanje vlade ter zahtevati ustrezno rešitev perečih problemov in dejansko

uresničitev vladne napovedi o omenjenem razpisu v nekaj mesecih. To naj bo tudi glavna prioriteta tema naslednjega vladnega omizja, kot je sicer pred kratkim v dopisu podministru Bubbicu predlagal predsednik SKGZ-ja Pavlič.

Povsem drugače pa gre obravnavati problem osebja goriške in tržaške izpostave urada za slovenske šole, ki ga predvideva zakon 932 iz leta 1973. Zadeva je še vedno čisto tehnične narave in še ni prešla na politično raven, kar so ministrski funkcionarji na nesrečno pobudo prejšnje deželne ravnateljice Beltramejeve prenesli državni advokaturi tozadevno vprašanje. Zaradi te nerodnosti, o kateri smo bili šele naknadno obveščeni, danes funkcionarji žal ne upajo prevzeti odgovornosti za imenovanja (ker osebno odgovarjajo), četudi v resnici ne obstaja nobena nasprotna direktiva. Verjamemo vsekakor, da bo vsaj problem goriškega šolskega urada takoj rešen in da bo tako postal ponovno operativen.

Sicer med nami ni nobenega dvoma in vsi se strinjamo s Sindikatom slovenske šole, da novo nameščeno osebje po zakonu 38/2001 ne nadomešča do

sedanjega osebja predvidenega po zakonu 932 in to je bilo tudi že izpostavljeno na pristojnih mestih. V tem trenutku pa rešitev problema ni v rokah ne politike in niti civilne družbe, pač pa državne advokature, ki se mora izreči. V nesrečnem primeru negativnega odziva pa bomo naknadno vsi na potezi za složno in odločno reakcijo.

Drugače pa bi izrazil tudi svoje začudenje ob branju določenih javnih posegov, kjer se postavlja v dvom nekatere zelo pomembne zakoličene dosežke in se tako vnaša v javnost nepotrebno zmedo. Mislim predvsem na dve zelo specifični normi, ki sta bili doseženi s popravki poslanke Tamare Blažine k dekretu št. 104/2013: tista, po katerem ne bo potrebna nobena predselekcija za natečaj ravnateljev slovenskih šol in tista, še bolj pomembna, ki daje slovenski deželni šolski komisiji pristojnost OBVEZUJOČEGA mnenja glede šolske mreže slovenskih šol v Italiji. Torej daleč od tega, da bi karkoli ukinjali in stlačili v eno samo šolo.

Skratka, kar nekaj problemov pa vendar tudi nekaj dosežkov v zadnjih letih (ne pozabimo npr. na pridobitev

ločenih organikov v času največjih rezov znotraj italijanskega šolskega sistema!), kar nas spodbuja, da nadaljujemo z načrtnim delom, ki sloni na stalnem usklajevanju med deželnim vodstvom naših šol in tistimi, ki vsakodnevno delujejo v korist naše šole, od Sindikata do izvoljenih predstavnikov in civilne družbe.

Seveda se v določenih primerih naporu tudi izjalovijo in je potrebno začeti vse znova, kot se je zgodilo po večletnem naprežanju za širitev dvojezičnega šolstva v videmski pokrajini. Tu pa pridejo do izraza tudi drugi dejavniki ali krogarji, ki se zbudijo vedno v nepravem trenutku. Ni namreč dopustno, da se po nekaj letih truda na vseh ravneh in usklajenih korakih med vsemi (krovnima organizacijama SSO in SKGZ, javnimi upravami, deželo, šolskim uradom, vse do slovenske poslanke v Rimu in samega ministrstva) nekateri zbudijo post festum in na beneškem manjšinskem štirinajst dnevniku blatijo prav tiste, ki so se najbolj trudili za doseg širitve dvojezičnih šol, kot je predvideno po zaščitnem zakonu. Zlonamernost ali kaj več ??

Marsikje so torej še prisotne določene nedorečenosti in zapreke, ki bremenijo razvoj našega šolstva. Verjamem pa, da bomo znali vse to prebraditi in z najboljšimi močmi številnih članov učnega in neučnega kadra, ravnateljev in vseh, ki sooblikujejo naše šolstvo, še dodatno nadgraditi kakovost naše vzgojno-izobraževalne ponudbe ob konkretni podpori vseh. Vzroke za optimistični navedi mi nenazadnje dajejo tudi vsi tisti slovenski ravnatelji, ki so se prostovoljno odločili, da sprejmejo regence in tako jasno dokazali svojo navezanost na našo šolo, mimo katerekoli birokratske obveznosti. In prav ta navezanost ter čut pripadnosti določeni skupnosti lahko postane še večja dodana vrednost naših šol in kar številčnega učnega kadra (skoraj 500 ljudi), ki nenazadnje predstavlja pravo intelektualno hrbtenico naše manjšine v Italiji.

Ob koncu še iskrena zahvala ravnateljicam Živi Gruden, Mihaeli Pirihi in Mileni Padovan, ki so sicer zapustile delovno mesto na šoli, gotovo pa ne zapuščajo našega vzgojno-izobraževalnega oz. kulturnega okolja.

CHAMBER MUSIC V TRSTU - Pet večerov bo uvedlo v praznovanje 20-letnice delovanja

Na 13. klavirskem festivalu mladi interpreti in veliki mojstri

Prva bo sijajna ruska pianistka Elisso Virsaladze, sledijo tri mlajše pianistke za konec pa F.J. Thiollier

Tržaško glasbeno društvo Chamber Music bo prihodnje leto obhajalo 20-letnico delovanja, ki se je rodilo okrog mednarodne nagrade za komorno glasbo, posvečene Tržaškemu triu-Trio di Trieste. Ponudba se je postopoma obogatila ter utrdila z različnimi nizi - koncerti na Prefekturi, Komorni salon, ne nazadnje pa klavirski festival, ki bo letos že trinajstič zazivel v mali dvorani vsak ponedeljek, od 22. septembra do 20. oktobra. Pri omizju so sedeli blaginjak društva Antonio Fogazzaro, ki je izpostavil hude finančne težave zaradi neustavljivega krčenja javnih in zasebnih prispevkov; tržaško občinsko upravo je zastopala podžupanja Fabiana Martini, pokrajinsko pa predsednica Maria Teresa Bassa Poropat. Obe sta pokazali veliko naklonjenost do delovanja društva, ki bogati tržaško kulturno sceno ter posveča veliko pozornosti mladim. Prisoten je bil tudi direktor deželnega sedeža RAI Guido Corso, kajti v zadnjih letih je radijska hiša posnela in predvajala veliko število koncertov, tako na slovenskih kot na italijanskih radijskih valovih, med sponzorji pa je bil prisoten zastopnik banke Mediolanum.

13. klavirski festival z naslovom Mladi interpreti in veliki mojstri bo tudi letos zvest svojemu smotru in bo v začetku in na koncu ponudil dva velika mojstra, vmes pa tri mlade in že lepo uveljavljene pianiste: odprla ga bo 22. septembra sijajna ruska pianistka Elisso Virsaladze, tudi odlična pedagoginja, ki smo jo v Trstu že z užitkom poslušali v pretežno ruskem repertoarju, tokrat pa bodo na vrsti samo klasični in romantični mojstri kot Mozart, Haydn, Schumann in Brahms. 29. septembra bo nastopila štiriindvajsetletna Eleonora Armellini, ki smo jo poslušali v Trzinu, ko je bila še otrok. Diplomirala je, ko je bila stara sa-

Mlajšo generacijo bo med drugimi zastopala že uveljavljena ukrajinska pianistka Anna Kravtchenko (levo), niz petih koncertov pa bo sklenil francoski mojster Francois-Joel Thiollier

mo dvanajst let, od takrat pa se je njena kariera lepo razvila. Igrala bo Schumanna in Brahmsa, klasiki pa se bo posvetila tudi ukrajinska pianistka Anna Kravtchenko, ki bo nastopila 6. oktobra: Bach in priredbe njegovih skladb izpod peresa Ferruccia Busonija (čigar nagrado je umetnica osvojila, ko je bila stara komaj šestnajst let), Robert Schumann in Franz Liszt so njene izbire, z Bachom pa bo svoj koncert 13. oktobra začel tudi štiriindvajsetletni Giuseppe Guarrera, sicilski pianist, ki je pred sedmimi leti prišel v Gorico študirat z mojstrom Sijavušem Gadjevim na SCGV Emil Komel, zdaj pa se izpopolnjuje na berlinski akademiji Hanns

Eisler. Poleg Bacha bo Guarrera igral Schuberta, Debussyja in Chopina, povsem francoski program-Debussy, Satie in Ravel- pa je izbral mojster Francois-Joel Thiollier, prava zaključna poslastica, ki bo na vrsti 20. oktobra.

Floritova je že napovedala mednarodni tečaj kompozicije Coral Award, ki bo na vrsti konec oktobra, vstopnice in abonmaji za klavirski festival (ki so za mlade res poceni: abonma za pet koncertov stane le 30 Evrov), pa so že naprodaj pri agenciji Ticketpoint na Korzu Italije, 6. Vse podrobnosti so objavljene na spletni strani www.acmtrioditrieste.it.

Katja Kralj

GLASBA - Na festivalu SolokamP

Mojstrski tečaji, koncerti in obiski

S koncertom v Volčjem Gradu se je minulo soboto končal SolokamP 2014. Festival je obsegal mojstrske tečaje za izpopolnjevanje znanja glasbenikov in pevcev, kot tudi koncerte profesorjev in študentov tečajev. Osrednje dogajanje - to je izobraževanje pod mentorstvom priznanih pedagogov in koncertantov, je bilo v prostorih štanjelskega gradu, festivalski koncerti pa so potekali v Štanjelu, v okoliških krajih po Krasu in prvič tudi v Gorici.

SolokamP 2014 je zajemal pet mojstrskih tečajev: solopetje je vodil zelo iskani nemški profesor in tenorist Thomas Heyer v sodelovanju s pianistom Klausom Rothom, ki je pevce korepetiral; flautiste je poučevala Milena Lipovšek, profesorica na KGBL in članica Simfoničnega orkestra RTV Slovenija; mentor za pozavniste je bil Dušan Kranjc, cenjeni profesor na ljubljanski Akademiji za glasbo; flautiste in pozavniste je pri klavirju spremljala Mateja Urbanč Hladnik; tečaj za citrarje je potekal pod mentorstvom priznanega koncertanta iz Avstrije Martina Mallauna; harmonikarje je vodil profesor na KGBL in na ljubljanski Akademiji za glasbo ter uveljavljeni koncertant Klemen Leben. Skupno je bilo na SolokamPu 36 udeležencev iz petih držav, Avstrije, Hrvaške, Italije, Nemčije in Slovenije.

SolokamP je poleg tečajev zajemal še sedem koncertov na šestih različnih prizoriščih, izbranih prikupnih lokacijah kraške pokrajine v krajih Štanjel (cerkev sv. Danijela), Kobjeglava (Zegov borjač), Škrbina (stara šola), Dutovlje (Bunčetova domačija), Volčji Grad (Domačija pri Davidu in Martini), pa tudi na Goriškem gradu.

Koncertna prizorišča so bila vselej napolnjena, občinstvo pa je bilo navdušeno nad zanimivimi koncertnimi programi in prepričljivimi izvedbami mladih nadobudnih glasbenikov. Na dveh koncertih so nastopili profesorji mojstrskih tečajev, ki so mednarodno uveljavljeni koncertanti. Tri koncerte je posnel in arhiviral Radio Koper.

Udeleženci in profesorji so v sklopu SolokamPa imeli s krajšimi izleti tudi možnosti spoznavati okoliške znamenitosti in običaje (ogled devinskega gradu, kamnoseške delavnice, pršutarne), si ogledati lepote kraške in bližnje pokrajine (sprehod po Rilkejevi poti) in okusiti pristno kulinariko z izbranimi domačimi dobrotami.

SolokamP je tako vnovič uspešno »izzvenel« kot izvrstno organiziran projekt, ki združuje odlične delovne pogoje, očarljive koncertne lokacije, sproščeno in prijetno vzdušje; vse to pa pripomore k vidno uspešnim rezultatom na zaključnih koncertih udeležencev.

TOMIZZEVO DUH

Banke kot bombe

MILAN RAKOVAC

Veste kaj so »švicarji« z malo začetnico? To so posojila, ki so jih najemali ljudje na Hrvaškem z vezavo na švicarski frank. Rezultat? Dvigneš kredit v vrednosti 100.000 ChFR, vrni pa moraš 200.000 ChFR. Tisoči državljanov so zato morali storiti skrajni korak: prodati stanovanja na dražbi in - na cesto! Vrhovno sodišče je odločilo, da morajo banke zaslužek z »drsečimi tečaji« in »deviznimi klavzulami« zadolženim državljanom vrniti. In? Zaenkrat se ni zgodilo nič, nobena od bank še ni znova obračunala kredita in državljanu vrnila z manipulacijo preplačega denarja, niti ena sama banka, niti en primer med šestdeset tisoči nesrečnih dolžnikov. Jasno je, da se bo to nekoč le moralo zgoditi: podas zahtevek, če ga ne upoštevajo, te banka toži, ti se pritožiš, sodišče ti da prav, banka se pritoži na višje sodišče ...in tako mineva čas, ti pa vse globlje toneš v dolžniško suženjstvo. Zato ta krepak naslov danes, sposodil sem si ga pri ravnatelju ljubljanske drame, Igorju Samoborju, ki za Delo pravi: »Bajonete in bombe so zamenjale banke, to je vse ...« Grozljiva, natančna ugotovitev.

Povsod v posttranzicijskih državah (pa tudi na Zahodu, čeprav tam družba, država in pravo le še nekaj pomenijo) je prišlo do nezgodovinskega, nenaravnega pojava nepojmljivega kapitalizma: reška pisateljica svetovnega slovesa Daša Drndić bi lakonično, brez olepševanja rekla - to je kapitalistični fašizem, finančni fašizem.

Dr. Božo Repe v Mladini analizira: »Tako imamo danes v domači politični ponudbi kombinacijo, značilno za latinskoameriške diktature: skrajni

katolicizem in nebrzdani liberalizem ...le tako si je mogoče razložiti sedanje sklicevanje na boga in na slovenstvo ter hkratio klicati tuje korporacije, naj prevzamejo ostanke slovenskega gospodarstva ...« To diagnozo lahko brez zadržkov pripišemo tudi Hrvaški. Še kateri državi znotraj EU? Še splošno politična opazka: diktature, o katerih piše dr. Repe, v Latinski Ameriki izginjajo. Tudi potrebne niso več, ne tam ne tu. Vojnih klik, fašistično-militarističnih hunt ni treba skoraj nikjer več na svetu. Kajti finančna, korporativna merkantilistična nomenklatura danes povsod nadzira države in vlade. Noben vojaški, desničarski, populistični ali, bognečaj, komunistični prevrat ni potreben za ohranitev interesa družbene, pardon, ekonomske »elite«. Le-ta je razpredla subtilne elemente nadzora in pridobivanja profita, državljanji sami sebe pehajo v dolžniško odvisnost: plačujejo s karticami, kupujejo na obroke, avto nabavljajo z odlogom plačila za leto dni, za samo sto evrov mesečno lahko voziš ugoden avtomobil, ali pa gumenjak in z njim paradiš po Kornatih ...

Zagovorniki svobodnega trga delujejo svobodno: diskretno in učinkovito, še lastne teoretske podlage so zavrgli, znanost, ki modro molči že tam od generacije Chicaških dečkov (Friedmanovi učenci, zagovorniki popolne liberalizacije gospodarstva), ki so Čile tik-tak »poštimali«, odlično teoretično podkovani in vsemogočni pod budnim očesom generala Pinocheta.

Mi tule v Sloveniji, pa tudi v Hrvaški (odkar je ex mr. President Stipe Mesić upokojil apostolsko število generalov-biznismenov) nimamo več

generalov, ki bi prevzeli oblast. Tudi če bi bil kje še kakšen, ki bi gojil take upe, mu jih ni treba: banke resnično delajo bolje od bajonetov in bomb. Naši dve državi pa, osiromašeni kot v času avstroogrškega plemstva, ko smo si še upali netiti upore ...Že sama pomisel na več socialne države, na socializem, dvigne na noge »leve« in desne partijske šefe, pa kardinale in škofo, medtem ko mediji prožijo plaz opominov na komunistične zločine. V Hrvaški se bližajo predsedniške volitve in, kot smo že vajeni, že beremo o »rdeči kači«, o najhujšem zločincu Josipu Brozu, o jugoslovanarjih (sic!), ki že kujejo novo balkansko ureditev - ob pomoči same Nemčije, verjetno zato, ker Sovjetska zveza ne obstaja več ...Ojej!

V Sloveniji je malce drugače, Združena levica je konkretno dejstvo, na trgih se je namreč naučila, da je bolje imeti sedem zastopnikov v parlamentu kot pa sedemdeset tisoč duš na trgu. TRG ostaja retorična, vzpodbudna Agora, kraj neposredne demokracije, mlada levica pa ve, da bi banikirji celo New european left veliko raje gledali na ulici kot v parlamentu. Na trgu se lahko utruji, ali pa jo utišajo sile reda in miru. V parlamentu pa bo slej ko prej začela spreminjati zakone. O, to pa ne!

In vendar: razvoj stvari ne gre v prid monetarni oligarhiji, banke razpolagajo s tisoči stanovanji, ki jih ne morejo prodati. Če dolžnika pošljejo v zapor, banka spet ne bo iztržila ničesar. Mislim, da bo banka kmalu spet potrebovala državo, ne le kot varuhinjo reda in ureditve, temveč kot regulatorko - neregulirana.

MINSK - Včeraj na srečanju kontaktne skupine za Ukrajino

Dogovor o prekinitvi ognja vzbuja upanja za rešitev krize

MINSK - Predstavniki vlade v Kijevu in proruski separatisti so na pogajanjih v Minsku dosegli dogovor o prekinitvi ognja na jugovzhodu Ukrajine, ki naj bi končal skoraj pet mesecev trajajoči konflikt, ki je zahteval več kot 2600 življenj. Zveza Nato ostaja previdna in opozarja, da bo spremljala dogajanje na terenu. Ukrajinski predsednik Petro Porošenko je po sklenitvi dogovora dejal, da si z ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom delita odgovornost, da bo prekinitev ognja trajala dolgo, saj je dogovor nastal na podlagi njunega dogovora.

Putinov tiskovni predstavnik Dmitrij Peskov pa je izrazil upanje, da bo dogovor v celoti uresničen in da bosta obe strani nadaljevali pogovore, dokler ne bo dosežen »dokončen dogovor« o rešitvi ukrajinske krize.

Zveza Nato na drugi strani ostaja previdna. Kot je dejal generalni sekretar zavezništva Anders Fogh Rasmussen, upajo, da pomeni začetek konstruktivnega političnega dialoga. Ob zaključku vrha Nata v britanskem Walesu je hkrati opozoril, da bo Nato pozorno spremljal, kaj se bo dogajalo na terenu. »Ključno bo izvajanje dogovora v dobri veri«, je dejal. Že v četrtek je sicer po sestanku voditeljev članice Nata s Porošenkom izrazil upanje, da ne gre za novo slepilo Rusije za destabilizacijo razmer na terenu, kot se je že dogajalo v preteklosti.

Dogovor o prekinitvi ognja so vlada v Kijevu in separatisti dosegli na srečanju kontaktne skupine za Ukrajino, ki so se je udeležili predstavniki Ukrajine, Rusije, separatistov in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse). V veljavo je stopil ob 17. uri po srednjeevropskem času.

Ovse je pojasnil, da sta se strani dogovorili za umik enot, dostop za konvoje s humanitarno pomočjo in izmenjavo zapornikov po načelu »vsi za vse«, je v Minsku povedala predstavnica Ovseja Heidi Tagliavini. Po navedbah ruske strani naj bi imel dogovor 12 točk.

Le nekaj minut pred podpisom dokumenta je sicer ukrajinski premier Arsenij Jacenjuk ZDA in EU pozval, naj bodo garant prekinitve ognja s separatisti. »Potrebuje podporo ZDA in EU. Sami nasproti Rusije ne bomo zmogli ... potrebujemo garancije,« je dejal na zasedanju vlade.

Po mnenju strokovnjakov prekinitev ognja na terenu zaradi zapletene linije poveljevanja na obe strani verjetno ne bo enostavna. Na konfliktnem območju na vzhodu države se je namreč pred tem kljub pogovorom v Minsku nadaljevalo nasilje, ki je terjalo mrtve in ranjene.

V Minsku naj bi govorili tudi o dolgoročnem nadzoru prekinitve ognja, ki bi ga izvajali opazovalci Ovseja, kar je predlagal Putin. Ovse naj bi v ta namen več kot podvojil število svojih opazovalcev v Ukrajini. Sedaj jih ima tam 231, prav včeraj pa so objavili razpis za še 250 vojaških, policijskih in carinskih opazovalcev. Pogovore o prihodnjem statusu konfliktnega Doneškega bazena pa naj bi preložili na kasnejši datum.

Kontaktna skupina se je v Minsku pred tem sestala 31. julija in 1. septembra. Do podpisa dogovora je prišlo po tem, ko je Putin v sredo predstavil svoj mirovni načrt za Ukrajino v sedmih točkah, čeprav Moskva ves čas zanika vsakršno vpletenost v konflikt, ki že skoraj pet mesecev divja na vzhodu Ukrajine in je zahteval več kot 2600 življenj.

V Minsku naj bi govorili tudi o dolgoročnem nadzoru prekinitve ognja, ki bi ga izvajali opazovalci Ovseja, kar je predlagal Putin

ANSA

CARDIFF - Na zasedanju zveze obveza o »kolektivni obrambi«

Nato bo zaradi ukrajinske krize okrepil obrambne izdatke

CARDIFF - Voditelji 28 članic zveze Nato so včeraj v britanskem Walesu zaradi ruskega pritiska na Ukrajino napovedali povečanje obrambnih izdatkov na dva odstotka BDP v naslednjih desetih letih, sprejeli pa so tudi akcijski načrt pripravljenosti, ki naj bi povečal prisotnost Natovih sil v vzhodnoevropskih članicah in odvrčal Rusijo od morebitnega napada. Z novim akcijskim načrtom pripravljenosti bo Nato krepil kolektivno obrambo. V okviru sil za hitro posredovanje (NRF) bo Nato vzpostavil tudi »bojno konico«, v kateri bo več tisoč vojakov, ki bodo sposobni »izjemno hitrega posredovanja v samo nekaj dneh«, je povedal generalni sekretar Nata Anders Fogh Rasmussen. S tem bodo pomembno okrepili obrambne zmogljivosti Nata in »poslali jasen znak potencialnemu agresorju« - predvsem Rusiji - da se bo soočil s celotnim zavezništvom, če bo napadel enega člana.

To je tudi odgovor zavezništva na poslabšanje varnostnega položaja v svetu, ko »Rusija napada Ukrajino, se na Bližnjem vzhodu dvigujejo nasilni skrajneži, v Severni Afriki pa se povečuje nestabilnost«. Akcijski načrt pripravljenosti bo zavezništvo okrepil in ga naredil robustnejšega, je prepričan Rasmussen.

Na vzhodu zavezništva bo Nato tudi vidno okrepil svojo prisotnost s pogostejšim letalskim patroliranjem nad baltskimi državami, z nizom vojaških vaj na Baltiku in Poljskem, okrepila pa naj bi se tudi prisotnost vojaških ladij v Baltiskem in Črnem morju.

Vendar bo pri tem šlo za redne rotacije sil, ne za stalno namestitve. Nato bo tako vztrajal pri zavezah iz dogovora z Rusijo leta 1997, da na nekdanjem območju Varšavskega pakta ne bo namestil stalnih sil, pa čeprav Rusija, kot je dejal Rasmussen, ta določila grobo krši. Podrobnosti »bojne konice« sicer še niso določene, se pa načrti že oblikujejo, je še povedal Rasmussen. Po njegovih besedah bo šlo za enoto »več tisoč« kopenskih vojakov, ki jih bodo podpirale letalske in pomorske sile ter specialne enote.

Anders Fogh Rasmussen

ANSA

jejo, je še povedal Rasmussen. Po njegovih besedah bo šlo za enoto »več tisoč« kopenskih vojakov, ki jih bodo podpirale letalske in pomorske sile ter specialne enote.

Glede na načrte naj bi »bojno konico« predstavljala brigada z okoli 3000 do 5000 vojakov. Prvi bataljon z okoli 800 vojakov naj bi bil sposoben na krizno območje oditi že v dveh dneh, v do petih dneh pa še celotna brigada. To naj bi bila predhodnica Natovih sil NRF, ki, čeprav so »sile za hitro posredovanje«, vseeno potrebujejo več časa za namestitve. Standard za namestitve prvih 13.000 vojakov sil NRF je pet do 30 dni, dodatnih 40.000 pa v šestih mesecih.

To pa po mnenju Nata ni več dovolj hitro, saj je npr. Rusija pri priključitvi Krima nikoli izpolnila praktično v vsega nekaj dneh. Tudi pri nemirih v mestih na vzhodu Ukrajine, ko je prihajalo do zasedb upravnih stavb in podobnih dejanj, bi po mnenju analitikov to teoretično lahko zelo hitro ustavili, če bi se lahko hitro odzvali.

Da pa bi »bojna konica« lahko začela delovati tako hitro, bi morala imeti na terenu že vnaprej pripravljeno vso logistično podporo, da bi, kot se je izrazil Rasmussen, lahko »potovali lahko, a udarili močno«. To pomeni, da bi na terenu v skladiščih vseskozi v stanju visoke pripravljenosti imeli pripravljeno orožje, strelivo, vozila in drugo opremo.

V stalni pripravljenosti bi bili tudi trije generalštabi Nata, ponekod pa bi morali prilagoditi tudi letališča in drugo infrastrukturo, da bi lahko omogočili tovrsten koncept nameščanja. To bo seveda prineslo znatno večje stroške delovanja.

Načeloma naj bi bila »bojna konica« sposobna delovati vseh 28 članic območja članice Nata, a za začetek naj bi jo uporabili predvsem na območju Vzhodne Evrope. Kot je povedal Rasmussen, še ni določeno, kje naj bi postavili infrastrukturo za prihod teh sil, so pa po njegovih besedah pripravljenost za to že izrazile baltske države, Poljska in Romunija.

Zlasti v baltskih državah se bo jijo »ukrajinskega scenarija«, ko je Moskva priskočila na pomoč tamkajšnjim ruskim prebivalcem, ker da so jim kršene pravice - v Latviji je namreč 37 odstotkov prebivalstva ruskega porekla, v Estoniji pa četrtnina.

Poleg tega so se voditelji 28 članic zveze Nato dogovorili, da obrnejo trend zmanjševanja obrambnih proračunov in dosežejo dogovorjene delež dveh odstotkov bruto domačega proizvoda v naslednjih desetih letih. To je po besedah Rasmussena močna politična obljuba, saj jo je prvič dalo vseh 28 predsednikov vlad in držav članic. Kot je opozoril, je »zdaj očitno, da naše varnosti ne moremo imeti za samoumevno«. »Morali bomo vlagati več v našo obrambo in varnost,« je dejal Rasmussen.

V zadnjih petih letih je Rusija povečala svoje obrambne izdatke za 50 odstotkov, članice Nata pa v povprečju zmanjšale za 20 odstotkov. »Očitno to ne more trajati v nedogled,« je opozoril generalni sekretar Nata.

Kot je še poudaril generalni sekretar, so se voditelji članic tudi strinjali, da mora priti do bolj uravnotežene delitve bremen znotraj zavezništva. Cilj dveh odstotkov BDP namreč dosega oz. presega le štiri države - ZDA (3,47), Grčija (2,15), Velika Britanija (2,14) in Estonija (2,01). (STA)

NEAPELJ - V noči na napetost

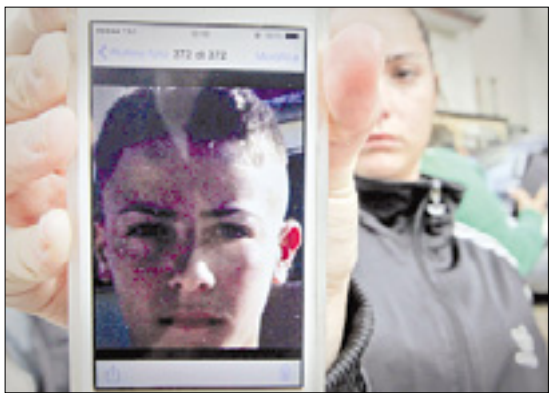
Karabinjer streljal in ubil 17-letnika

NEAPELJ - V neapeljski mestni četrti Traiano je včeraj boleče odjeknila vest, da so karabinjerji v noči na petek ustrelili še ne sedemnajstletnega fanta.

Do tragičnega dogodka je prišlo sredi noči, ko je patrolja karabinjerjev poskušala ustaviti skuter, na katerem se je peljala trojica fantov. Na ukaz se niso ustavili in so zbežali. Patrolja jim je sledila, skuter pa je zadel ob pločnik, nakar so fantje bežali peš. Enemu je uspelo zbežati, dva so karabinjerji prijeli, med prerivanjem pa naj bi se enemu izmed karabinjerjev po pomoti sprožila pištola in zadela mladega Davideja Bifolca, ki je pri priči umrl. Pozneje so ugotovili, da Bifolco ni še nikoli imel opravka s pravico, medtem ko sta njegova prijatelja imela za seboj več prekrškov.

Po dogodku je prišlo do protestov prebivalstva, ki se je začelo zbirati na kraju nesrečnega dogodka. Jezni domačini, ki se jih je kmalu nabralo za nekaj stotin, so se začeli znašati nad mimoidočimi patroljami policije in in karabinjerjev, na njihove avtomobile je letelo kamenje.

Tožilica Manuela Persico je včeraj zaslišala 22-letnega karabinjerja, ki je odgovoren za smrt Bifolca, ki naj bi se zgodila po nesreči. Preiskovan je zaradi umora, obdukcijo ubitega pa bodo opravili v ponedeljek.

Telefonski posnetek ubitega Davida

ANSA

GORIŠKA - Resna škoda zaradi 40-letnega kurjenja premoga v termoelektrarni

Najboljši scenarij je prehod na plin

Pokrajinska uprava je včeraj priredila predstavitev izsledkov, ki jih je komisija izvedencev oblikovala po enoletnem delu. Giorgio Einaudi, Massimo Scalia, Marko Starman in Stephen Taylor so vzeli v pretres možnosti, ki se kažejo verodostojne za presusmeritev tržiške termoelektrarne družbe A2A od sedanjega tehnološkega na bolj smotrno iz finančnega, okoljskega, zdravstvenega in socialnega vidika.

Več kot petdeset udeležencev je pozdravil predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, medtem ko je podpredsednica Mara Černic spomnila na leto dni staro napoved o prehodu tržiške termoelektrarne na trda goriva in na zaskrbljenost, ki je nastala zaradi posledic na raznih ravneh.

Predsednik komisije Einaudi je obrazložil, čemu se je komisija pravzaprav posvetila. V obravnavo ni vzela le ožjega območja v Laškem, temveč celotno Furlanijo Julijsko krajino, in sicer s projekcijo v prihodnost. Ni zanemarila niti sedanjega stanja na svetovni ravni in ukrepov, o katerih šele razmišljamo. Izdelala je štiri scenarije. Najraje bi videla uresničitev četrtega, ki predvideva popolno odpravo premoga in prehod na plin. Za Laško bi takšna izbira pomenila priložnost za gospodarski razvoj ob zmanjšanju zapletov v zdravstvu in okolju. Namestitev uplinjevalnika, o katerem poteka razprava prav zadnje tedne, bi se izkazala kot koristna.

Scalia, ki ima izkušnje tudi iz drugih primerov v Italiji, je pohvalil deželo FJK, ker je raziskala posledice, ki jih v okolju povzročajo podnebne spremembe, zato je nujno dosledno ukrepanje, saj to zahteva sedanje nevzdržno stanje. Nujno je, da varčuje-

Tržiška termoelektrarna BONAVENTURA

mo z energijo, kar naj pripelje do okoliščin, ko ne bodo človekove dejavnosti spreminjale naravnih danosti. Einaudi mu je pritegnil s trditvijo, da je proizvodnja energije treba razmestiti po ozemlju in tudi uporabo plina je potrebno omejiti, ker naj se uvedejo nove oblike proizvodnje. Medtem ko je slovenski izvedenec Starman bil odsoten, je četrti član komisije Taylor Stephen poudaril, da bodo morale odločati politične uprave. Izbira ustrezne rešitve mora upoštevati pogoje vrste dejavnikov: gospodarskega, finančnega, zdravstvenega in socialnega. Poročilo je le videnje, ki pa sedaj potrebuje načrt.

Želimo energijo? Res je. Želimo delovna mesta? Seveda. Želimo zdravo okolje brez onesaženja? Še kako! Zavedati se moramo, da so že samo te tri želje v medsebojnem protislovju. Prav je stopiti po poti, ki upošteva kakovost življenja ob ekonomskem pozitivnem izračunu. Komisija ponuja podatke in premisleke v tej smeri.

Gherghetta je povedal, da bo poročilo dostavljeno deželni upravi in tržiški občini, objavljeno bo tudi na spletni strani pokrajine. Njegova uprava ne more ostati neprizadeta in brez odzivov ob branju vseh nevarnih pojavov, ki jih poročilo vsebuje. Deželna uprava naj skliče posvet z vsemi, ki so soudeleženi v stvarnosti tržiške termoelektrarne. Goriška pokrajina sama nima pristojnosti, kaj šele možnosti, da bi kakoli ukrenila.

Med vprašanji iz publike je izstopala skrb za stopnjo smrtnosti, ki jo termoelektrarna povzroča, za gostoto prašnih delcev vrste PM2.5 in za vpliv na preštevne spon-tane splave, ki jih utrpijo nosečnice na ob-

močju Laškega. V zadnjih dneh v sredstvih javnega obveščanja in na elektronskih omrežjih dokaj odmeven Alessandro Vescovini, zagovornik malega uplinjevalnika pri Trzinu, je izrazil občuteno zadovoljstvo nad stališči in posredovanimi razlagami.

V prevodu povzamemo iz poročila odstavka, ki se nanaša na posledice zdravstvenega značaja: »Komisija čuti dolžnost, da opozori na resnost škode zdravstvenega in okoljskega značaja, ki se je razširila v štiridesetih letih delovanja peči na premog. Pristojne uprave naj poglobijo poznavanje pojave zaradi nadaljnjega ukrepanja in morebitnega povračila škode, ki jo morajo poravnati odgovorni za delovanje termoelektrarne v vseh zadnjih desetletjih.« (ar)

Baklada na mitingu v Selcah

Eden od vrhuncev Partizanskega mitinga v Laškem bo danes. S prireditvenega prizorišča v Selcah bo ob 19.30 startala baklada do kraja ustanovitve Proletarske brigade. Spremljala jo bosta doberdobska godba in zbor Jezero.

Krvodajalci praznujejo

Danes se bo nadaljevalo obeleževanje 37-letnice delovanja krvodajalcev v Sovodnjah. Ob 18. uri bo maša v gabski cerkvi, ob 18.45 polaganje venca v spomin na padle ob 19. uri pa slovesnost v gabskem Kulturnem domu.

Na sejmu rekordni krompir

Na zelenici pri Francetu v Sovodnjah bo danes med 8. in 13. uro mesečni tržni sejem krajevnih pridelkov ter perutnine in drugih domačih živali. Novost bo tekmovanje v velikosti krompirja; nagajevanje bo ob 11. uri.

Aljaž Anderle v Trzinu

V občinski galeriji na Trgu Cavour v Trzinu bo danes ob 17.30 srečanje s slovenskim alpinistom Aljažem Anderletom, ki ga bo predstavil Erik Švab.

GORICA - Včeraj na sedežu EZTS

V mešani komisiji tudi o zdravstvu

Delovno skupino (zgoraj) je v Trgovskem domu nagovoril tudi Robert Golob (spodaj)

V Trgovskem domu na goriškem Korzu je včeraj zasedala mešana italijansko-slovenska delovna skupina in vzela v pretres projekte, ki so jih pripravili pri Evropskem združenju za teritorialno sodelovanje (ETZS GO). Včeraj ni še padla nobena odločitev glede financiranja posameznih projektov, je povedal župan Ettore Romoli, do tega pa bo prišlo najkasneje 22. septembra, je dodal. Med predlogi z največjo možnostjo uspeha naj bi bil projekt o čezmejnih zdravstvenih storitvah, je še omenil župan. Poleg tega Goriška celina tudi na čezmejno integracijo infrastruktur in na vsestransko ovrednotenje Soče; projekti skupno veljajo 20 milijonov evrov, ki jih želijo pridobiti iz Evrope.

Mešana »task-force« je zadnjič zasedala v juliju, na povabilo županov goriškega somestja pa so se njeni člani tokrat zbrali v Gorici. Delovno skupino, ki jo sestavljajo predstavniki italijanskih in slovenskih ministrskih služb ter dežele FJK, so v Trgovskem domu dopoldne sprejeli predsednik in podpredsednik EZTS, Robert Golob in Pierluigi Medot, direktorica Sandra Sodini ter župani Ettore Romoli (Gorica), Matej Arčon (Nova Gorica) in Milan Turk (Šempeter-Vrtojba). Gostom so predstavili programe EZTS in ustrezno načrtovanje, osrednji poudarek pa je bil na umestitvi EZTS v evropske programe. Go-

stitelji so posebej izpostavili, da je že samo zasedanje delovne skupine v Gorici pomemben korak za EZTS. Ne nazadnje sam EZTS predstavlja velik korak naprej za EU, saj se prek njega gradijo čezmejne strategije, kar je tudi v skladu s prizadevanji Evropske komisije za premoščanje meja in ovir. Vsi smo namreč del skupnih razvojnih strategij, ki morajo nastajati pod okriljem EZTS, je naglasil Robert Golob.

Zato temeljna zahteva Goriške je, naj se okrepi vloga EZTS, katerega cilj je zelo konkretna nadgradnja čezmejnih sinergij v interesu krajevnega prebivalstva in torej tudi Evrope.

GRADIŠČE - Županja na avdiciji v deželni komisiji

Odločen »ne« centru CIE

»To ni sprejemna struktura« - Dela pa so skoraj zaključena in vse kaže na ponovno odprtje centra

Županja Gradišča Linda Tomasinsig je včeraj spet odločno izrazila nasprotovanje morebitnemu ponovnemu odprtju centra za priseljence CIE, kjer so se skoraj zaključila obnovitvena dela. To ni sprejemna struktura, je poudarila, in nima niti najosnovnejših pogojev, ki jih morajo izpolnjevati sprejemne strukture. Odprtje centra CIE blizu centra za prosilce za azil CARA pa bi poleg tega pomenilo netenje trenja med gosti posameznih struktur, je povedala županja in spomnila, da je občinski svet v Gradišču konec julija že sprejel resolucijo z zahtevo po dokončnem zaprtju centra CIE.

Županja Gradišča je svoje stališče potrdila v okviru avdicij, ki jih je temu namenila pristojna deželna komisija, ki ji predseduje deželni svetnik Demokratske stranke Franco Codega. Ta je uvodoma povedal, da so se obnovitvena dela v centru CIE skoraj zaključila. Čeprav je italijanska vlada izjavila, da centra ne bodo več odprli, kažejo dela v nasprotno smer, je menil Codega. Skratka, po obnovitvenih delih bo struktura enaka prejšnji, ali vsaj z istimi značilnostmi, je dodal Codega in spomnil, da je notranji minister Angelino Alfano podprl predlog o uporabi t.i. sistema SPREAR za zaščito prosilcev za azil in pribežnikov, ki ga sestavljajo lokalne uprave. Alfano zagotovi vsekakor ni so dovolj, je poudaril Codega in zahteval formalna pojasnila glede prihodnosti centra CIE v Gradišču. Dežela Furlanija-Juljska krajina mora v tem smislu odigrati svojo vlogo, je še povedal Codega in poudaril prizadevanja članov pristojne deželne komisije, ki zbirajo mnenje prebivalcev na tem ozemlju.

Codegovim besedam je sledila avdicija županje Gradišča Linde Tomasinsig, ki je, kot rečeno, izrazila odločno nasprotovanje ponovnemu odprtju centra CIE. Njenim izjavam je pridila goriška pokrajinska odbornica za socialne in skrbstvene politike Ilaria Cecot, po mnenju katere je prišlo do kršitev zakonodaje o priseljenstvu. Odbornica Cecotova je tudi izrazila upanje, da bo deželna uprava prisločila konkretno na pomoč, ker ni mogoče obravnavati problematike priseljenstva kot izključno lokalno vprašanje.

Zasilno bivalvišče so si prosilci azila uredili ob Soči BUMBACA

ODZIV PREDSEDNIKA SKUPINE POSLANCEV Fedriga (Severna liga) noče pribežnikov

»Italijanski premier Matteo Renzi, minister Angelino Alfano in predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani naj kar sprejmejo na lastnem domu nezakonite priseljence, saj tako vsaj ne bodo škodili celotni skupnosti.« To je izjavil predsednik skupine Severne lige v poslanski zbornici Massimiliano Fedriga glede 60 pribežnikov - prosilcev azila, ki so se nastanili ob Soči pri Gorici, kjer »živijo« v nemogočih higienskih razmerah. To je že paradoks, je menil Fedriga in poudaril, da goriški prefekt ne ve, od kod prihajajo in ali gre sploh za prosilce za azil. Županja Gradišča Linda Tomasinsig, ki je včeraj obravnavala problem CIE v pristojni deželni komisiji, je v zvezi z omenjenimi prebežniki povedala, da so prošnjo za azil že vložili in čakajo na odgovor. To so vsekakor osebe, ki bivajo blizu nas in jih je treba zaščititi, je poudarila županja.

GORIŠKA - Civilna zaščita včlanjuje

Prostovoljno delo lani vredno 330 tisoč evrov

»Ko bi ocenili tržno vrednost prostovoljnega dela, bi bilo delovanje goriške sekcije civilne zaščite v zadnjem letu vredno 330.000 evrov. Lahko tudi rečemo, da je v korist krajevne skupnosti celih 365 dni neprekinjeno delovalo deset oseb.« S temi besedami se je občinski odbornik za civilno zaščito Francesco Del Sordi zahvalil včeraj prostovoljcem, ki žrtvujejo veliko svojega časa za zagotavljanje varnosti v krajevnem okolju. Če k 49 goriškim prostovoljcem dodamo 42 prostovoljcev sekcije v Doberdobi, 43 prostovoljcev sekcije v Sovodnjah in deset prostovoljcev sekcije v Števerjanu - ne smemo pozabiti na nekdanje prostovoljce, ki še vedno radi priskočijo na pomoč -, potem dobimo sliko dobro organizirane in na teritoriju razporejene civilne zaščite. To potrjuje tudi dejstvo, da sodi goriška pokrajina v sam državni vrh, ko govorimo o prostovoljnem delu.

Goriška civilna zaščita, pri kateri je v zadnjih dvajsetih letih bilo angažiranih okrog 600 prostovoljcev, je pomemben dejavnik na teritoriju, ki želi dodatno okrepiti svojo prisotnost, je poudaril odbornik. S tem ciljem bo v oktobru in novembru niz osmih večernih srečanj v okviru projekta »Primi passi in protezione civile« (Prvi koraki pri civilni zaščiti); njihov namen je predstaviti ljudem delovanje prostovoljcev in pritegniti nove člane. »Občane, ki so dopolnili šestnajsto leto starosti, vabimo, naj se nam pridružijo v oktobru in novembru, ko bomo na našem sedežu priredili informativne večere. Ljudem želimo predstaviti prostovoljno delo, obenem pa tudi usposobiti nove prostovoljce. Če se bo kdo navdušil nad

našim delovanjem, se nam bo lahko pridružil. Srečanja bodo koristna tudi za tiste, ki tega namena nimajo, saj bomo udeležence seznanili z osnovami prve pomoči in z nasveti za odzivanje na razne potrebe, zlasti na naravne nesreče,« je povedal Salvatore Gambita, ki na goriški občini odgovarja za civilno zaščito.

Oktobrskemu in novembrskemu nizu srečanj bo v januarju sledil projekt »Mamme di protezione civile« (Mame civilne zaščite). »Usposobiti želimo skupino

Dragoceno delo prostovoljcev pri odpravljanju škode po ujmah

mamic, ki bodo stopile v stik s šolami in z vrtci ter otrokom posredovale nauke civilne zaščite. Zaradi večje občutljivosti so ženske in predvsem mame najboljše posrednice tovrstnih informacij pri najmlajših,« je pojasnil Del Sordi.

Zainteresirani se lahko na oba tečaja prijavijo do 21. septembra, s tem da pokličejo pristojno občinsko službo na tel. 0481-383383 (od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro, ob ponedeljkih in sredo tudi med 15. uro in 17.30), lahko pa tudi sporočijo ime, priimek, telefonsko številko in elektronski naslov prek faksa (0481-383383) ali elektronske pošte (protezionecivile@comune.gorizia.it). Omenjena tečaja bosta potekala izključno v italijanskem jeziku, Salvatore Gambita pa je za Primorski dnevnik včeraj napovedal, da bodo v bližnji prihodnosti organizirali v slovenskih vrtcih in osnovnih šolah tečaj v slovenskem jeziku, pri katerem bodo sodelovali prostovoljni gasilci iz Šempetra. Tudi to bo plod utečenega sodelovanja reševalnih služb in prostovoljcev z obeh strani meje. (av)

GRADEŽ

Danes bo naval triatloncev

Gradež bodo danes preplavili triatlonci, saj bo kar 500 atletov nastopilo na 16. tekmovanju »Let's Go Triathlon Grado«, ki ga prireja društvo CSA Gorizia Triathlon. Udeležili se ga bodo tudi športniki iz Avstrije, Slovenije in Nemčije. Na startu, ki bo ob 13. uri na glavni plaži, bosta tudi Italijan Alberto Casadei, ki je pravkar dosegel drugo mesto v kategoriji Ironman v kraju Zell am See, in Slovenec David Pleše, slovenski prvak v olimpijskem triatlonu in zmagovalac lanskega tekmovanja v Gradežu. Tekmovalci bodo morali najprej preplavati 1,5 km, nakar bodo prekolesarili 40 km krožno progo do Fossalona, še 10 km pa bodo pretekli v gradeškem mestnem središču. Nagrajevanje bo ob 17. uri, praznovanje pa se bo nadaljevalo do večera. Gradež bo kljub navalu športnikov in publike dostopen prometu. Edine zapore bodo med 13. in 16. uro na cesti med Fossalonom in Gradežem. Priporočljiv je obvoz preko Fiumicella, drugače pa se bo ves dan v Gradežu mogoče pripeljati iz Ogleja. (av)

AJDOVŠČINA - Pipistrel predstavil novost Poučevanje pilotov bo 70 odstotkov cenejše

Dela za gradnjo hale v Gorici naj bi se izšla po predvidenem planu

Tine Tomažič (levo), idejni oče letala WATTsUP, in Ivo Boscarol

FOTO K.M.

Na ajdovskem letališču je podjetje za proizvodnjo ultralahkih letal Pipistrel včeraj predstavilo svojo novost: inovativen koncept šolskega dvosedežnega električnega letala WATTsUP.

»Tehnologija, ki smo jo razvili prav za to letalo, zniža začetne stroške poučevanja pilotov kar za 70 odstotkov in letenje naredi bolj dostopno kot kdajkoli doslej. Omogoča šolanje na kratkih stezah brez emisij ogljikovega dioksida in brez hrupa, kar bo končno omogočilo šolanje tudi v urbanih okoljih, saj je skoraj neslišno in nemoteče,« pojasnjuje direktor Ivo Boscarol bistvene prednosti najnovejšega izdelka podjetja.

Letalo so konec avgusta premierno predstavili na letalski predstavitvi Salon de Plois v Franciji in že prejel ducat naročil. Prvo naročilo so dobili iz Slovenije, kar se je primerilo prvič, pravi Boscarol. Model WATTsUP je bil razvit v sodelovanju s podjetjem Siemens AG, ki je zagotovilo glavne komponente električnega pogona. Vsak element letala pa je bil izpopolnjen z namenom, da bi bil lažji, bolj učinkovit in zanesljivejši. »85 kilovatov močan električni motor tehta le 14 kilogramov, 17 kilovatnih ur močan baterijski komplet pa smo zasnovali tako, da se ga bodisi zamenja v nekaj minutah bodisi napolni v manj kot uri,« pojasnjuje Tine Tomažič, konstruktor letala.

Zmogljivost tega vadbenega letala je torej prilagojena potrebam letalskih šol. Med prednostmi so kratka vzletna razdalja, dviganje z več kot 5 metri na sekundo in zmožnost letenja najmanj eno uro z dodatno polurno re-

zervo. »Posebnost letala je tudi propeler, ki je nekaj med propelerjem in vetrno elektrarno. Gre za čisto novo inovacijo, ki smo jo predstavili pred poldrugim letom v ZDA, takrat še kot idejo, tokrat pa jo prvič praktično preizkušamo, izkazala se je kot zelo učinkovita,« pravi Gregor Veble, idejni oče propelerja, ki je vgrajen v letalo WATTsUP. »Pri zelo strmih spuščanjih se da z njim ponovno pridobiti med 50 in 60, pri tipičnem spuščanju pa do 30 odstotkov energije,« je strnjeno pojasnil bistvo svoje inovacije.

»Električni pogon v letalstvu je prihodnost, tudi v primeru večjih letal. Predvsem zato, ker električna mobilnost dela državo neodvisno od držav proizvajalk nafte,« ocenjuje Boscarol, ki je prepričan, da bo povpraševanje po letalu veliko, zlasti v ZDA. »Računam, da lahko med 10 in 15 milijonov letnega prometa naredimo samo na račun tega letala,« se nadeja prvi mož Pipistrela, ki ostaja optimističen tudi glede gradnje proizvodne hale v Gorici: »Dela tam napredujejo, kolikor vreme dopušča, računam, da se bodo izšla po predvidenem planu.« Glede morebitnega daljšega zaprtja tamkajšnjega letališča se ne vznemirja: »Dejstvo je, da smo bili iz tega vedno izvzeti in bomo tudi v bodoče. Tudi z italijanskimi oblastmi - ustanovo za civilno letalstvo Enac - imamo dogovor, da, če klub ali kdorkoli bo upravljal z letališčem, ne bi bil sposoben z njim upravljati, lahko mi tam delamo, v kolikor sami zagotovimo gasilsko službo.«

Katja Munih

GORICA - Konjeniška brigada Pozzuolo

Usoda še negotova

Načrt racionalizacije se izvaja z upočasnjem tempom - Včeraj zamenjava poveljnika brigadinega oddelka

Načrt racionalizacije italijanskih vojaških sil se izvaja, čeprav z upočasnjem tempom. Zato ni mogoče trditi, da je zagotovljen obstanek konjeniške brigade Pozzuolo v Gorici, kot tudi ni preklicana namera, da bo brigada »utopljenka« v drugo vojaško enoto, kar bi pomenilo, da bo Gorica ob njeno poveljstvo in kasarno. Krajevne upravitelje vznemirja predvsem dejstvo, da bo čez noč mesto zapustilo kakih 400 družin vojakov; teh je okrog 300 v kasarni Montesanto v Tržaški ulici, 250 pa na sedežu poveljstva na Battistijevem trgu.

Negotovosti o usodi brigade ni bilo zaznati na včerajšnji ceremoniji ob zamenjavi poveljnika brigadinega oddelka v Tržaški ulici. Pred zastopniki mestnih oblasti in generalom brigade Vascom Angelottijem je podpolkovnik Norbert Zorzitto zamenjal podpolkovnik Aldo D'Ambrosio, ki je nazadnje služil na sedežu Nata na Holandskem. Zorzitto je v obračunu triletnega delovanja izpostavil pomoč vojske pri zagotavljanju varnosti na cestah in udeležbo v mirovni misiji v Libanonu. Že prihodnji teden, 12. septembra, pa bo novega poveljnika dobila tudi brigada: Vasca Angelottija bo nasledil general Domenico Pace, ki je bil italijanski vojaški ataše v Tokiu.

Podpolkovnika Aldo D'Ambrosio (levo) in Norbert Zorzitto

SOLKAN-PODGORA - Start jutri natanko opoldne

Vremenoslovci napovedujejo Soški regati naklonjene razmere

Vremenoslovci za jutri napovedujejo vreme, ki naj bi bilo primerno za plovbo po Soči. Zato so obeti za izvedbo 26. Soške regate dobri. Kajak kluba Šilec iz Gorice in Soške elektrarne iz Solkana, prireditelja čezmejnega spusta, vabita torej vse ljubitelje rečnega veslanja, da se jutri od 10.30 dalje zglasijo na startu pri sedežu solkanskega društva, tik pod jezo na Soči. Po pozdravih oblasti in navodilih prirediteljev bo start natanko ob 12. uri.

Ob prijavi bo vsakdo prejel spominsko majico, ki je letos modre barve, v vpisnico pa je všeto okrepčilo, ki bo veslačem na voljo na plavajočem pomolu v pevmskem parku, čaj na cilju ob izstopu iz čolnov pod ločniškim mostom v Podgori (desni breg) ter kosilo in družabnost z nagrajevanjem na sedežu kajak kluba Šilec v Podgori (tik železniškega podvoza). Organizatorji skupinam predlagajo, da en avtomobil (s suhimi oblaci) parkirajo v Podgori

(zraven cilja za nogometnim igriščem), z drugim pa da se pripeljejo na start v Solkan. Če to ni možno, bodo organizatorji po koncu regate poskrbeli za prevoz in prevzem vozil v Solkanu. Udeležencem še priporočajo ustrezno opremo in previdnost ob prehodu jezo na reki. Čolni morajo biti nepotopljivi, za udeležence sta obvezna rešilni jopič in varnostna čelada. Regate se bodo predvidoma udeležili tudi kar številni predstavniki krajevnih uprav. (vip)

GORICA - Kulturni center Lojze Bratuž

Za začetek nove sezone Bodeča neža ter mladi in izvrstni pianist Gadjevi

Pet koncertov, osem gledaliških predstav, vsaj štiri razstave in že utečena srečanja »Pod lipami« bodo oblikovali tudi novo sezono Kulturnega centra Lojze Bratuž, ki je letos poskrbel še za dodatno novost. Kulturni center razpolaga namreč z novo spletno stranjo, razdeljeno na več sekcij, v kateri je mogoče dobiti informacije o delovanju in o prostorih kulturnega hrana in o načrtih.

Sezono 2014-2015 je včeraj predstavila predsednica Kulturnega centra Lojze Bratuž, Franka Žgavec, ob udeležbi organizacijske tajnice centra Tamare Kosič, ki je prisotnim pojasnila vsebino nove spletne strani (www.centerbratuz.org). Ob tej priložnosti so posredovali tudi pred kratkim izdano publikacijo o delovanju centra v prejšnji sezoni. Žgavčeva je v spremni besedi zapisala, da so opravili veliko kulturno delo in spomnila, da ostajajo pri organizaciji prireditev zvesti kulturnemu poslanstvu in jeziku. Utrjena so sodelovanja z najpomembnejšimi slovenskimi in italijanskimi ustanovami na Goriškem in v širšem prostoru, je dodala predsednica in poudarila, da se tudi center Lojze Bratuž že vrsto let bori s finančno stisko. Skrb in racionalizacija stroškov nas vedno spremljata, pravi predsednica, ki se »v upanju na boljše čase« zahvaljuje Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, Deželi FJK in vsem ustanovam, ki podpirajo delo centra.

Koncerti, gledališke predstave, razstave in srečanja so, kot rečeno, srž delovanja centra. Prvi koncert bo v petek, 19. septembra, ob 20.30, ko bo z naslovom

»Naš čarni čas« nastopila vokalna skupina Bodeča neža ob desetletnici delovanja; zborovodkinja bo Mateja Černic, režiserka Jasmin Kovic. Drugi koncert za klavir in orkester bo v sredo, 8. oktobra, ob 20.30. Pri klavirju bo večkrat nagrajeni Aleksander Gadjevi, igral bo orkester iz Padove in Veneta, dirigiral bo Anton Nanut. Tretji koncert z naslovom »In zopet prišla noč si sveta« bo v ponedeljek, 22. decembra, z nastopom Slovenskega komornega zbora iz Ljubljane. Četrti koncert »Štirje pianisti za dva klavirja« bo v petek, 6. marca, zadnji na vrsti v petek, 24. aprila, pa bo balet v štirih dejanjih »Labodje jezero« v priredbi SNG Opera in Balet iz Ljubljane.

Žgavčeva je predstavila tudi osem predstav Goriškega vrtljaka, in sicer štiri iz niza Mali polček za otroke iz vrtca in prvih razredov osnovne šole (14. oktobra »Palčica«, 18. novembra »Gospa Pehtra«, 27. januarja »Juri Muri v Afriki« in 10. marca »Pedenjped«) ter štiri iz niza Veliki polček za učence od 1. do 5. razreda osnovnih šol (13. oktobra »Vžigalnik«, 17. novembra »Roka«, 26. januarja »Juri Muri v Afriki« in 16. marca »Rdeča kapica za zno-ret«). Galerijska dejavnost se je že začela s fotografsko razstavo o prvi svetovni vojni, ki bo na ogled do 18. oktobra. V petek, 24. oktobra, bodo v okviru literarne nagrade »Franz Kafka-Italia« odprli razstavo likovnih del umetnikov iz naše dežele in širšega italijanskega prostora. V četrtek, 13. novembra, bo na vrsti dokumentarna razstava o Prekomorcih (avtorica Irena Uršič iz Muzeja novejšje zgodovine iz Lju-

bljane), medtem ko bodo v četrtek, 12. februarja, galerijo odprli likovnim delom Franka Vecchieta; naslov razstave bo »Skozi prostor in čas«.

Pod lipami centra vseskozi potekajo srečanja z gosti. V torek, 30. septembra, se bo predstavil župan občine Šempeter-Vrtojba - in ponovni kandidat - Milan Turk.

Franka Žgavec in Tamara Kosič med včerajšnjo predstavitevjo

BUMBACA

GORICA - Ob robu predstavitve

Center z novo spletno stranjo

Na predstavitvi nove sezone Kulturnega centra Lojze Bratuž so včeraj predstavili tudi novo spletno stran <http://www.centerbratuz.org>; njene značilnosti je predstavila tajnica centra Tamara Kosič.

Na spletni strani so na voljo vse informacije o nastanku, o delovanju in o prihodnjih pobudah centra. Na prvem mestu so glavne informacije glede treh najbolj aktualnih tem, ki jih je nato mogoče poglobiti, takoj spodaj pa je arhiv, kjer so na voljo informacije o preteklih dogodkih. Dalje so na razpolago informacije glede raznih prireditev, ki potekajo ali ki jih bodo izvajali v prihodnosti. Med temi so seveda koncerti, gledališke predstave, razstave in srečanja, ki so jih predstavili včeraj v okviru nove sezone 2014-2015, tem pa gre dodati še mnoge druge pobude, od predstav gostujočih gledaliških skupin do mednarodnih glasbenih tekmovanj. Ravno v centru Bratuž se danes na primer začena violinsko tekmovanje združenja Lipizer.

Spletna stran, ki jo bodo neprestano posodabljali, ponuja tudi podatke glede prostorov Kulturnega centra, od

velike do komorne dvorane, dalje telovadnice, galerije, sejne sobe in pevske oziroma baletne sobe. Prostori, ki jih daje center tudi v najem, so lahko namenjeni kulturnim prireditvam ali drugačnim javnim pobudam. Na spletu so objavljeni še podatki o lokaciji centra in krajši zgodovinski pregled njegovega delovanja, od prvih zametkov v 50. letih do leta 1996, ko je Katoliški dom zasijal v novi, funkcionalni in estetsko dognani podobi po načrtih mladega goriškega arhitekta Davida Faganela in bil preimenovan v Kulturni center Lojze Bratuž.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.
DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.
DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 19.50 - 22.10 »Colpa delle stelle«.
Dvorana 2: 16.40 - 18.20 »Winx Club: Il mistero degli abissi«; 20.10 - 22.10 »Into the Storm«.
Dvorana 3: 16.30 »Planes 2 - Missione antincendio«; 18.00 - 20.00 - 22.00 »I nostri ragazzi«.
DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.10 - 19.50 - 22.10 »Colpa delle stelle«.
Dvorana 2: 16.40 »Planes 2 - Missione antincendio«; 18.15 - 20.10 »Dragon Trainer 2«; 22.15 »Into the Storm«.
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.15 »I mercenari 3 - The Expendables«.
Dvorana 4: 16.30 - 18.15 »Winx Club: Il mistero degli abissi«; 20.10 - 22.00 »Under the Skin«.
Dvorana 5: 17.50 - 20.15 - 22.10 »I nostri ragazzi«.

Razstave

V ŽUPNIJSKEM ORATORIJU V TURJAKU bo danes, 6. septembra, ob 18. uri srečanje s podelitvijo nagrad likovnim ustvarjalcem delavnice ex

tempore »Riflessi del Territorio« in možen tudi ogled razstave.

V KRAŠKI HIŠI V REPNU bo v petek, 12. septembra, ob 20. uri odprtje samostojne razstave črnbelih fotografij »Vojna: sledi, spomini, podobe« Marka Vogriča, člana Fotokluba Skupina75, v organizaciji Zadruga Naš Kras. Pogovor z avtorjem bo vodil umetnostni zgodovinar in fotograf Andrej Furlan, spremno besedo k delu bo prispeval fotograf in kulturni delavec Robi Jakomin. Glasbeni uvod: MoPZ Kraški dom, vodila bo Vesna Guštin.

V GALERIJU STUDIOFAGANEL na Drevoredu 24. maja 15/c v Gorici bo v petek, 19. septembra, ob 18. uri odprtje razstave »Mocchiutti, Di Iorio, il maestro, l'allievo«, predstavila jo bo Cristina Feresin; na ogled od 19. septembra do 18. oktobra.

V OBČINSKEM MUZEJU v Krminu bodo danes ob 18. uri odprli razstavo del Sergia Alterija, ki bo odprta do 2. novembra; vstop je prost.

Šolske vesti

V DIJAŠKEM DOMU V GORICI poteka do petka, 12. septembra, priprava na šolo (za osnovnošolce in srednješolce) ter poletno središče (za predšolske otroke). Program priprave na šolo predvideva ponavljanje učne snovi, utrjevanje glavnih predmetov, tečaj angleščine in nemščine, raziskovalne dejavnosti, poučne ekskurzije in izlete. Za predšolske otroke pa so na programu ustvarjalne delavnice, pravilnične urice, izhodi. Urnik do 13. ure (brez kosila) ali do 15.30 (s kosilom). Zelo ugodna cena; informacije in prijave po tel. 0481-533495 od 8.30 do 15.30 do zasedbe razpoložljivih mest.

DIJAŠKI DOM GORICA ponuja za učence osnovne in srednje šole pošolski program s prevozom iz šol (Zu-

pančič, Erjavec, Abram, Trinko), kosilom in malico, strokovno pomočjo pri domačih nalogah in učenju, dodatnimi izobraževalnimi dejavnostmi (jezikovni tečaji, delavnice), ustvarjalnimi in sprostitevni dejavnostmi (musical; likovna, gledališka, športna dejavnost); varstvo do 18.30; informacije in vpisovanje po tel. 0481-533495 od 8.30 do 15.30, ali na info@diaskidom.it.

NOV PROGRAM DIJAŠKEGA DOMA GORICA »POP KLUB«: za otroke in dijakke, ki ne potrebujejo celotnega programa Dijaškega doma, pač pa samo pomoč pri nalogah in poteka od 14.15 do 16.45 za osnovno šolo oziroma od 14.45 do 17. ure za srednjo šolo ter ponuja strokovno pomoč pri opravljanju domačih nalog in učenju s pomočjo poklicnih vzgojiteljev; na razpolago bo bogata knjižnica in internet. Cena zelo ugodna, število mest omejeno; informacije in vpisovanje po tel. 0481-533495 od 8.30 do 15.30, ali na info@diaskidom.it.

PRI MLADINSKEM DOMU je možen vpis k pošolskemu pouku 2014-15 za dijakke slovenskih šol na Goriškem (prevoz, kosilo, spremstvo pri nalogah); informacije po tel. 0481-280857, 0481-536455, ali 366-6961441, ali po e-pošti mladinskidom@libero.it.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da potekajo vpisi za šolsko leto 2014-15. Informacije na tajništvo v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrтка od 10. do 12. in od 15. do 16. ure (tel. 0481-531508), e-pošta gorica@glabenamatica.org. Petek zaprto.

SCGV EMIL KOMEL sprejema vpise za novo šolsko leto 2014-15; informacije na tajništvo v Gorici, Drevored 20. septembra 85, od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure (tel. 0481-532163, 0481-547569), e-pošta info@emilkomel.eu.

RAVNATELJSTVO DIZ CANKAR - ZOIS - VEGA obvešča, da se bo pouk začel v četrtek, 11. septembra, ob 8.10.

Izleti

ŽENSKES IZ DOBERDOBA, ki so obiskovale lanske tečaj ročnih del na SKRD Jezero, organizirajo 17. oktobra izlet v Verono na sejem pripomočkov za ročna dela. Vpisovanje in informacije pri Magdi Prinčič do 28. septembra po tel. 347-1243400.

PD ŠTANDREŽ prireja 7. septembra enodnevni izlet v dolino Malte, Gmuend, muzej bonsajev in rudnik poldragih kamnov; info in vpis po tel. 0481-20678 (Božo) in tel. 347-9748704 (Vanja).

UPOKOJENCI DOBERDOB organizirajo v soboto, 27. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Sauris, Tolmeč in okolico; informacije in vpisovanje v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem izleta v Asiago, da bo danes, 6. septembra, avtobus odpeljal ob 5.15 iz Gorice s trga Medaglie d'oro/z Goriškega, nato s postanki v Pevni pri vagi, v Podgori pri telovadnici, v Štandrežu pri lekarni in na Pilošču, v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi, v Doberdobu in Jamljah. Organizatorji priporočajo točnost.

SPDG obvešča, da se bomo člani društva udeležili tradicionalnega planinskega pohoda v nedeljo, 7. septembra, ob priliki spominske slovesnosti Bazoviških junakov. Hojo bomo začeli na Padričah (359 m), povzpeli se bomo na Gabrov hrib (405 m), mimo Hudega leta do kamnoloma in se priključili glavnemu delu pohoda pri kraju Jezero. Po slovesnosti bomo pot nadaljevali v Bazovico, usmerili se bomo po Sežanski cesti do državne meje in krenili po stezi št. 3 CAI v smer Gropade (406 m). Od tu še 20 minut do Padrič. Skupno približno 5 ur lahke hoje. Zbirališče ob 7.30 pred gostilno Miljo pri Devetakih. Prevoz z lastnimi prevoznimi sredstvi. Spremlja Boris, tel. 339-7047196 ali 0481-81965.

Obvestila

ALCI obvešča, da bo danes, 6. septembra, od 15. do 18. ure na sporedu septembrska delavnica Družinskih postavitev. Prijave: marisa@zskd.eu, tel. 0481-531495 (pon. - pet. 9.00-13.00), ali SMS po tel. 327-0340677.

MESTNI SEKCIJI VZPI-ANPI IN AVL sporočata, da bosta v petek, 12. septembra, ob 11. uri položili venec na pročelje železniške postaje, na katero sta leta 2012 postavili spominsko ploščo za padle partizane na Goriški fronti.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE prireja partizanski piknik v nedeljo, 14. septembra, v kulturnem centru Pavlina Komel na Palkišču od 17. ure dalje. Vpisovanja do 7. septembra ali do oddaje razpoložljivih mest po tel. 333-1175798 (Jordan Semolič), 0481-78192 (Joško Vižintin) ali v društvenem baru Kremenjak v Jamljah od 18. ure dalje.

Prireditve

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi v sklopu muzejskih torkovih večerov v gradu Kromberk v torek, 9. septembra, ob 20. uri na predstavitev publikacije Goriškega muzeja izdane v letu 2013.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Bruno Marini iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ignacija, sledila bo upepelitev.

DANES V MEDEI: 11.00, Luigia Maria Menon por. Zecca (iz Vidma) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V ŠTARANCANU: 12.00, Italica Bonazza vd. Barattin blagoslov v kapeli pokopališča in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 9.50, Ennio Minniussi iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja, sledila bo upepelitev.

SEŽANA - Nizozemski izvedenci so si ogledali prizadeto območje

»V Mahničih je razsajal tornado«

SEŽANA - Mahniči so eno samo gradbišče. Dva tedna potem, ko je strahovit vrtnec tako silovito udaril v vasico v dolini potoka Raše na Sežanskem, da je razkril vse hiše, razen ene, je obnavljanje streh in popravilo ostale povzročene škode v polnem teku. Gasilci so že po nekaj dneh zasilno prekrili vse strehe s ponjavami, da so zdržale nalive iz prejšnjih dni. Sedaj so na delu zidarji, ki so na nekaterih strehah še začeli nameščati strešnike za dokončno ureditev hiš.

Takega vrtinca, kakršen je bil tisti, ki je opustošil kraško vasico v noči na 21. avgust, na Sežanskem ne pomnijo. Kaže, da je bil to res zelo zelo redek tovrstni vremenski pojav, in je kot tak presegel slovensko mejo ter dobil celo »evropsko razsežnost«. Kajti v sredo je opustošeno območje Mahničev obiskala in si okolico s posledicami vrtinca podrobno ogledala skupina univerzitetnih raziskovalcev iz Nizozemske. Po pričevanjih domačinov niso govorili o vrtincu. Po njihovi oceni naj bi se nad vasico znesel pravi tornado.

V Mahniče vodi cesta iz vasi Kazlje, ki se spušča v dolino potoka Raše. Prve sledove avgustovske hude noči je mogoče zapaziti že v desnem ovinku pred mostom čez potok: ob cesti na levi strani je nagraden kup odžaganih debel in vej izrutega drevja, ob njem pa tudi kupa razbitih strešnikov in odkrušenega ometa.

Po mostu cesta zavije na levo in peje ravno proti vasi. Pred tisto nočjo je stal ob cesti na levi strani nekakšen dvored jablan. Drevesa so bila še tam, v vrsti, a suha, izrita in položena druga na drugo, kot da bi jih - kot naravne kegle s krošnjom - neusmiljeno zbila kaka nebesna krogla.

Mahniči so bili do vrtinca-tornada spokojna vasica. Še manj kot vasica: zaselek z vsega šestimi hišami, nekaterimi s skednji ali hlevi, in osmimi prebivalci. Štiri hiše so stalno naseljene, dve ob vikendih. A ne gre za klasična »vikenda«. Njuni stanovalci prihajajo v vas tudi med tednom, saj jih na njivi in vrtu čaka delo za pridelek ekološke hrane: nekaj solate, nekaj krompirja in podobno.

Od spokojnosti in nekdanjega mirnega življenja je bolj malo ostalo. Potem ko so gasilci - domačini niso mogli prehaliti njihovega odločilnega dela v prvih dneh po ujmi - opravili svoje, imajo te dni v zaselku glavno besedo zidarji. Lastniki hiš so na Sežanskem poiskali obrtniška gradbena podjetja, da bi čim prej - vsekakor pred zimo - popravila strehe. Tako so zrastle zidarski odri, zidarji so - tudi s pomočjo dveh žerjavov - s streh odstranili vse razrahljane, prečkane ali drugače poškodovane strešnike, prekrili strehe z nepropustnimi plastičnimi folijami in že namestili lesene letve, na katere nameščajo nove strešnike.

Domačini jim - vsak po svojih močeh - pomagajo, da bi čim bolj pospešili delo. Kupov podrtih dreves in vejevja ter razbitih strešnikov ni več v vasi. Skoraj vse je bilo že počiščeno in odpeljavno. Spomin na strašno noč pa bo, verjetno, še dolgo ostal v očeh in ušesih domačinov.

»Začelo se je najprej z groznim zavijanjem vetra, sledil je grozljiv, močan zvok, nato je streho odkrilo, da se je prikazalo nebo, in voda je zalila notranjost hiše,« se je spominjala Dušana Pavlovič, ena od stalnih prebivalk Mahničev. S streh je odtrgalo dimnike, zbito domala vse orehe, le star oreh tik ob enem od vikendov se je uspešno uprl moči narave.

Potem, ko se je umirilo, je njen sose, Sandi Mislej (»zlata duša!«), poklicni gasilec, takoj spravil v pogon reševalno akcijo, poklical gasilce, organiziral posege. »V Sloveniji ni boljše organizacije, kot so gasilci: bili so požrtvovalni, plemeniti, mladi. V vsem hudem, ki nas je doletelo, je bilo to nekaj lepega,« jih je pohvalila Dušana Pavlovič.

Milena in Zoro Volk sta »priseljenca«: stanujeta začasno v Mahničih,

dimniki in veje. Nizozemski univerzitetni profesor in njegovi študentje-raziskovalci so po oceni posledic ugotovili, da je šlo za tornado. Če so prišli iz tako oddaljenih krajev sem na Kras, pomeni, da se je zgodilo nekaj res izjemnega, so menili domačini.

Toni Škrinjar jih ima že 85, a jih ne kaže.

25 let je v Novem Sadu po časopisju reklamiral slovenske kmetijske stro-

Toni Škrinjar

FOTODAMJ@N

tu pridelujeta ekološko hrano. Z njihove hiše je odtrgalo 300 let star kraški dimnik; strop v stanovanju je podprt, verjetno zato, ker je voda zalila notranjost, potem ko je vrtnec-tornado odkril streho.

Ta nebesni vrag je prišel iz Dutovelj, se zavrtel do srede doline, v smeri proti Štorjam in se nato - podobno kot je storil nekaj minut prej v Zgoniku, kjer je najprej oplazil šolsko poslopje, se usmeril proti hribu Strele in se potem vrnil v vas - obrnil nazaj proti hišam, najprej podrli dvored jablan ob cesti, se poigral z borovci na bližnjem pobočju in udaril po hišah, da so leteli strešniki,

Zgoraj popraviljanje strehe ene od hiš v Mahničih; desno številne hiše so že pokrite

FOTODAMJ@N

je in pisal reportaže o slovenskih podjetjih: Litostroju, Gorenju, Metalni, SIP iz Šempetra ... Tornado ga je presenetil v postelji. »Dvakrat je počilo, potem je odkrilo streho in deske so padle name, na glavo.« Tudi on je pohvalil delo gasilcev, Rdečega križa, sociale, komunale.

Po prvih dneh hitre pomoči si morajo domačini sedaj pomagati sami. »Malo verjetno je, da bi nam lahko drža-

va kaj pomagala. Še za ureditev struge potoka Raše smo leta zaman trkali na vrata institucij in opozarjali na nevarnost poplav,« je ugotavljala Milena Volk. Pred petimi leti je Raša prav zaradi zamašene struge preplavila vas do višine slabega metra, se je spominjala Dušana Pavlovič.

Vrtnec-tornado naj bi povzročil za kakih 200 tisoč evrov škode, so ocenili

izvedenci. Verjetno je škoda še večja. Vsaka prizadeta družina si sedaj pomaga, kot zmore. Zanje je zdaj pomembno le, da bodo hiše obnovljene, preden bo mraz pritisnil.

Po dosedanjem trudu in prizadevanjih, da bi se življenje v Mahničih čim prej vrnilo v svoj vsakdanji spokojni tok, jim bo gotovo uspelo.

Marjan Kemperle

KULTURNA DEDIŠČINA - Do 4. oktobra v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

Cerkovna ordninga spet »doma«

Ob 450. obletnici izida enega najpomembnejših Trubarjevih del - Vizija pravne, organizacijske in duhovne oblike protestantske Cerkve na Slovenskem

LJUBLJANA - V Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) so ob 450. obletnici izida Trubarjeve Cerkovne ordninge v četrtek do 4. oktobra odprli razstavo z originalnim izvidom dela iz nemškega Memmingena. Ta po besedah ministra za kulturo Uroša Grilca o specifičnem, celo subverzivnem dokumentu. Je pravni akt, a obenem tudi upor proti takratni oblasti.

Trubar jo je moral izdati ilegalno,

brez predhodne uradne potrditve deželnega kneza. Nič bolje se ji ni pisalo kasneje, njena uporaba je bila prepovedana, zaplenjena je bila velika večina izvodov, ki so prispeli na Kranjsko, je pojasnil Grilc. Trubarjevega cerkvenega reda skoraj ne bi bilo, kar v zgodovinski retrospektivi pomeni, da se njegov izid skorajda ni zgodil, zato je obstoj dela danes še toliko bolj neprecenljiv, je dodal. Obenem je opozoril na današnje stanje: »Če

slovenskih knjig ni več treba skrivati pred ognjenimi zublji in jih tihotapiti v sodih, kot v Trubarjevih časih, to ne pomeni, da niso še vedno ogrožene.«

Razstavo v NUK je odprl predsednik republike Borut Pahor. Iz njegovega urada so sporočili, da je želel s svojo prisotnostjo opozoriti slovensko javnost in predvsem mlade na vrednost najdbe in na pomen razstave. Direktorica NUK Martina Rozman Salobir je dejala, da njegove obisk razume kot simbolično povabilo vsem Slovencem, da si ogledajo razstavo, v svojem nagovoru pa je opozorila na pomen, ki ga ima Cerkovna ordninga ne le za NUK pač pa za ves slovenski narod, za njegov jezik, zgodovino in kulturo.

Evangelizirski škof Geza Filo je spomnil na Trubarjevo ljubezen do slovenskega naroda. »Nihče ni Slovencev nagovarjal s takšno srčnostjo,« je poudaril. Po njegovih besedah je Cerkovna ordninga zaradi svojega duhovnega kot tudi etičnega sporočila še danes zelo aktualna.

Avtor razstave Kozma Ahačič je povedal, da je Trubar rad uporabljal besedo, ki bi danes pomenila nor. Pri tem je izhajal iz prvega pisma Pavla Korinčanom, kjer piše, da si je »Bog izbral tisto, kar je v očeh sveta noro, da bi osramotil modre«. Po Ahačičevem mnenju je bil

Trubar vizionar, ki je imel pogum biti nor. V središču razstave bo Cerkovna Ordninga, ki je po Ahačičevih besedah nekakšna kompilacija prevodov nemških cerkvenih redov in 15 odstotnega Trubarjevega avtorskega besedila, ob njej pa so predstavljena tudi na novo najdena dognanja. Za mlade so pripravili posebno aplikacijo, s katero bodo lahko spoznali dokument na svojih mobilnih telefonih.

Odprtja se je udeležil tudi vodja mestnega arhiva iz Memmingena Christoph Engelhard, ki je izpostavil vrsto sodelovanj med Memmingenom in Ljubljano, med njimi trgovski promet v poznem srednjem veku, kulturne stike, ki so jih gojili meščani obeh mest in teološko izmenjavo v času reformacije. NUK je ob tej priložnosti podaril nekaj izvodov knjig o memmingski zgodovini.

Za umetniški program sta poskrbela mezzosopranistka in harfistka Tanja Vogrin ter dramski igralec Brane Grubar, ki je prebral odlomke iz Cerkovne ordninge.

Cerkovna ordninga velja za eno najpomembnejših Trubarjevih del. V njem je podal svojo vizijo pravne, organizacijske in duhovne oblike protestantske Cerkve na Slovenskem. Pričujoči izvod, ki ga je po naključju odkril Ulrich D. Oppitz v Mestnem arhivu v Memmingenu, je edini brezhbno ohranjen. (STA)

Trubar je v Cerkovni ordningi podal svojo vizijo protestantske Cerkve na Slovenskem

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje

13

Objavo v dnevniku je omogočil avtor

Miro Simčič

knjigo je izdala založba

buka
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47

Spletna knjigarna www.buca.si

Da se je Avstro-Ogrska tako lahko odločila za vojno proti Srbiji, so bila zaslužna čvrsta nemška zagotovila, da jo bodo v morebitni vojni z Rusijo podprli. V ta namen sta se načelnik nemškega generalštaba Helmut von Moltke mlajši in Conrad von Hötzendorf sestala in dogovorila o usklajevanju vojaških akcij. Naloga avstro-ogrskih sil po izbruhu vojne je bila, da bi v primeru, če bi se Rusija odločila za vojni poseg, v spopadu z Rusi v Galiciji zdržali štiri-ideset dni. Kljub nepričakovano hudim izgubam je vojska dvojne monarhije v spopadih z Rusi zdržala celo nekaj dni več, pričakovane odrešilne pomoči Nemčije pa ni bilo. Nemški načrt je bil uničiti francosko vojsko v šestih do osmih tednih in sproščene nemške sile bi po porazu Francozov z zahodnega množično premestili na vzhodno bojišče, in to v času, ko Rusi še ne bi bili pripravljeni na vojno.

Von Moltke pa von Hötzendorfu ni povedal nekaterih pomembnih podrobnosti o nemških namelih, ki so dodatno zmešali štrene, zlasti tega, kdaj in kako nameravajo Nemci začeti vojno. Nemško zasedbo nevtralne Belgije, in še zlasti strateške luke Antwerpen, so Britanci razumeli kot ogrožanje strateških interesov na lastnem dvorišču. Zato so po izbruhu vojne brez pomislekov, v najbolj dragocenih in kritičnih trenutkih, na samem začetku vojaških spopadov na zahodnem bojišču, Francozom na pomoč poslali svoj, po številu vojakov sicer skromen, ekspedicijski korpus.

Avstro-Ogrska je v evropskem kolektivnem spominu ostala za nekatere narode habsburška internacionala, za druge pa je bila ječa narodov. Dolga stoletja se je avstrijska država nenehno spopadala z Osmanskim cesarstvom, v 18. stoletju pa se je Turčija pogreznila vase, začelo se je njeno dolgoletno razkiranje, in na Balkanu je nastal nevaren politični vakuum, ki so ga hotele različne države izkoristiti sebi v prid.

Najhušjo krizo v svojem obstoju je Habsburška monarhija doživela leta 1848, ko je prišlo do množičnega revolucionarnega gibanja, do narodnega prebujanja različnih narodov znotraj cesarstva (pomlad narodov), kmečki stan pa je zahteval odpravo fevdalnega gospodstva, ki je bilo v takratni Evropi že zgodovinski anahronizem. Slovenci izobraženci so takrat prvič predstavili narodnopolitični program Zedinjena Slovenija. Slovenija bi postala enotna dežela, v kateri bi v šolah in uradih uporabljali slovenski jezik, dežela bi imela avtonomijo in svoj deželni zbor. Zedinjena Slovenija bi pomenila tudi razbitje dveh federalnih enot.

Avstrijske oblasti, zlasti nemška buržoazija, na projekt Zedinjene Slovenije niso gledale z naklonjenostjo, nanj niso hotele pristati vse do samega konca obstoja dvojne monarhije. Pri tem so se spetno povezovale z vplivnimi italijanskimi krogi v Trstu, Istri in na Goriškem. Razlog za takšno držo nemško govorečih Avstrijcev je bil samo eden: po ozemlju, naseljenem s Slovenci, je tekla temeljna prometna arterija dvojne monarhije, železniška povezava Dunaj—Trst. Trst je bil edina avstrijska trgovska luka in tudi najpomembnejše pristanišče sred-

nje Evrope. Slovenski izobraženci so se vedno bolj zavedali dvojne nevarnosti za svoj narodni obstoj in svoj nadaljnji razvoj: germanski in italijanski hegemonizem in nacionalizem sta jih neposredno ogrožala, saj so se eni in drugi do malih narodov znotraj cesarstva vedli podobno kakor velesile na svetovni ravni do kolonij.

Avstrijci in Madžari so svoje dolgoletne politične spore na videz rešili leta 1867 z oblikovanjem dvojne monarhije, toda med njenim ogrskim in avstrijskim delom s tem ni bilo konec nenehnih političnih kriz in spopadov. Madžari niso skrivali želja po samostojni državi, lastni vojski in ekspanziji na vseh področjih. Tudi na Ogrskem je bilo precej drugih narodov, ki so se počutili utesnjene in so na lastni koži občutili madžarski hegemonizem. Podobno kot avstrijski Nemci v avstrijskem delu dvojne monarhije niso zgradili mostov, ki bi omogočili trajno sožitje z drugimi narodi, in to so po razpadu dvojne monarhije drago plačali z amputacijo dveh tretjin ozemlja, ki so mu vladali prej. Tudi v Transiljaniji, v ogrskem delu dvojne monarhije, so v odnosih s Slovaki, Srbi in Romuni ostale zamere, ki trajajo vse do danes.

Prestolonaslednikove ideje o trializmu

Prestolonaslednik Franc Ferdinand je nameraval v državi odpraviti dualizem; šlo je za projekt Združenih držav Velike Avstrije, toda cesar Franc Jožef I. za to idejo ni kazal zanimanja. Dualizem je bil njegov življenjski projekt, ocenjeval je, da je monarhiji prinesel dolgoročno stabilnost, in ni dovolil, da bi se kdorkoli vtikal v to. Prestolonasledniku je omogočil, da se je kot glavni inšpektor ukvarjal z vojsko, politika — zunanja in notranja — pa sta ostajali njegovo torišče, vanj nikakor ni mogel posegati niti bodoči cesar. Prestolonaslednik je nameraval resno omejiti moč Madžarov in centralizirati državo ter jo spremeniti v federacijo, toda za to je moral počakati na čas, ko bo zasedel prestol. Okrog nadvojvode Ferdinanda se je vrtil vpliven »belvederski krog« pomembnih avstrijskih politikov in generalov. Njegov uboj je pomešal številne štrene.

Franc Ferdinand je podpiral idejo o trializmu, o oblikovanju tretje slovanske entitete v monarhiji, v kateri bi južni Slovani oblikovali lastno, tretjo federalno enoto. Glavno vlogo bi pri tem imeli Hrvati. Slovenci so v trializmu videli edino rešitev pred germanističnimi in italijanskimi pretenzijami, Hrvati pa možnost za oblikovanje Velike Hrvaške, ki bi vključevala obstoječe hrvaške dežele, Bosno in Hercegovino ter Vojvodino. Slovenija jih v resnici ni pretirano zanimala. Vedeli so, da so avstrijski Nemci usodno zainteresirani za slovenska ozemlja, in se niso hoteli spopadati z njimi. Bili so pripravljeni na oblikovanje južnoslovanske države tudi brez pripojitve Slovenije.

Velika Hrvaška bi po zamislih Franca Ferdinanda ubila dve muhi na en mah: omejila bi moč

Madžarov, po drugi strani pa bi bila učinkovit odgovor na politični projekt Velike Srbije ter bi zavrla srbski ekspanzionizem. Pozneje bi gospodarsko in kulturno superiorna Velika Hrvaška v svoj interesni krog pritegnila tudi kraljevino Srbijo. To bi bila Jugoslavija na habsburški način.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand je skratka imel veliko sovražnikov, ki so bili zelo ambiciozni in so bili pri uresničevanju svojih ciljev med drugim pripravljeni poseči po skrajnih metodah. Hitler je bil na primer vse življenje prepričan, da so za njegovim ubojem stali Nemci oziroma nemški nacionalisti, ki jim prestolonaslednik ni bil všeč zaradi Nemcem premalo prijaznih političnih idej, saj bi federacija Združenih držav Velike Avstrije zmanjšala ne samo madžarski vpliv, temveč tudi nemški hegemonizem. Glede vključevanja slovenskih dežel v južnoslovansko federalno enoto pod žezlom Habsburžanov uradni Dunaj nikoli ni dal pozitivnega mnenja, nemški nacionalisti pa so to idejo vedno obravnavali na nož.

V teh razmerah so se slovenske politične elite odločile, da se bodo vključile v hrvaški politični program. Slovenski politični krogi so dokaj naivno verjeli v narodno in kulturno zlitje vseh južnoslovanskih narodov. Pisatelj Ivan Cankar, ki je bil tako kot Ebin Kristan prepričan socialist, je tik pred prvo svetovno vojno svaril pred takšnimi utopičnimi idejami, saj so južnoslovanski narodi, čeprav podobni po etničnih lastnostih in jeziku, dolga stoletja šli skozi različne civilizacijski razvoj in so imeli različne tradicije in kulture.

Trializem, torej nastanek južnoslovanske federalne enote pod vladavino Habsburžanov, je bil pred prvo svetovno vojno osnovni politični program Slovencev, tako liberalcev kot konzervativcev. Najvplivnejša slovenska stranka, Vseslovenska ljudska stranka, se je povezala s hrvaško Stranko prava in celo tik pred prvo svetovno vojno razglašala, da gre v primeru Hrvatov in Slovencev za isti narod. Ustanovili sta celo skupno Hrvaško-slovensko stranko prava, ki pa ni nikoli zaživela.

Na Hrvaškem je na zadnjih volitvah pred prvo svetovno vojno zmagala hrvaško-srbska koalicija, ki je med vojno — glede na njen morebitni razplet — imela več želez v ognju. Najbolj vplivne politične stranke na Hrvaškem pa Slovencev kot zaveznikov niso preveč resno jemale. Pred prvo svetovno vojno je imel v hrvaško-srbski koaliciji glavno besedo Frano Supilo. Pred izbruhom vojne je prebegnil v Italijo, saj mu je grozila aretacija, in je pozneje igral pomembno vlogo v Jugoslovanskem odboru, ki je deloval pod zaščito an-

Desno pesnik
Gabriele
D'Annunzio
hujska rimske
množice na
vojno; zgoraj:
ko so bili
moški na fronti
so ženske
prevzele vsa
bremena na
kmetijah

tante. Prepričan je bil, da imajo Hrvati takšno politično in zgodovinsko težo, da lahko že zgolj s pogajanjem z Madžari, Italijani in drugimi mednarodnimi dejavniki dosežejo samostojnost.

Supila je po begu iz dvojne monarhije nadomestil najvplivnejši hrvaški Srb Svetozar Pribičević oziroma njegov klan. Svetozar Pribičević je imel tri brate, ki so bili vsi po vrsti visoko izobraženi in izjemno vplivni. Prvi je bil pravoslavni duhovnik, drugi je kariero začel kot avstrijski častnik, pozneje pa je postal polkovnik srbske vojske, tretji se je ukvarjal z novinarstvom. Sam Svetozar Pribičević, vodja klana, pa je bil po poklicu profesor. Po rodu so bili iz Kostajnice v Vojni krajini. Združitev s kraljevino Srbijo so Pribičevići s pomočjo Narodnega sveta v Zagrebu takoj po končani vojni speljali na hitro, ne-transparentno, nedemokratsko in neprijazno do nersrbskih narodov v novi državi. Projekt združitve južnih Slovanov je bil že zdavnaj pripravljen in speljan po navodilih srbske strani; te so v novonastali državi videle plen, ki jim ga je za njihove zasluge pri zmagi antante poklonila mednarodna skupnost. Niti na misel jim ni prišlo, da bi kot enakopravne partnerje upoštevale druge južnoslovanske narode, kar je kmalu pripeljalo do nerešljivih konfliktov.

V primeru, da bi zmagala antanta, je hrvaško-srbska koalicija nameravala sprejeti južnoslovansko državo pod srbsko vladavino in kot svojo prihodnjo prestolnico so vsekakor videli Beograd, Veliko Srbijo pa kot svojo državo. Če pa bi zmagale centralne sile, bi se odločili za oblikovanje tretje federalne enote, torej za trializem v Habsburški monarhiji. Toda tudi glede tega vse politične struje na Hrvaškem niso bile enotnega mnenja. Hrvaška ekstremno nacionalistična stranka, frankovci, je bila celo za subdualizem, torej za to, da bi si z Madžari delili vladavino v ogrskem delu dvojne monarhije, tako da bi Hrvati upravljali s hrvaškimi deželami, kamor bi po njihovem poleg Slavonije, Hrvaške in Dalmacije sodili še Bosna in Hercegovina ter Vojvodina. Za to so ostajali dokaj rezervirani do slovenske politike, ki je Hrvaško javno pozivala k zavezništvu pri oblikovanju tretje federalne enote v monarhiji. Tako je ostalo praktično do propada dvojne monarhije jeseni leta 1918.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

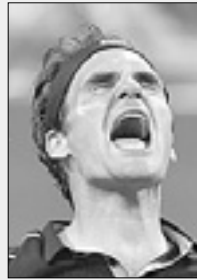

Primorski
dnevnik

»Azzurri« drevi proti Portoriku

KRAKOV - Italijanski odbojkarji so bili včeraj na svetovnem prvenstvu na Poljskem prosti. Drevi ob 20.25 (po RaiSport) pa jih čaka dvoboj s Portorikom, ki je še brez zmage. »Azzurri« so seveda favoriti. V ponedeljek jih nato čaka še dvoboj proti Zda. Včerajšnji izidi, skupina B: Južna Koreja - Kuba 1:3, Nemčija - Tunizija 3:0, Brazilija - Finska; skupina C: Kitajska - Bolgarija 0:3 (na sliki ANSA Bolgar Todor Aleksi-jev), Kanada - Egipt 3:0, Rusija - Mehika 3:0.

Znani vsi moški polfinalisti

NEW YORK - Na teniškem odprtem prvenstvu ZDA v New Yorku sta znana polfinalna para moške konkurence. Prvi nosilec, Srb Novak Đoković, se bo pomeril z desetopostavljenim Japoncem Keijem Nišikorijem, drugi nosilec, Švicar Roger Federer (na sliki ANSA) pa bo igral proti Hrvat Marinu Čiliću, 14. nosilcu. Federer je bil s 4:6, 3:6, 6:4, 7:5 in 6:2 boljši od Francoza Monfilsa, sicer 20. nosilca.

KOŠARKA - Slovenija na svetovnem prvenstvu v Španiji po porazu proti Litvi

Brez izgovorov

ATLETIKA Ratejeva na končnem drugem mestu

BRUSELJ - Martina Ratej je na zadnji letošnji tekmi atletske diamanthe lige v Bruslju v metu kopja zasedla sedmo mesto (58,61 m) in v skupnem seštevku discipline končala na drugem mestu. Z izidom sezone na svetu je slavila olimpijska zmagovalka in svetovna rekorderka Barbora Špotakova iz Češke (67,99 m).

VUELTA - Španski kolesar Daniel Navarro (Cofidis) je zmagovallec 13. etape dirke po Španiji.

NOGOMET - V Štandrežu Predstavitev Juventine

V Štandrežu bodo drevi ob 20. uri predstavili »novo« Juventus, ki bo jutri na gostovanju v Remanzaccu začela svojo pot v letošnji promocijski ligi. Vodstvo kluba vabi vse navijače, simpatizerje in vaščane, da se pridružijo zdravici, ki bo na vrsti po uradnem delu.

LAS PALMAS - Košarkarji Slovenije navkljub štirim zmagam in enem porazu razočarani zapuščajo Kanarske otoke. Po eni strani zaradi sistema tekmovanja, ki jih je pahnil na drugo mesto v skupini in jim teoretično prinesel dvoboj s prvimi favoriti prvenstva, Američani, že v četrtfinalu, po drugi pa zaradi načina, kako so izgubili odločilno tekmo z Litvo. Slovenija se bo drevi ob 20. uri v osmini finala 17. svetovnega prvenstva v Barceloni pomerila z Dominikansko republiko. V primeru zmage jo v torek čaka obračun z zmagovalcem dvoboja med ZDA in Mehiko.

Slovenija je ena od žrtev tekmovalnega sistema, ki ga je zaradi ekonomskih razlogov uvedla Mednarodna košarkarska zveza. Ker je izločilne boje predala dvema mestoma, Barceloni in Madridu, je morala prilagoditi tudi sistem. Ekipe v predtekmovalni skupini D, kjer je igrala Slovenija, ter B, ki se je križala z drugimi favoriti prvenstva, Španci, so tako že pred zadnjim krogom preračunavale variante, po katerih bi se izognile tem ekipam.

Tako selektor Jure Zdovc kot kapetan Goran Dragić sta bila po porazu razočarana. Kapetan je pred novinarji povedal nekaj krepkih in vmes uporabljal besede, ki niso primerne za najmlajše. O Avstralcih, ki so zadnji dan izgubili tekmo proti odpisani Angoli, je dejal, da nimajo jajc, nato pa svoje razmišljanje podkrepil s izjavo, da bi morali tudi mi storiti nekaj podobnega. Se pravi, namerno izgubiti tekmo z Angolo, ta-

Slovenski reprezentant Alen Omič je bil vidno razočaran po porazu proti Litvi. Očitno je že pomislil na četrtfinalno »nemogočo misijo« proti Združenim državam Amerike. Slovenija mora vsekakor drevi premagati Dominikansko republiko

ANSA

ko da v zadnjem krogu ne bi mogli zasesti tako nezaželenega drugega mesta.

Selektor je bil malce bolj vlijuden, vseeno pa ni mogel mimo sistema tekmovanja. »Zame je to prava katastrofa. Tako v naši skupini kot v drugih smo se zadnje dva dni ukvarjali samo s tem, kako se bomo križali v izločilnih bojih. To nima veze s športom in takšne stvari se na tako velikem tekmovanju ne bi smele dogajati. Edino, kar je dobro v vsem tem je, da imamo mi čisto vest,« je dejal.

Vseeno je težko spregledati načina, kako je Slovenija izgubila odločilno tekmo. Goran Dragić je bil le blede senca zvezd-

nika iz lige NBA, ki je imel do te tekme povprečje skoraj 19 točk na tekmo, proti Litvi je zadel le pet metov iz 14 poskusov, v zadnji četrtini pa ni mogel dvigniti soigralcev ali sam odločiti obračuna. Tudi ostali slovenski košarkarji so v zadnjih desetih minutah povsem odpovedali. In če v desetih minutah dosežeš le en koš, so vsi ostali izgovori brezpredmetni.

Pari osmine finala, danes: ZDA - Mehika (16.00), Francija - Hrvaška (18.00), Slovenija - Dominikanska republika (20.00), Španija - Senegal (22.00); **jutri:** Nova Zelandija - Litva, Srbija - Grčija, Turčija - Avstralija in Brazilija - Argentina.

KOŠARKA - Pri ŠZ Jadran so predstavili abonmajsko kampanjo

Z abonmajem v zlate čase

V nove zlate čase ... Računajte na nas! (geslo na plakatu) - Novosti in ugodnosti za abonente - Kaj je Jadran Fan Club?

Priložnostno prirejena črno-bela slika (iz objektivna našega fotografa Damjana Balbija) lanskih junakov, ki so si izborili napredovanje v košarkarsko B-ligo, metaforično, malce nostalgичno spominja na stare Jadranove zlate čase. Tiste izpred skoraj tridesetih let, ko je športna palača na Čarboli pokala po šivih (5 tisoč gledalcev). Namesto nekdanjega jadranskega Marka Bana je na novejši črno-beli verziji naslikan njegov sin Borut. »Časi se spreminjajo. Vsi pa si želimo, da bi znova vsaj delno okusili tiste zlate čase, ki smo jih bili deležni v preteklosti. Željni smo predvsem tistega navdušenja, ki je takrat okužil vse slovenske ljubitelje športa in ves košarkarski Trst,« je na včerajšnji novinarski konferenci ob predstavitvi Jadranove abonmajске kampanje poudaril »radijski glas« **Evgen Ban**, ki je, kot je sam razkril v nadaljevanju, postal tudi član Jadranove marketinške ekipe.

»Zaradi prestižne lige in visoko rangiranih nasprotnikov smo se letos odločili, da bomo domače tekme igrali v samem hramu tržaške košarke, športni palači PalaRubini,« je dejal predsednik združene ekipe **Adriano Sossi**, ki si želi, »da bi bili navijači šesti Jadranov mož na igrišču.« »Na domačih tekmah pričakujemo, da bi imeli vsaj toliko gledalcev,

Od leve trener Andrea Mura, Evgen Ban, Robert Franco in predsednik Adriano Sossi

kot si je ogledalo pred nekaj meseci odigrano prijateljsko tekmo proti prvi tržaški ekipi Pallacanestro Trieste.

Trener Andrea Mura (in drugi) dobro ve, da bo občinstvo napolnilo dvorano le, če bodo rezultati dobri.

Evgen Ban, vodja Jadranovega marketinškega oddelka, je nato predstavil abonmajski paket za letošnjo sezono. ŠZ Jadran ponuja celoletni abonma Senior (14 domačih tekem) za ceno 75 evrov. Za

mlajše (abonma Junior) od 16 do 26 leta bo cena nižja: »mladinci« bodo za 14 domačih tekem morali odšteti 45 evrov. Za otroke do 16. leta starosti bo vstop v te lovadnico prost. Posamezne vstopnice bodo štele 7 evrov. Mlajši od 16 do 26 leta starosti pa bodo za posamezno tekmo morali odšteti 4 evre.

Marketinška ekipa ponuja še druge ugodnosti. Vsak abonent bo v dar prejel Jadranovo rutico in obenem imel 20

odstotkov popusta na vse druge izdelke, ki jih bo klub ponujal med sezono (šali, majčke itn). Abonenti bodo obenem lahko izkoristili še prednost brezplačne včlanitve v Jadran Fan Club. »Trudimo se, da bodo imeli naročniki abonmajev še druge ugodnosti in popuste pri naših pokroviteljih,« je še zaključil Evgen Ban.

Jadranove abonmaje lahko kupite v Baru Guštin na Proseku, v Kavarni Prosvetnega doma na Opčinah in ob koncih tedna v Našem baru v športnem centru Ervatti pri Briščikih. »Nazadnje še iščemo pravo lokacijo v tržaškem mestnem središču. Ta bo znana v kratkem,« so še dodali. Najlažji način pa je mogoče registracija po elektronski pošti: abonma@jadrانبasket.com.

Na včerajšnji novinarski konferenci so omenili tudi novo spletno stran www.jadrانبasket.com, ki pa še ni popolna. »Predstavili jo bomo skupaj z ekipo 29. septembra, bržkone na Opčinah,« je napovedal Ban.

Mimogrede: Jadran je sinoči v športni palači PalaRubini odigral prijateljsko tekmo proti slovenskemu prvoligašu Portorožu. Igral je tudi Marco Diviach, ki pa do včeraj zvečer še ni podpisal pogodbe z Jadranom. »Naj bi v prihodnjih dneh,« nam je zaupal trener Mura. (jng)

DZP doo-PRAE srl 2014 © Vse pravice pridržane

U21 Italija-Srbija 3:2

PESCARA - Na predzadnji kvalifikacijski tekmi za uvrstitev za evropsko prvenstvo 2015 (finalni del EP odloča tudi o uvrstitvi na OI v Rio de Janiero 2016) je Italija premagala Srbijo s 3:2. Srbi so povedli 2:0 z zadetkoma Pešića v 8. in 13. min., azzurri pa so zmagali z zadetki Berardija v 30. in Belotija v 47. (11-metrovka) in 69. min.

Chiellinija ne bo

RIM - Italijanski branilec Giorgio Chiellini bržkone ne bo igral na torkovi prvi kvalifikacijski za Euro 2016 proti Norveški. Mučijo ga težave z mečno mišico. V torek ne bo igral niti Marchisio, ki je diskvalificiran.

Celje in Velenje favorita

Danes se bo v Sloveniji začela nova rokometna sezona. V 1. NLB Leasing ligi bodo nastopili Celje Pivovarna Laško, Gorenje Velenje, Maribor Branik, Ribnica Riko, Trimo Trebnje, Sevnica, Istrabenz Plini Izola, Jeruzalem Ormož, Krka, Slovan, Sviš Ivančna Gorica, Krško, Slovenj Gradec 2011 in Loka 2012. V 1. krogu bo edini primorski prvoligaš Izola ob 19.00 gostil Ribnico.

Domači šport

DANES

Sobota, 6. septembra 2014

NAMIZNI TENIS

KRAŠKI POKAL - 9.00 do 11.30 v športnem centru v Zgoniku, organizator ŠK Kras

JUTRI

Nedelja, 7. septembra 2014

NOGOMET

D-LIGA - 15.00 v Sacileju: Sacilese - Kras Repen
ELITNA LIGA - 16.00 v Križu: Vesna - Gemonese
PROMOCIJSKA LIGA - 16.00 v Remanzaccu: Aurora Buonaquisto - Juventusina

1. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Dolini: Breg - Sovodnje; 16.00 v Gradežu: Gradese - Primorec
2. AMATERSKA LIGA - 16.00 v Doberdobu: Mladost - Opicina; 16.00 v Moraru: Moraro - Zarja; 16.00 na Rouni na Proseku: Primorje - Sagrado

3. AMATERSKA LIGA (Deželni pokal) - 19.00 pri Domju: Gaja - Chiarbola

NAMIZNI TENIS

KRAŠKI POKAL - 9.00 do 11.30 v športnem centru v Zgoniku, organizator ŠK Kras. 13.30 nagajevanje.

Športnika

Robi in Neža

stopata danes na skupno življenjsko pot.

Sreče, zdravja in veliko medsebojnega razumevanja

jima želimo vsi pri AŠK Kras

Neža in Roby

želimo vama veliko sreče in ljubezni na vaaji skupni poti. Vsi pri Šd Kontovel

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

Nad Italijo, Jadranom in Balkanom je plitvo ciklonsko območje. Od vzhoda priteka k nam vlažen zrak.

Povsod po deželi bo spremenljivo vreme. Popoldne bodo možne posamezne krajevne nevihte, ki bodo lahko tudi močnejše. Ob morju bo zjutraj pihala zmerna burja, več jasnine bo v popoldanskih urah.

Danes bo na Primorskem delno jasno, še bo pihala šibka burja. Drugod bo pretežno oblačno, občasno bo deževalo, nekoliko pogostejše v vzhodni Sloveniji. Najnižje jutranje temperature bodo od 13 do 18, najvišje dnevne od 17 do 22, na Primorskem do 26 stopinj C.

Po nižinah in ob morju bo delno oblačno, drugod pa spremenljivo vreme. Možne bodo krajevne nevihte, ki bodo pogostejše čez dan. Zjutraj bo ob morju pihala burin, čez dan pa rahel veter.

Jutri in v ponedeljek bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. Zjutraj bo ponekod po nižinah megla. Predvsem v gorskem svetu lahko popoldne nastane kakšna ploha. V torek dopoldne bo še večinoma suho, popoldne bo spremenljivo do pretežno oblačno s pogostimi padavinami, tudi nevihtami.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.32 in zatone ob 19.35
Dolžina dneva 13.03

LUNINE MENE
Luna vzide ob 17.41 in zatone ob 4.22

NA DANASJUNI DAN
Leta 1973 je bilo po svežem jutru čez dan zelo vroče. V Tolminu se je živo srebro povzpelo na 32,2 °C, v Biljah pri Novi Gorici do 31,8 °C, v Celju do 30,6 °C, v Mozirju do 30,3 °C in v Kočevju do 30,2 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.41 najnižje -53 cm, ob 8.13 najvišje 38 cm, ob 13.59 najnižje -24 cm, ob 19.42 najvišje 45 cm.
Jutri: ob 2.17 najnižje -61 cm, ob 8.47 najvišje 46 cm, ob 14.39 najnižje -33 cm, ob 20.26 najvišje 50 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 22,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m19 2000 m8
1000 m15 2500 m6
1500 m12 2864 m4
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah doseže 6,5; v gorah 7.

Orwellova rojstna hiša bo postala muzej

PATNA - V indijski državi Bihar so začeli izvajati restavratska dela v rojstni hiši avtorja uspešnic Živalska farma in 1984 Georga Orwella, ki jo bodo preuredili v muzej. Posestvo s hišo tako ne bo postalo spomenik indijskemu borcu za človekove pravice Mahatmi Gandhiju, kot so sprva načrtovali lani, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Preprosti beli kolonialni bungalov je do nedavnega propadal, biharske oblasti pa so leta 2009 organizirale projekt za njegovo prenovu v vrednosti šest milijonov rupijev (okrog 75.000 evrov). Vendar se od takrat dolgo ni veliko spremenilo. Lani so oblasti oznanile, da bo del posesti, ki se stika hiše, preurejen v spomin indijskemu voditelju Mahatmi Gandhiju. Namere niso uresničili, pač pa so se odločili, da bodo rojstno hišo spremenili v Orwellov muzej.

Psa operirali, potem ko je požrl kar 43 parov nogavic

PORTLAND - Ameriški veterinarji so med operacijo obolelega psa doživeli nemajhen šok, ko so ugotovili razlog pacientovih težav. Ta je tičal v 43 nogavicah in pol. Pes, 64 kilogramov težak nemška doga, je bil znan po ljubezni do žvečenja nogavic, a nihče ni vedel, da jih je na koncu tudi pogoltnil, so povedali v veterinarski bolnišnici v Portlandu. Veterinarji, ki so psa operirali februarja, so povedali, da gre za največje število nogavic, kar so jih doslej potegnili iz kake živali, navaja britanski BBC. Kot so dodali, je rentgen razkril veliko količino neznanega materiala v pasjem želodcu, zaradi česar so ga nato operirali.

ITALIJA V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Italijanska »močvirja«

SERGIJ PREMUR

Tako komi vsi mi, so bili tudi italijanski poslanci na poletnih počitnicah. Izjema je Giancarlo Galan, ki je poletne mesece preživel v zaporu, poroča Stuttgarter Zeitung, ki ugotavlja, da je italijanski parlament samo sedemkrat privolil v aretacijo svojega člana, očitno za zalo resne zadeve. Gre za pravi »Sumpf«, to je močvirje, piše StZ, v tem primeru močvirje postopkov velikokrat položijo na mizo šop bankovcev, ker je to edini način, da prebijejo birokratske težave in zamujanje, ugotavlja Stuttgarter Zeitung.

Pa ostanimo kar v sloviti Benetkah, ki so predstava Italije v malem, meni CNBC. Televizijska mreža iz Združenih držav meni, da se turisti lahko soočijo s celotno italijansko problematiko v Benetkah, ki privablja tujce, odkar so Benečani leta 828 ukradli iz cer-

kve v egiptovski Aleksandriji ostanke sv. Marka. Ko bi svetnika priklicali k življenju, bi stopil iz bazilike na trg, se pomudil za kavico v bližnjem Caffè Florian in nato urno zbežal iz Benetk, zaradi nevzdržnih razmer. Primer beneškega kaosa je križarjenje pred Trgom sv. Marka: velikanse ladje za križarjenje plujejo lučaj od obale, na kateri so poslopja in strukture neprecenljivega pomena in bi se zgodila nepojmljiva katastrofa, ko bi ladja trčila v obalo, kot se je predlanskim zgodilo s Costa Concordio pred Toskano. Načrtujejo nov plovni kanal daleč od mestnega jedra, o katerem pa še ni ne duha ne sluha. Medtem so prepovedali plovbo pred Sv. Markom, sklep so nato preklicali in ga spet potrdili na krajevni, deželni in vladni ravni. To pa je samo začetek zgodbe: beneški župan, ki bi se moral najbolj zavzemati za rešitev problema, je moral odstopiti, ko so ga aretirali zaradi nelegalnega financiranja, krajevno politiko je zajel podkupninski škandal v zvezi s financiranjem iz sredstev za gradnjo zapornic na laguni - in v Italiji nista samo dve stranki, ki jih je treba skorumpirati oz. financirati, kot v Zda, je jedka pripomba poročevalca CBSC.

Portugalski Observador si je tokrat privoščil predstavnika Severne lige Roberta Calderolija. V času, ko je Cécile Kyenge bila ministrica, jo je primerjal z orangutanom, sedaj pa živi v strahu pred črno magijo: pravijo namreč, da je v Kongu oče bivše ministrice, Kykoko Kyenge, zaradi žalitev na račun hčere izvedel »macumbos«, črno magijo, proti nesrečnemu Calderoliju

... In ligaškemu predstavniku, ugotavlja Observador, je sreča res obrnila hrbet: odkar je primerjal Kyengovo z opico, je bil šestkrat operiran, dvakrat je bil na oddelku za oživljanje, enkrat pa v urgentni terapiji, umrla mu je mama, zlozil si je dve vretenci in dva prsta, na domu pa je odkril dvometrsko kačo. Naj bo naključje ali posledica črne magije, Calderoli je iz previdnosti apeliral, naj mu oče nekdanje ministrice Kyengove odpusti žalitev in prekliče urok. Od rasističnih žalitev se je torej ponižal na raven do prestrašenega moledovanja! Vsekakor, ugotavlja portugalski spletni medij, se je Calderoli že proslavil s številnimi neprimernimi nastopi, kot n.p. leta 2006, ko se je v času napetosti med Evropo in islamskim svetom zaradi karikatur preroka Mohameda pojavil z majico, na kateri so bile ponatisnjene sporne karikature. Tudi takrat se je izkazal kot zgledni državnik ...

Na razkošno indijsko poroko na jugu Italije je segla senca italijanskih mornariških strelcev, ki so pripripi v Indiji, poroča Hindustan Times. Gre za poroko otrok dveh med najbogatejšimi družinami iz Indije, za katero so izbrali mestece Fasano v Apuliji. Dnevnik iz Delhija med drugim omenja, da 800 udeležencev štiridnevnega slavlja premore 20 odstotkov domačega prihodka Indije. Za poročno slavo, ki se bo zaključilo danes, so potrošili okrog 10 milijonov evrov. Podobna poročna slava sta isti družini magnatov s področja rudnikov in jekla organizirali pred leti v Benetkah, v Barceloni in v Franciji. Tokrat pa se je zgodilo, poroča Hindu-

stan Times, da je v Apuliji prišlo tudi do protestov, in to zaradi usode italijanskih mornariških strelcev, ki sta že dve leti in pol pridržana v Indiji v pričakovanju procesa zaradi umora dveh ribičev med pomorsko akcijo proti gusarjem. »Ne strinjamo se, da Fasano kleči pred plutokracijo države ki zadržuje naša sonarodnjaka kot talca proti vsem mednarodnim pravilom,« so napisali na transparentu, poroča indijski časopis.

Southern Daily Echo iz britanskega Southamptona objavlja med pisimi bralcev zapis, ki ga je v zvezi s Trstom podpisal neki John Barron, z naslovom »It is 60 years since our troops vacated Trieste« to se pravi, da mineva 60 let od kar so »naši« vojaki zapustili Trst. Pisec izhaja iz sedanjih slavij ob stoletnici začetka prve svetovne vojne in 70 letnice izkrcanja v Normandiji, mineva pa tudi 60 let, od kar so britanski in ameriški vojaki prepustili Trst Italiji. Malokdo se spominja, da so zavezniki od konca vojne leta 1945 do novembra 1954 bili v Trstu. Čeprav je to bil prijeten kraj za službovanje, ne gre pozabiti, da se je nahajalo na južnem robu »železne zaveze« in da bi se lahko sprevrgel v kraj morebitnega spopada med Zahodom in Vzhodom. Mr. Barron nadalje piše, da je član združenja veteranov Betfor (British Element Trieste Force), ki šteje 80 pripadnikov in prireja vsakoletna srečanja in občasne obiske v Trstu, in vabi vse »tržaške« veterane na skorajšnje srečanje, ki bo v Southamptonu prihodnji četrtrek.

PARIZ
Hollandova popularnost je na dnu

PARIZ - Francoski predsednik Francois Hollande se v zadnjih dneh sooča s številnimi slabimi novicami. Zadnja so rezultati javnomnenjske raziskave, ki jo je objavil francoski Figaro Magazine, ki kažejo, da francoskega predsednika podpira zgolj 13 odstotkov vprašanih. Tako nizke podpore v javnomnenjski raziskavi ni imel še noben francoski predsednik. V primerjavi z javnomnenjskimi raziskavami iz preteklosti se je podpora Hollandu tokrat zmanjšala za dodatnih pet odstotnih točk. Premier Manuel Valls medtem uživa 30 odstotno podporo, čeprav se je tudi njemu znižala podpora za 14 odstotnih točk.

Poleg rekordne neprijateljnosti se mora Hollande v teh dneh soočiti tudi z dejstvom, da je devet dni po sestavi druge francoske vlade pod vodstvom Vallsa prišlo že do prvega odstopa, kar je po navedbah današnjih francoskih medijev, ki jih povzema nemška tiskovna agencija dpa, prav tako svojevrsten rekord. Državni sekretar za zunanjo trgovino Thomas Thevenoud je v četrtek odstopil zaradi suma davčne utaje. Zadnji dnevi so prav tako v znamenju neprijetnih podrobnosti ob izidu knjige bivše Hollandove partnerice Valerie Trierweiler o njenem razmerju s francoskim predsednikom.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledita Utrip
Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Dok.: Overland **8.25** Dok.: Quark Atlante – Immagini dal pianeta **9.05** Dok.: Dreams Road Italy **10.00** Aktualno: MixItalia **10.25** Aktualno: Petrolio **11.30** Linea Verde Orizzonti Estate **12.35** Linea Verde Estate **13.30** 17.00 Dnevnik **14.00** Linea Blu **15.20** Nad.: Legami **16.10** Nad.: La casa del guardaboschi **17.15** A Sua Immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Tec-hetechetè – Vive la gente **21.15** Dok.: Andrea Camilleri – Il maestro senza regole **23.15** Show: Cari amici vicini e lontani...

Rai Due

7.00 Serija: Lassie **7.45** Serija: Zorro **8.00** Serija: Un blog da cani **9.00** Sulla Via di Damasco **9.30** Nan.: Buona fortuna Charlie! **10.00** Serija: La nave dei sogni **11.20** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **13.30** Pit Lane **14.00** Avtomobilizem: Formula 1, VN Italije (Monza), kvalifikacije **15.30** Serija: Squadra Speciale Colonia **16.20** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **17.15** Serija: Squadra Speciale Lipsia **18.05** Serija: Arctic Air **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 23.25 Dnevnik **21.05** Serija: Castle **21.50** Serija: Elementary **22.30** Nad.: Luther **23.40** Rubrike

Rai Tre

7.10 Rai Cultura – Europa in 4D **8.05** Dok.: Rai Cultura – Una giornata particolare **9.00** Film: Pensando a te **10.30** Film: Mezzanotte d'amore **12.00** Dnevnik in šport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.55** Serija: La signora del West **13.40** Timbuctu – I viaggi di Davide **14.00** Deželni dnevnik, sledijo rubrike in vremenska napoved **14.55** Film: Profumo di donna **16.35** Film: Marpiccolo **18.10** Serija: I misteri di Murdoch **18.55** 23.05 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.25** Dok.: Speciale "Arance e martello"

21.05 Film: Casino Jack (biogr., '10, i. K. Spacey) **23.25** Stelle nere

Rete 4

6.50 Media Shopping **7.40** Serija: Miami Vice **8.40** Serija: Hunter **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Show: Come si cambia Celebrity **16.10** 19.35 Ieri e oggi in Tv **16.45** Serija: Poirot **18.50** Dnevnik in vremenska napoved **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto **21.30** Film: Man on Fire – Il fuoco della vendetta (dram., i. D. Washington)

Canale 5

6.00 Dnevnik – Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00**

Dnevnik **9.10** Supercinema – Venezia **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Serija: Dallas **14.40** Film: Pure Country – Il dono **16.40** Film: Inga Lindstrom – Il cigno nero **19.00** Nad.: Il Segreto **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Koncert: Modà – Gioia Live a San Siro **23.30** Film: Waitress – Ricette d'amore

Italia 1

7.15 17.50 Serija: Provaci ancora Gary **8.45** Serija: Dance Academy **9.40** Serija: Suburgatory **10.35** Film: Il principe ranocchio **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Risanka: Tom & Jerry **14.45** Motociklizem: Grand Prix, Superbike **15.55** Film: Piccola peste si innamora (kom.) **18.30** Dnevnik **19.00** Film: Nata per vincere (dram., i. H. Duff)

21.10 Film: Sognando Beckham (dram., i. K. Knightley) **23.25** Film: Jimmy Grimble (kom.)

La 7

7.30 Dnevnik **7.50** 11.30 In onda **9.55** Coffee break **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Film: Avventurieri ai confini del mondo (dram.) **16.35** Film: L'ultimo Apache (western) **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.00** 23.00 Dnevnik **20.30** In onda **21.10** Serija: Maigret

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** Rotocalco Adnkronos **7.40** Dok.: Piccola grande Italia **8.05** Dok.: Il portolano **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Voci in piazza **17.30** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Tg Confartigianato **20.00** Rubrika: La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

6.00 Kultura **6.10** Odmevi **7.00** Otroški program: OP! **7.15** Zgodbe iz školjke **7.30** Otroške in mladinske oddaje **9.45** Kviz: Male sive celice **10.25** Kratki film: Moj oče je Goban **10.45** Nan.: Izjemne dogodivščine Sama Foxa **11.10** Ciciban poje in pleše, 2. del **12.25** Nad.: Mladi Leonardo **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik **14.25** Prava ideja! **14.50** Na lepše **15.15** Slovenski magazin **15.50** Dok. odd.: Emona dr. Ljudmille Plesničar Gec **16.25** O živalih in ljudeh **17.00** 23.05 Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. serija: Dolgi pohod v svobodo **18.30** Ozare **18.40** Risanka **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.00** Poletna noč – Pesmi posvečene Ljubljani **21.50** Aplavzi! **22.05** Nad.: Na poljih Flandrije **23.40** Nad.: Ura

Slovenija 2

9.0 Slovenski utrinki **10.00** Osmi dan **10.30** Opus **11.10** Polnočni klub **12.30** Dok. film: Tomos **13.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Italije (Monza), prenos kvalifikacij **15.10** Šport **16.00** Košarka: SP 2014 **17.50** Košarka: osmina finala A3 – B2, prenos **19.50** Košarka: osmina finala C1 – D4, prenos **21.50** Košarka: osmina finala A1 – B4, prenos

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **13.30** Prvi dnevnik **16.30** Na tretjem... **17.30** Poročila ob petih **17.50** Kronika **19.00** Dnevnik **20.00** Satirično oko **20.15** Politik, to sem jaz! **20.50** Svet v besedi in sliki **21.05** Utrip **21.30** Žarišče **Sporod se zboru** priprilaga dogajanje v Državnem zboru

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Film: Zbogom, dobri stari Zahod (kom.) **15.45** 20.00 Potopisi **16.15** Dok.: Rapotez **17.15** Arhivski posnetki **18.00** O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsdanec - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** Avtomobilizem **20.30** Artevisione **21.00** Boben **22.15** Arhivski posnetki

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** 11.30, 14.30 Videostrani **15.55** Predstava: Razbojnik iz Kardemomme **17.30** Pogovor pod murvo **18.50** Jezero pri Podpeči **19.20** Pravljica **19.25** Besede miru **20.00** Med prijatelji, 2. del **21.00** Izdelovanje prunel **21.30** Slovenski turistični film: Kam ('53) **21.45** Ptiči: smrdokavra **22.00** Glasbeni večer, Tv Prodajno okno, Videostrani

POP Pop TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.50** Film: Prisluhni srcu **12.45** Tv prodaja **13.00** Nad.: Na trdih tleh **13.55** Serija: Princeška **14.25** Film: Ukradeni izum **16.10** Film: Kazaa **17.55** Serija: Čista desетка **18.55** 24UR – vreme in novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Film: 2012 (pust.) **0.00** Film: Zakonske laži (dram.)

Kanal A

6.00 Risanke **7.05** 18.35 Serija: Tv dober dan **7.55** 18.00 Serija: Svingerji **8.25** 16.45 Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **8.45** Serija: Akcija **9.10** Serija: Veliki pokovci **10.20** Serija: Chuck **11.10** Tv prodaja **11.30** Serija: Srečni klic **12.35** Serija: Igrače za velike **13.10** Film: Srečni kraj mladosti **14.50** Film: To je vojna! **17.10** Nad.: Puščica **19.30** Serija: Nepraktični šaljivci **20.00** Film: Beethoven **21.35** Film: Študentska izmenjava **23.15** Film: Morilci, tatovi in dve nabiti šibrovki

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Dobro jutro; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Zbori v gledališču, sledi Music box; 10.00 Poročila; 10.15 Jacques Offenbach – z opereto v svet; 11.00 Studio D – Trdno verujem, kar me je mati učila; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Otroški kotiček; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.30 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica, jazz odtenki; 18.00 Mala scena: William Shakespeare iz našega arhiva: Vihar – drama v režiji Branka Gombača, 2. del; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50, 7.00 Kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 8.00 Pregled tiska; 8.40, 10.40, 15.00 Pesem tedna; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 12.00 Kulinarčni kotiček; 12.30 Opol-dnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 DiO; 16.16 Glasbena lestvica; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informa-

Rai Sobota, 6. septembra
Rai movie, ob 14. uri

Una giornata particolare

Italija, Kanada 1977
Režija: Ettore Scola
Igrajo: Marcello Mastroianni, Sophia Loren in John Vernon

Film, ki so ga včeraj predvajali tudi na beneški Mostri kot poseben homaž Sophiji Loren in njenemu osemdesetemu rojstnemu dnevu, je profinjena politična melodrama, ki se odvija na dan, ko Hitler obišče Rim. Gospodinja, mati šestih otrok, ostane doma, ko se njen mož udeleži zgodovinskega dogodka. Spozna prefinjenega samskega homoseksualnega soseda, ki je bil do nedavnega znana radijska osebnost.

Dan se prevesi v noč in med sosedoma se splete poseben odnos, ki radikalno spremeni njun pogled na svet.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povšek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasi@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je vključen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Kliknite za osvežitev.

Kjerkoli boste preživljali poletne dni,
osvežite strani Primorskega dnevnika,
kliknite na **www.primorski.eu** in se
povežite s spletno izdajo časopisa.
Dnevnik bo z vami, s svežimi novicami,
prevetrenimi prispevki, cool/ rubrikami.

Naročnina na spletno izdajo dnevnika:

letna
naročnina
180 evrov

šestmesečna
naročnina
100 evrov

naročnina za
30 dostopov
22 evrov

Za tiste, ki so naročeni na tiskano izdajo, je dostop brezplačen.

Več na naši spletni strani:

www.primorski.eu

 Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji